

ཐུང་ལམ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

ལོང་ས་ལྷུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་།

ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས།

རིག་མཁོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0124

ནམ་གྲུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྱས་རིག་མཁོད་ཀྱིས་སློག་རྩལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

སེར་བྱས་རིག་མཁོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ཟླ་ ༥ པར་ཚུམ་སྤྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ཟླ་ ༧ པར་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

ང་ཚོའི་བྲ་ཆེགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་ཁྱུང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

ཕབ་སྒྱུར་ཞུ་བ་པའི་ཚུན་སྒྲིང་།	༡
བསྟན་པའི་བྱང་རིམ་དང་། རང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད།	༡
ཚོས་ལྷགས་མཐུན་ལམ་དང་། རང་ཚོས་ཀྱི་ཟབ་བྱད།	༡༩
ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཉེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བའི་སྐོར།	༣༩
སྤྱི་སྤྲོད་དག་སྒྲུབ་དང་། རང་སེམས་འདུལ་དགོས་ཚུལ།	༤༤
བདེན་བཞིའི་ནམ་གཞག་དང་རང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད།	༥༩
ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་སྐོར།	༧༥
ཚད་མ་བཞི་དང་། སྒྲུབས་འགྲོའི་ནམ་གཞག	༡༡༧
བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་སྐོར།	༡༣༡
ནམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཐབས།	༡༤༧
ས་ལམ་རིམ་བཞུད་ཀྱིས་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཚུལ།	༡༥༩

ਸਮਾਜਿਕ, ਭੌਤਿਕ, ਮਨੋਰਮ, ਆਦਿ।

༤༧། །ལྷ་ར་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་འདྲེན་གྱི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དགཉིས་ཀྱི་འདྲེན་མཆོག་གྲ་ན་མ་མཆིས་པ། ས་སྤྱིང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་
 རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡསྟལས་མལོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆ་ལུགས་དང་
 རྟེན་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་བགྲང་ཡས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་
 བསོད་ནམས། ཁམས་དང་མོས་པ། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 དང་འཆོམས་པར་ཐབ་གསལ་གསུང་གི་ཉིང་བཅུད་རི་སྤྱིང་ཅིག་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྟལ་བ་ཡས། ད་
 ལན་གྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ གླ་ ༣ ཆོས་ ༥ ནས་ ༡༡ བར་བདུན་པག་གཉིས་ལྷག་ཅམ་རིང་བཞུགས་
 རྟེན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར་རྩ་དཔལ་སྟལ་གྱི་གསུང་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གློང་ཆེན་སྤྱིང་ཐེག་གི་སྟོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་ཀྱང་བཟང་གྲ་མའི་ཞལ་ལུང་དང་།
 ཀུན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་རལ་གསོ། ལྷ་པ་
 འགྲོར་གྱི་དབང་ལྷག་རྩེ་བཅུན་མི་ལ་བཞད་པའི་རྫོང་རྫོང་རྣམ་མཁུར་བཅས་གསུང་ཆོས་བཀའ་འདྲིན་
 བསྟུངས་པའི་སྟལ་པ་ཀྱི་ཉིན་རའི་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་རྣམས་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༠༠༨ ལོའི་གླ་ ༣
 ཆོས་ ༡༡ ཉིན་ཏེ་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་ཉིན་གྱི་འཁུངས་རབས་གསུང་ཆོས་སྟལ་པ་དགེ་སྤྱིག་གླང་
 རོར་སྟོར་གྱི་བཀའ་ཆོས་དེ་ཉིད་ཁ་སྟོར་གི་ཚུལ་དང་བཅས་ཡིག་ཐོག་པལ་འཕྲི་ཁྱུས་ཏེ་སྟལ་ས་
 གཅིག་དུ་ལེགས་བསྟུགས་ཁྱུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་
དམིགས་ལུལ་ནི་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ན་མས་པ་ལ་བན་བདེ་སྐྱེན་རྒྱ་གཅིག་མཆུང་ས་ཡིན་པས་ཆོས་
ལུགས་འདྲ་ཆུང་མ་སྐྱབ་ལས་འོ་རྒྱ་གཅིག་འདྲེས་སྦྱར་དག་སྦྱར་ཞོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་དང་།

སྒྲིག་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་སྤྱོད་དགེ་སྦྱོར་གྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་
སྦྱོར་ཐབས་དང་། མི་འདོད་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་སོགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག
ཉེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཆོགས་གཉིས་གསོག་ཚུལ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཆད་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྦྱོར་ཐབས་སོགས་ས་ལམ་རིམ་བཞིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་སྒྲུབ་དོར་འཇུག་ལྟོག་དང་། ས་ལམ་བཞུད་ཚུལ་གྱི་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་
གསལ་བར་མཛད་པའི་སྦྱོན་མེད་དང་། ཡིད་གདུང་སེལ་བའི་བདུན་ཅི། སོམ་ཉིདེ་བྱ་བ་གཅོད་པའི་
རལ་གྱི། རྫོངས་ལྷན་སེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པ་སོགས་སྤྱི་འགྲུབ་བ་གདོན་མི་ཟེའོ།

སྒྲིག་པར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བདེ་ལ་ཉན་སྤོ་
ཞིང་། ཡིད་ལ་འཇུག་ཆེ་བ་མ་ཟད་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤོ་བ་སོགས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་
ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་ན། ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་རབས་གཉིར་
གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞིག་དང་། ནང་བ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་འཛོམས་པའི་ཐོད་མི་ཞིག་དང་། འདབ་གསོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོད་སྒྲིག་ཤེས་ལྡན་པ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་པའི་རིན་ཐལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་ཡང་ཡང་སྦྱེད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའི་
ཆ་ཤས་ལ་སྦྱན་ཐབས་སྤྱི་བཀའ་སློབ་ལྟོགས་སྤྲིག་དང་། བཀའ་ཆོས་ཡིག་འབེབས་ཀྱིས་དཔར་
བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ཁོངས་ནས་ད་ལན་ཀྱན་བཟང་སྒྲུབ་པའི་ཞལ་ལུང་གི་བཀའ་ཆོས་སྐྱབས་
ཀྱི་ཉེན་རེའི་སྦྱོན་འགྲུའི་གསུང་ཆོས་རྣམས་ལྟོགས་བཏུས་ཡིག་ཐོག་པའི་འཕྲི་ཞུས་ཏེ་དཔར་
འགྲེམས་ཞུས་པ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྦྱ་སྦྱར་ཡིག་ཆ་དང་གི་སྦྱ་ཞབས་བྲམས་བསྐྱར་ལགས་
ནས་ཞུ་དག་འདོངས་རེས་དང་། ལས་སྦྱོན་གྱི་བཀའ་སློབ་སྒྲིག་ཚུལ་མཛད་པ་མ་ཟད། དཔལ་ལྡན་
སྦྱ་སྦྱར་ཡིག་ཆ་དང་ནས་པར་སྦྱར་གྱི་བཀའ་འཁོལ་སྦྱེད་གནང་བཅས་ལ་གྲུས་པས་སྦྱིང་དཔུས་ནས་

ཐུགས་ཐེ་བཀའ་འིན་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ད་ལྟ་དང་མ་
 འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ནས་མགོན་པོ་གང་གི་རིན་ཐུང་གི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟོན་ཉན་
 གསུམ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་བགྱིས་ཏེ་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རེ་རི་ལྟར་བཅངས་པ་
 ལྟར་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་རྒྱུ་པ་ཞིག་
 དང་། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གནང་རྒྱ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གཡོལ་དུ་
 མེད་པའི་ལས་འགན་ལགས་ན་དེ་དོན་ཕྱག་ལེན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མཛད་པར་འཆོལ་ལོ་ཞེས་རེ་སྐྱུལ་
 ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀའ་སློབ་ཕྱག་དེ་བ་འདི་ཉིད་ཞུ་སྤྲིན་དང་དབར་སྦྱོན་སོགས་གང་ཐད་ནས་བསྟན་སྲིད་
 སྤྱི་འཕྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལ་སྤྲོད་ཐབས་ལྷག་བསམ་དུར་བསྐྱེད་ཞུ་ཞུས་
 ལགས་ཀྱང་། ད་དུང་ཉེས་སྦྱོན་གྱི་རིགས་མཆིས་ཆེ་གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
 ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྤེལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་
 དགོ་བས་ཐུགས་ཐེ་བཀའ་འིན་གྱི་བདག་ཉིད། བསྟན་སྲིད་རང་དབང་དང་བཅས་པའི་བདེ་ཆ་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་གྲས་བསྟན་འཕྲོའི་མགོན་དབྱུང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
 ལ་ཞབས་བད་ཡུན་དུ་བརྟན་ཅིང་། མཛད་འཕྲིན་ཀུན་གསལ་ཡངས་པའི་པ་མཐར་ཁྲབ་པ་མ་ཟད།
 རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། གཞིས་ཁྱིམ་རྩེ་
 འབངས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལྷུར་དུ་འཆར་ཏེ་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་
 མེད་ཁང་ཆེན་པོ་པོ་བྱང་པོ་ཏེ་ལ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆར་འཕེབས་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས།
 གུས་རྣམ་ཁྲ་ཐུབ་བསྟན་ཡང་འཕེལ་བས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡༡ པའི་ཆོས་ ༩༥ ལ།།

བལྟན་པའི་བྱང་རིམ་དང་། ནང་ཆོས་རྩ་སྒྲིག།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གང་དེས་བསྐྱལ་བ་བྱང་ས་མེད་པའི་རིང་ལ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་མཛད་ནས། དགོས་པ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱལ་པའི་རོལ་གར་སྣ་ཆོགས་སུ་འཕྲོ་བ་དང་བྲལ་ཡང་། ལོ་རྩེ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་མཆོག་ཤུག་སེའུ་སྟུ་བལྟམས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཛོན་པར་རབ་དུ་བྱུང་། ལོ་བྲལ་དཀའ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་མཛད། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལས། རབ་དང་སྤལ་དང་མཆོག་དུ་བྱུར་བ་ནི། ཤེད་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཙ་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་བལྟན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་སྟོང་པོ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་མོང་དང་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ། མདོར་ན་

སྒྲགས་ཆེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པའི་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་རིག་པའམ་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
དེ་གཉིས་ནམ་མཁའ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་བཀའ་
འིན་ཅན་གྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་དག་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་
གནང་མཁན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ནས་རྒྱ་ཆེན་སྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐབ་ནས་ཟབ་
མོ་ལྟ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ། དེ་ནས་བྱུང་ཆེན་ས་རྩ་ཏུ་དང་། ཨིན་བ་ཐོ་རྟེན། རྒྱལ་པོ་ཇ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནས་པལ་ཆེར་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆུབས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་བཀའ་
བབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྟུམ། དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་རྒྱལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་
དབང་སྐྱུག་སྒྲིབ་མཆོག་དེ་ནམས་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ནས་ཐོད་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་
པོའི་སྐུ་དུས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དབུ་
ཐོག་མར་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ནས་རིམ་བཞིན་འདུས་སྡེ་བཙུགས་པའི་ཐོག་ནས་
བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ནི་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་ནམས་
ཀྱི་བྱགས་རྗེ་བཀའ་འིན་ལ་བཏོན་ནས་ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཏ་ལམ་འབྲན་ཆེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་
བའི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དར་བྱུང་འཕེལ་གྱིབ་སྐྱ་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་ཞིང་། དུས་ཀྱི་

ཆ་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སྤྲེལ་སྤྱད་ཆིང་མ་དང་། གསར་མ་ཞེས་སྡེ་ཆོན་གཉིས་ལས། གསར་མ་ལ་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་པའི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་རྩན་མོང་པའི་ལམ་རིམ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཉམས་བཞེས་གཙོ་འདོན་གནང་བ་ལས་གསར་སྤྱགས་ཆེར་མི་མཛད་པར། གསར་སྤྱགས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་ཞིང་སྤྲས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་བཟུང་མི་གནང་བའི་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྩལ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་རོ་བ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་མར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་མི་ལ་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ། རས་བྱང་རྩོ་རྩེ་གྲགས་པ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བཀའ་བརྒྱད་པ་སྟེ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ་ནས་བཟུང་བཀའ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་རྩལ་ཉེ། མདོར་ན་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དེ་རྣམས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་པའི་ཐོག་ལ་གསར་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཉམས་བཞེས་གཙོ་འདོན་གནང་བའི་བཀའ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་པའི་རྩལ་བ་གཅིག

དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཕ་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་ས་ཆེན་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ས་སྐྱུ་པཎ་ཆེན། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ལྷ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་རིམ་གྱི་འགྲོ་རྩལ་གཅིག་མཆོངས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རྩལ་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་གསང་སྤྱགས་སྟི་དང་། ལྷག་པར་གསང་

སྤྲུག་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཏུ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གནང་བ་དང་།
ལམ་འབྲས་ཆོག་ས་བཤད་དང་། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་བཅས་ལས་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནི་ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ནས་བརྒྱད་པའི་དཔལ་ས་སྐྱུ་བའམ་ལམ་འབྲས་
པ། དེ་ནས་ཕྱིས་སྤྱ་འཇམ་མགོན་སྒྲིན་མེ་ཙུང་ཁ་ཆེན་པོས་རྩ་བ་རྩོམ་ཞིང་ལྷུ་བཀའ་
གདམས་རྙིང་མའི་ཕྱག་སློལ་རྣམས་རྩ་བར་བཞག་ཐོག་གསར་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་རྒྱད་གཞུང་རྣམས་རྩལ་འདོན་གནང་བ་བཅས་ནས་བརྒྱད་པའི་
བཀའ་གདམས་གསར་མའམ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩོན་པོ་གི་བརྒྱད་
པ་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་དང་དུས་མི་འབྲ་བ་ལ་སྤྲུག་སྤྱི་སྒྲིན་ལམ་
དུས་སྤྱི་སྒྲིན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱ་འཁྲིད་ལུགས་
མཇུག་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྒྱུད་མི་འབྲ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ཀྱི་གར་དུ་སྤྱ་འབྲུར་རྙིང་མ་དང་གསར་མ་ཞེས་མེད་པར་བོད་དུ་དུས་ཆོད་
ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱད་པའི་དེ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་གྱུར་ཞིག་དང་། དཔལ་རྣམས་ལེན་པའི་མཁས་པའི་དབང་སྤྲུག་
མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱོད་སོགས་ནས་བརྒྱད་པ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད། ཆང་མ་བསམ་པ་
ཀྱན་སྟོང་གི་ཆ་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་
བཞེས་མཐེལ་དུ་བརྒྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཅིག་གྱུར་
ཡིན་ལ། ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགོངས་པ་མཐར་
སྤྲུག་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་སྤྲུག་དབུ་མ་

བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་བ་
དེ་གའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན། སྤྱིར་སྤྲུལ་རྟེན་མའི་
ནང་དུ་པལ་ཆེར་འདི་ལྟར་དབུ་དུ་ན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་ནས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་
གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་བ་ཞེས་
བ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གསུང་ཚུལ་ཏེ། པལ་ཆེར་དབུ་མའི་བརྒྱད་པ་རོང་བོམ་བརྟེན་
ལ་སོགས་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཙོ་བོར་གནང་གི་ཡོད་
ཅེས་གསུང་ཚུལ་ཡོད། ངས་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མི་ཤེས། གང་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་
ཆེན་རབ་འབྱམས་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིར་བ། ར་དཔལ་
སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁོང་གི་སྤྱི་བྱི་ཐུ་བོ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། དེ་ནས་
མཁན་པོ་ངག་ཚུང་། རྟོ་བྱུབ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། སྤུལ་སྤུ་ཚུལ་སྟོ་སོགས་
ཀྱི་གསུང་རྣམས་ངས་ཅུང་ཟད་མཇལ་སྟོང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་
དག་བ་དང་མ་དག་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་བྱུབ་
པའི་གཞི་མེད་ཅ་བལ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་གཞི་མེད་ཅ་བལ་ཞེས་པའི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་ལུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་
མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཐལ་གྱུར་བའམ་དཔལ་མགོན་
འཕགས་བ་ལྷ་སྤྱི་བྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསུངས་བ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོས་པའི་
ཆོགས་རྣམས་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ལས་འདས་བ་
ཞེས་སྐབས་རེ་ཆོག་གི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའམ་རང་རང་གི་སྟོས་ཆོས་ལྟ་བུའི་

ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བྱམས་སྣོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་
དུ་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐོག་ལ་གསང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་གཏུག་
མའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཏུག་མ་སྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་དེ་ཉིད་རྩལ་འདོན་
གནང་མཁན་ཆོང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་པ་
འདྲ་མཚུངས་ལ། དཔེར་ན། གསར་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་
སྐབས་ནས་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་།
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་
ནས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་སུ་འདྲ་གཏུག་མའི་
འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྩལ་ཏུ་འདོན་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསལ་སྣོང་བྱང་འབྲུག་གམ་འཁོར་འདས་དབྱེར་
མེད་ལྟ་བུ་གསུང་སྐབས་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད།
བཀའ་རྒྱུད་པའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུང་སྐབས་ཀྱང་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་
བརྟོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། རྗེ་གསལ་པ་ཆེན་པོ་མཐེགས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནང་
སྐབས་ཀྱང་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རྩལ་ཏུ་འདོན་ལུགས་སྟན་བུ་མི་འདྲ་བ་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
སྒྲེས་པ་མཆོག་གི་དང་། ལུང་ཨ་རུ་ལོ་ག་རྗེ་གསལ་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ལོ་ག་ཞེས་གསུང་
སྐབས་ཡིན་རྒྱུ་གཏུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་སྤྲུགས་ནང་བ་གསུམ་ཆར་གྱི་གཏུག་མའི་

འོད་གསལ་དེ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་པ་མཐུ་ཡོ་གའི་
སྐབས་སུ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱུད་གི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞིག་གསུང་གི་
ཡོད་པ་ཡིན། ལུང་ཨ་བླ་ཡོ་ག་གསུང་སྐབས་ཀྱང་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་
བསྟུས་ཡོད། དཔེར་ན་གསང་སྤྲུལ་གསར་མའི་ནང་དུ་གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་
བབས་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་
པ་བཅས་གནས་སྐབས་བཞི་གསུང་གི་ཡོད། གནས་སྐབས་བཞི་པོ་དེར་ལྷ་སྐྱེ་
བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྟུས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྐྱེས་པ་མཐུ་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་སྐྱད་
ཅིག་འོན་ཇོགས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་གནང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་བཀག་ནས་ལྷ་ཡི་སྤང་ཞེན་བསྐྱེད་དགོས་པ་
གཅིག་མཚུངས་ཆགས་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ལུང་ཨ་བླ་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་
གནད་དུ་བསྟུན་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་
མདོར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་
གསུང་སྐབས། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་སེམས་སྡེ་དང་། ལྷོང་སྡེ། མན་ངག་གི་སྡེ་
ཞེས་རྩ་བ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་སྟོན་པ་ཤིང་སྟེན་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་སྟོན་སྤངས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆགས་པོ་དང་
ཡག་པོ་ཞིག་ངས་མི་ཤེས། དེ་དག་གི་སྤྱི་རིམ་སྤྱི་མོ་འབྱེད་ནས་བཤད་དགོས་པ་
ཞིག་རེད་འདུག སྤྱི་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་པོ་རེད། ཞིབ་ཆགས་པའི་

ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་དེ་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་གོམས་འདིས་མ་བྱས་ན་ཁག་པོ་ཡིན།
 མེས་སྤེལ་དང་། སྒྲོང་སྤེ། མན་ངག་གི་སྤེ་བཅས་ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ནི་
 མན་ངག་གི་སྤེ་ཡིན་ལ། འདིས་གཞུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་མདངས་སམ་སྤང་ཆ་
 ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྒྲོང་གཞུགས་ཏེ། གསང་སྤྱགས་གསར་མའི་ཆོས་སྐད་ལྟར་ན་སྒྱ་
 ཐུགས་རྒྱང་འཇུག་སྒྱུ་བ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྤེ་ཞིག་དང་། གཙོ་བོ་ནི་
 ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་རགས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བ་རྣམས་འགགས་པ་ལ་མི་བསྐྱོས་པར་
 རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་བཞིན་པའི་ཐུ་ནས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་གཞུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་
 རིག་ཆས་ཁྱབ་ཡོད་པས་ན། ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་ལས་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་སྒྲོབ་མ་དེས་སྒྲ་མ་དེའི་དྲུང་ནས་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཐོག་དུ་འཁེལ་བའི་ཐོག་ནས་
 རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་སྟེ། གཞུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅམ་མིན་པར་
 གཞུག་མའི་འོད་གསལ་རང་ལ་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་ནས་རོ་འཕྲོད་དགོས་པ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེང་སྐབས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། མང་པོ་ཞིག་གིས་ལས་སྒྲ་
 པའི་ཐོག་ནས་འོད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཞེ་ཡིན་སྟུག། དཔེར་ན། མཁན་
 པོ་ངག་ཚུང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་བཅས་
 ནས་རྫོགས་ཆེན་གསུང་སྐབས་བཀའ་རྒྱ་མའི་ཐོག་ནས་གནང་གི་འདུག་པ་ལས།
 ཡོངས་གྲགས་ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱངས་སྒྲོ་ལྟོག་རྣམ་བཞི་དེ་ཆོའི་གསུང་དང་། ཐུན་འགྲོ་
 ཐུག་མ་བཅས་ཏེ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་གནང་སྟེ་འཁྲིད་བསྐྱོན་པ་དང་།
 མོམས་སུ་བཅུག་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་དེ་རིགས་ག་ལེར་གནང་བ་ལས་

ཡོངས་གྲགས་ཁྱབ་བརྒྱུ་ཆེན་པོར་གནང་བ་ཞིག་མིན། གང་ལྟར་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོག་སྲུག་གི་ཞེས་པ་རགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོལ་བའི་
ཐོག་ནས་ཅ་རྒྱུ་ཐེག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་བཀལ་ནས་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་འཆར་ཐབས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དམར་
འཇུག་ལྟ་བུ་བྱས་པ་སྟེ། ཉན་རྒྱུན་གསང་སྤྲུལ་གསང་མའི་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་
གསུམ་དམར་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་དམར་འཇུག་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་འོད་གསལ་སྤོང་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་ནས་
དེའི་རང་ཚུགས་ཐེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ངོས་ནས་དག་དང་མ་དག་གང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། དེའི་ངོས་པ་དང་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་སྐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཉམས་སྤོང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

མདོར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་སྟོན་པ་འདྲ་མཚུངས་
ལ་སྟོན་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་བྱེད་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་ངོས་
ནས་བཤད་ན་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཀུན་འབྱུང་འདེན་པའི་ཐེག་པ་
གསུམ་དང་། ཉན་དཀའ་སྐབས་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
མན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གསང་སྤྲུལ་ནང་པ་སྟེ་མན་ཨ་ཁུ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་གསང་
བ་དབང་བསྐྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་གསུངས་པའི་
ནང་གི་ཐེག་བརྒྱུད་སྟོལ་ཡི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་རགས་པ་སྟོ་བྱུར་
པའི་སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙོ་འདོན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། མན་ཨ་ཁུ་གཉིས་
གྱིས་ཀྱང་ཅ་བ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་ལ་འབབ་ཅིང་དེའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་

གི་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་སྡོན་ལ་བཅོས་ཀྱི་ཡོད།
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ནི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་ག་རང་ལ་ཐད་ཀར་
 དམར་འབྱས་བྱས་ནས་འགོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ཐབས་བྱས་དེ་ལས་སྒྲོ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བོད་དུ་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དེ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲག་ཡིན་ཞིང་། རྫོགས་ལྷན་
 བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་མཇུག་ཏུ་
 མཆར་སྐྱེ་བ་དང་། དད་པའི་སྒྲུ་ལོང་གཡོ་བ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་བོད་དུ་དེ་
 སྡོན་ནས་སྐབས་རེ་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྲེར་བྱས་ནས་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཇེས་
 འབྱང་གཅིག་གྱུར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲུབ་གཅིག་གྱུར། དབྱ་མ་པའི་བྱུབ་
 མཐའ་མཐར་ཐུག་འཛིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་ནང་གསེས་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་
 བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐབས་སྒྲོ་པོ་ཞིག་
 རེད་འདུག དེའི་ཐོག་ཏུ་འཛིན་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་རགས་པ་དེ་རྣམས་སྡོན་
 སྐབས་མགོ་ལོག་ཆེན་པོ་བཅོལ་ཀྱི་ཡོད། གྲེད་སྒྲངས་ཏ་ཅང་ཐབས་སྒྲོ་པོ་དེ་འདྲ་ང་
 ཆོའི་ལོ་རྒྱས་ནང་བྱུང་ཁྱོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་སྔ་ནས་བོད་ལ་རིས་མེད་གནང་
 མཁན་མེད་པ་མིན་པར་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། རྙིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ནང་ནས་
 རིས་མེད་གནང་མཁན་ཡོད་ལ། ས་སྐྱ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
 རིས་མེད་གནང་མཁན་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཐུག་སྟེལ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་འདུག
 དཔེར་ན་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་

བཏང་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་པལ་ཆེར་དྲགས་པོ་བཟ་ཤིས་
ནམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་པར་མ་བཟད། མདོར་ན་རྟ་མགིན་གྱི་
ཆོས་འཁོར་སོགས་རྩིང་མའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་
ཡོད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་གི་ཡབ་
མེས་རྣམས་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཆོས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་རྩེ་དུས་ནས་
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་འཁོར་གསན་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་དགེ་ལུགས་པའི་
ཆོས་དང་། གཞན་ས་སྐྱེ་དང་རྩིང་མའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་གསན་ཡོད། དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་རིས་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཞུ་སེར་
མོ་བ་ཞེས་པའི་མཚན་སོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཤམ་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
ནང་འཁོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་ས་སྐྱེའི་
ཆོས་འཁོར་དང་། མགོན་པོ་ཆེ་རྩེད་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་གྲུར་གྱི་མགོན་པོའི་
གསང་འབྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷ་ལོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནི་
ཡོངས་གྲགས་རིས་མེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མདུན་སྐྱེ་གོང་མར་ཆ་
བཞག་ན། སྐྱེ་མདུན་སྐྱེ་གོང་མ་དང་སྐྱགས་འདིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་
གསུངས་པ་ལ། ཀན་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བརྟེན་མཆོག་ནས་གསུང་ཆོས་གསན་
པའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེན་གྲགས་ཅན་ཁོང་ནས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱེ་མདུན་སྐྱེ་གོང་མ་སྐྱགས་
རོགས་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་ཆག་མེད་
གསུངས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་རྒྱུད་གི་སོག་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གནང་བ་ནི།
དཔལ་ཆེན་དེ་རྗེ་གཞོན་ལྷ་སྟེ་ཕུར་པ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུང་རྒྱུན་འདུག་

བ་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཚོ་སྤར་བོད་དུ་འང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་
བུའི་ནང་རིས་མེད་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡང་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་རྒྱུད་
དེ་རྒྱུད་པ་ལས་གཞན་འདྲེས་ལྟར་མེད་པ་གནང་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། ཅུ་བ་ཆོས་
རྒྱུད་ཆང་མ་གསལ་ནི་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་གཞན་དང་
མ་འདྲེས་པ་ཞིག་གནང་བའི་འབྲས་བུར་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་བྱིན་ན་དེ་ནི་
མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་སྐབས་ང་རང་ཚོ་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་ས་མེད་པར་
ཆང་མ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་ཆང་མ་བསྐྱུལ་མགོ་རིལ་ཞེས་པ་ལྟར་རང་
གི་ལུང་པ་དེ་བསྐྱུལ་ནས་གཞན་གྱི་ལུང་པར་མགོ་རིལ་རིལ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད།
མདོར་ན་ཐོབ་གོ་ས་ཞེས་བཤད་ས་བསྐྱད་མེད་ལ། ང་ཚོའི་མཆོད་གཞིས་དང་དགོན་
པ་ཞེས་བཤད་ས་དེ་ཅས་བསྐྱད་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་ང་རང་ཚོ་བྱེ་ལོ་ཆིག་སྟོང་
དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅུའི་ནང་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་རང་ཚོའི་ཆོས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
སྤྲུགས་མ་ཐུན་དམ་ཆོག་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་ཚོལ་བྱས་ཤིང་།
སྐབས་དེར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་
འབྲུག་པ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་རིན་པོ་ཆེ། བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་འང་འཆོ་བཞུགས་ཡོད་
ཅིང་། གཞན་ཡང་ཀམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཆང་མས་སྤྲུགས་འཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་
ཡོད།

ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་དང་པོ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ནས་དམིགས་བསལ་བོན་
པོའི་ངོས་ནས་འཕོད་བསྐྱུལ་བྱེད་མཁན་མེད་ཀྱང་བོན་པོའི་འཕུས་མི་ཡང་ཡོད་པ་

བཅས་ང་ཆོ་འཆོགས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཐུགས་མཐུན་ཁྱིམས་གཙང་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱང་ན་ཞེས་རེ་བ་དང་སྟོན་ལམ་འདི་འདྲ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་ཐུགས་ཀྱི་འབད་
ཚོལ་བྱས་པར་བརྟེན་ད་ཆ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གངས་སོང་བའི་མཆོམས་སྤྱ་ཡར་
རྒྱས་གང་འཆོམས་བྱིན་ཡོད། རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མ་དད་པ་དང་
དག་སྦྱང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། དུས་དུས་སྤྱ་ང་ཆོ་རུབ་རུབ་
བྱས་ཏེ་སྐད་ཆ་འདྲ་ཆགས་པོ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲུར་ཡང་འདྲ་ཆགས་པོ་བསྟན་
པ་ཅུམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དང་དེའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་དག་གཙོ་
ཆེ་བ་རྣམས་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པར་རང་གིས་ཁྱེ་ཐུབ་པ་དང་། ཁྱེས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། གཞན་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་འཆད་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དོན་
དམ་པའི་དམ་ཆོག་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཡ་གོང་ས་ལྷ་པ་
ཆེན་པོར་ཆ་བཞག་ན། ཡ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་ས་སྐྱ་པའི་ཁྲུངས་ནས་རིགས་
འགའ་ཞིག་གིས་མི་དགའ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཡ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་ནས་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་དགེ་ཐུགས་ཀྱི་དགོན་པར་བསྐྱར་
གནང་མཛད་ཡོད་པ་དེས་མིན་ནམ་སྟུམ། ས་སྐྱའི་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་
འཛིན་མཆོག་གི་བྱང་ནས་ངས་སྟོམ་རིམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་། སྟོམ་གསུམ་
རབ་དབྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མཆན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆད་མ་
རིགས་གཉེར་ཡང་ཁྱེས་པ་བཅས་ཏེ་ཅང་བཀའ་ངོན་ཆེན་པོ་ཡིན། མཁན་པོ་སངས་
རྒྱས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གིས་གསུངས་པར། ས་སྐྱ་པའི་ནང་དུ་ཡ་གོང་ས་ལྷ་པ་
ཆེན་པོར་སྐར་བ་ཁྱེ་མཁན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལམ་འབྲས་སྟོན་པའི་སྐབས་སྤྱ། ལམ་

འབྲས་སློབ་བཤད་ཀྱི་མཁུན་བཅེའི་འཁྲིད་ཡིག་དེ་སྤང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
ལས་རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁུན་བཅེའི་འཁྲིད་ཡིག་མེད་ཅིང་། མང་ཐོས་སྤྱི་
སྤྱོད་རྒྱ་མཚོའི་འཁྲིད་ཡིག་ནང་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཡིན། མཁུན་བཅེའི་འཁྲིད་ཡིག་ནང་
ཆ་ཆང་མེད་སྐབས་མཁུན་བཅེའི་འཁྲིད་ཡིག་ལ་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་སྐྱོང་
མཛད་ཡོད། ལམ་འབྲས་སློབ་བཤད་ཀྱི་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཁ་སྐྱོང་མཛད་
པའི་མཆམས་སུ་སྤེབས་སྐབས། དེ་ནི་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མགོ་སྐྱར་དགོས་
ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུང་སློལ་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག གང་ལྟར་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་
པོར་ཅུང་ཟད་མི་འདོད་པ་ཞུ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་དེའི་ནང་དུ་སྤེབས་སྐབས་
ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ནི་ཡག་པོ་རེད་འདུག དེས་རང་ཤྱགས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གོགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྤེབས་པ་དང་། དད་པ་དང་དམ་ཆོག་གཙང་མ་ཡོང་བ་ཡིན།

དུས་ཕྱིས་མཁུན་བཅེའི་དབང་པོར་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་རིས་མེད་
གནང་མཁན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱག་སློལ་མཁུན་བཅེ་
ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་མཆོག་ནས་འཛིན་པ་གནང་སྟེ། ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མ་གནང་གི་ཡོད།
མཁུན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད་དེ་ཆ་གོངས་ཟེན་ཅིང་། ཕྱག་མཛོད་སློ་
ལགས་དེས་ངོས་ལ་བཛོད་གསལ། མཁུན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་མཆོག་པར་ཚུར་
ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་དབུ་ཞུ་སྐམ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་ས་སྐྱའི་ས་ཞུ་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དྲགས་ཞུ། དགེ་ལུགས་པའི་སེར་མདོག་ཅོད་པ་ན། དེ་བཞིན་རྟེན་
མའི་དབུ་ཞུ་སོགས་དབུ་ཞུ་འབྲུ་མིན་སྐམ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་གསུང་ཆོས་གནང་།

བར་མེབས་སྐབས་ངེས་པར་དུ་དབུ་ཞུ་དེ་རྣམས་བསྐྱམས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
གསུང་གི་འདུག

དེ་ལྟར་ངེས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པར་གསན་བསམ་སྒྲོམ་པ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་
ངེས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་
སྒེལ་གསུམ་ཐད་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པ་གནང་། དེལ་མགོ་མཁུན་བཅེ་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན། ཅུ་བ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤར་
བོད་དུ་ཡོད་སྐབས་ཨ་མ་དོའི་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྲ་མ་ཞིག་ལ་རྙིང་མའི་ཆོས་འཁོར་
ཞིག་པར་འབྱུལ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཚུར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བདེ་མཆོག་སྤེས་
དོན་ཀྱན་གསལ་གསན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་འདུག སྤེས་སུ་ངས་དེལ་མགོ་
མཁུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་པ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤེས་ཀྱི་ངེས་ཆེན་མོ་གསན་དགོས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངས་
མགོ་ཅུང་ཟད་བཅུགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་མཛད་བྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་
མཐུག་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་། རྗེས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ལྷ་ཚུགས་དང་
དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་གནང་ནས་བཙུ་བརྒྱུད་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་ནས་གསན་པ་གནང་
འདུག ངས་ཐོག་མར་སྤེས་ཀྱི་ངེས་ཆེན་མོ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བཏོན་པ་དེ་སྐབས་
བཙུ་བརྒྱུད་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། དེས་ན་ང་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་སྐབས་བཙུ་བརྒྱུད་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་འཕྲོས་རྣམས་ལྟོད་ལྟོད་ཀྱིས་གསན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
གི་འདུག དེ་དག་ནི་ང་ཆོས་མིག་དཔེ་ལྷ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། ངས་སྤར་ནས་ང་ཆོས་ངེས་མེད་བྱས་

ཏེ་ཆོས་རྒྱུད་ཚང་མར་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
དེས་པན་ཐོག་མ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་བཞིན་རྟོག་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་
བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་ཤིང་པོ་དག་ལྟ་ན་པ་ཞེས་རྒྱུད་ཐག་རིང་པོར་མི་འཛིག་པར་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུ་མཉམས་ལ་གཟིགས་སྤྱོད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་
བྱེད་སྤྱོད་ན་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོར་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱད་ཆོས་རེ་ཡོད། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྟོག་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་
དང་། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅམ་ཞེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟོག་འབྱུང་ལ་སྤྱོད་པའི་
རྟོག་གཞག་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་འདུག གུན་མཁུན་སྟོང་ཆེན་པའི་
གསུང་གི་ནང་གསལ་པོ་དེ་ཅམ་མི་འདུག་ལ། ས་སྐྱ་པརྟེན་ཏེ་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
ཀྱི་གསུང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཤིང་ལྟ་བུའི་གསལ་པོ་ཞིག་མི་འདུག ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་ནང་ལའང་གསལ་པོ་མེད། དེས་ན་དེ་ནི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག
བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་དང་། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་བུའི་
གསུང་གི་ནང་ཅ་བའི་གནད་འགག་དེ་དག་ཚང་མས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་།
དགོངས་པ་རྟོགས་ཤིང་དོན་མཛོན་དུ་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་གསུང་
སྐབས་འབྲེལ་པ་བྱསྒྲུབ་ལྟེ་ཏེ་ཆོག་གསལ་དང་། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་
ཆོག་གནད་བསྒྲུགས་ནས་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྒྱུ་མཉམས་ཆོག་ཏེ་ཅང་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་བརྟེན་པ་ཆོད་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག

དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྟོག་མཉམས་སྐྱ་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསུང་གཟིགས་ཐུབ་ན་དངོས་གནས་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་དང་། རང་རང་དབུ་མའི་
ལྷ་བའི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུར་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་ཡོད། ཡང་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་
གསལ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་ནང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། རང་བཞིན་
བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་སྡེ་ཆན་བྱེ་བ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག གཉུག་
མའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་གསུང་སྐབས་པལ་ཆེར་ཇོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་གཞི་ཡི་
རིགས་པ་དང་། རོ་བོའི་རིགས་པ། རྩལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱེ་
ཡོད། དེ་བཞིན་རང་གྲོལ་དང་། གཅེར་གྲོལ་སོགས་གྲོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་རྣམས་རྒྱུར་བསྐྱར་
ན་ཉན་ཉན་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་དག་
སྒྲུང་སྟེབས་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་འདིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་བྱས་པ་མིན་པར་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་རྟེན་མའི་ཆོས་
འཁོར་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་བྱེ་
རྒྱུ་བྱུང་མེད། དེ་ནས་ས་སྐྱའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྟེང་པོ་དེ་རྣམས་བྱས་ཡོད། དེ་དག་
གིས་དངོས་གནས་པན་ཐོགས་ཡོད་གི་འདུག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། །

ཆོས་ལུགས་མཐུན་ལམ་དང་། ཉར་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་བྱད།

དེ་ཡང་དབལ་མགོན་འབགས་པ་སྤྱི་བུ་གིས།
བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི།
སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན།
དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས།
རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ར་བརྟན་དང་།
སྤྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱི་རྗེ་དང་།
གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལེགས།

ཞེས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་ལྷ་ར་རང་ཆོ་རང་དང་རང་འདྲ་བ་ཆང་མ་མི་ལམ་
ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཅི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
ཆོག་མི་ཤེས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བཞིན་ཡོད། རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སྤྱི་བུ་
ཡང་ལུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱ་ཐོམ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན།
རང་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རོགས་སྤྱི་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་སྤྱི་ཡོད།

དེས་ན་རང་གཞན་ཆང་མ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ས་ལ་བཞོད་ཐབས་ཤིག་ཡོད་
ན། དེས་པར་དུ་བཞོད་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་
མོ་བརྒྱབ་བཤམ་ལུང་བསྟན་ཞུ་མི་དགོས་པར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ནང་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གཞི་
དེ་ལ་བརྟན་པའི་ལམ་ཀྱི་འགོ་སྟངས་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ། ལྷག་པར་གསང་སྤྱགས་དོ་རྗེ་

ཐེག་པའི་སྐྱབས་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཆོས་ཤིག་ལམ་གྱིས་གཞི་ལ་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེའི་རྒྱས་པ་རྫོགས་སུ་བརྟག་པ་ཞིག་དང་། རྒྱས་པ་མཐར་
ཐུག་པ་ཡོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་རྒྱུན་དེ་འབྲེལ་ཁ་གཏོགས། གཞི་ལ་མེད་པ་ཞིག་
ལམ་གྱིས་གསར་བ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མདོར་ན་གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
བཞིན་པའི་ཆོས་ཤིག་རྒྱན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་རང་ལ་རྒྱས་པ་བཟང་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་
གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཆགས་ན། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲེལ་ཁ་དྭ་ར་རང་ཆོར་སྟོབས་
བརྟུ་དང་། མི་འདྲིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་
ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། གཞི་ཡི་
གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་
ཞིག་ཆགས་པ་དང་བསམ་སྒྲོ་གཟབ་ནན་ཞིག་བཏང་ན། དེ་ནི་དངོས་གནས་ཡོང་
ཐུབ་པ་འདུག་བསམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཞིག་རང་ཆོས་མཇུག་ཡོད། མཇུག་བ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད་རང་ཆོ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་གང་འཆོམས་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཉི་མ་
ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་མེས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྗེ་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་
ཆོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བའི་ཆོས་འདི་འབྲེལ་རྒྱུང་
གྱིས་པའི་དུས་ནས་མཇུག་ཏེ་དེ་ལ་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་སྐྱབས་རང་རང་ཆོར་
སྟོགས་པོ་སྟན་བུ་མང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ནི། དེ་སྤྱིར་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་

རྒྱས་མེད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དུས་གཏོང་ལ་འབག་གྱོན་པ་
དང་། མགོ་ལ་རྩ་ཙོད་པ་སོགས་རྒྱུག་པོ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཆོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། ཡང་རང་རང་ཆོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་ཡང་། ཁྲག་འཐུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཡོད་པ་
གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གི་བལྟས་ན་གང་འདྲ་ཞིག་མཐོང་བ་
འདུག་གས། དེ་ལྟའི་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱབས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཁྲད་
མཆར་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡོད། རང་རང་ཆོའི་བ་མེས་ཀྱི་དུས་ནས་ཡོད་
པའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་། གནས་རྒྱལ་ཆང་མ་
གྲང་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་འདི་དངོས་གནས་སྒྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་
དང་། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། རང་གི་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྦྱུག་བསྐྱེད་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་གཏན་ནས་སྦྱངས་པ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་ཉིད་འཆོ་བའང་གཞན་ཀྱི་ཆེད་
དུ་དམིགས་པ་བཅས་དེ་ལྟར་བྱེད་སྦྱབ་ན་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་འགོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན། གལ་
ཉེ་སྦྱིབ་གཉིས་སྦྱངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་གིས་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཐོང་བ་ཅུང་ཅུང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། བོད་དུ་ཞུས་
པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་།

དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །

རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །

ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་དང་། །

གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་སྦྱིང་རྩེ་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དཔེར་ན། ལྷན་པ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ་དཔེགས་རྣམ་
སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བའི་
འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོང་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་བཙས་ནི་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་རིམ་ལྷན་ཡིན་ཞེ་ན། ར་རང་ཆོར་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་མཁན་དང་སྤྱུག་པོ་གཏོང་
མཁན་ནི་ཕྱི་ཡི་དབྱ་མིན་ལ། ཕྱི་ཡི་གནས་གཤེས་སོགས་ཕྱི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་མིན་
པར། སྤྱུག་པོ་གཏོང་མཁན་ངོ་མ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རང་གཅེས་
པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་
ཡིན། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་གཉིས་ར་རང་ཆོའི་སྒོའི་ཞེ་སྤྱུགས་སུ་གནས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཚུགས་པའི་སྒོ་ཞིག་མེད་པར་དེ་གཉིས་དང་དུ་སྦྲངས་ནས་བསྟན་ན། སྦྱིད་པ་ནས་
ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་ར་རང་ཆོར་སྤྱུག་པོ་ངོ་མ་གཏོང་མཁན་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་རང་གི་སྦྱོང་དབྱས་སུ་གནས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། རང་
གཅེས་འཛིན་དེ་གཉིས་ཡིན།

དེ་གཉིས་ལ་གཉེན་པོ་རིམ་ལྷན་བསྟན་དགོས་ཤི་ན། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་
པའི་གཅེས་འཛིན་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་
གཅེས་འཛིན་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཉིད་འདི་
པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པའི་

བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་ཡོང་ན། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་ཁ་གཏད་གཙུག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་གནས་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ཆོ་སྤྱད་པོ་དང་སྤྱད་བསམ་མི་འདོད་ཅིང་། སྦྱིད་པ་དང་བདེ་སྦྱིད་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུས་ད་ལྟ་བར་སྤྱད་པོ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཙ་བ་དེ་རང་གི་སྦྱིང་དབྱས་སུ་བཅངས་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ང་ཞེས་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རང་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་མི་འགྲིག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་སྐྱེད་དེ་ནི་སྒྲིག་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱེད་སྐྱེད་པ་མེད། དེ་ཡང་རང་ཉིད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བསམ་ངན་སྒྲོར་རྩལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསམ་གྱི་གནས་སུ་སྦྱིས་ཏེ་སྤྱད་བསམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཞི་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་ནས་ཕྱང་བ་དེའི་ཙ་བ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་ཀྱང་། ང་རང་ཆོས་དེ་ཏ་ཅང་ཙ་ཆེན་དུ་ཅི་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབྱང་རོགས་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་འདི་ང་རང་ཆོར་དོན་གྱི་དོས་ནས་ཚུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་བ། གཞན་ལ་བཟོས་པ་མེད་པའི་ཙ་ཆེན། སྦྱིད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཙ་བ་ནི། སྦྱིང་རྗེ་ཙ་བར་གྱུར་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ནི་སྦྱིད་པོ་འདོད་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན། སྦྱིད་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱག་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེ་ནི་དངོས་
གནས་སྦྱིད་པོ་དང་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱག་པོ་སྤྱོད་གིན་དུ་སྦྱིད་པོ་ཡང་
སྤྱོད་ན། སྦྱིད་པོ་དེ་རོ་སོ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་དམ། ཡང་སྤྱག་པོ་རྩ་ནས་མེད་ན་
སྦྱིད་པོ་རོ་མི་ཤེས་པ་ཡོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏུ་ན། འཁོར་བར་གནས་ན་
སྦྱིད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད། སྤྱག་པོ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་འཕམ་སེལ་གྱི་སྦྱིད་པོ་ཡང་བྱེད་
བཞིན་དུ་ཕྱིན་ན་པལ་ཆེར་མི་ཆེ་འདི་ཆ་ཆར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་ན་སྤྱག་བསམ་
སྤངས་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བར་རོལ་དུས་གང་འཆོམས་ནས་ཉོབ་མདངས་ལྷ་བྱ་ཡོང་
གི་མེད་དམ། ང་རང་ཆོ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་འདུག། སྤྱག་བསམ་བྱུང་ན་སྤྱག་སྐྱོད་རྒྱག་
པ་དང་། བདེ་བ་ཐོན་བྱ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་གས་ཡིད་ཆེ་མས་ཉེ་མགོ་འཁོར་ནས་སྤྱོད་གྱི་
ཡོད།

དེས་ན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐབས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྤོང་བའི་ནང་བསྡོམས་བསྐྱོན་ནས་
གསུངས་པ་དེ་དག་ང་རང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་རྩ་བ་འདི་གཉིས་ཡིན་པས་ཤི་
དང་གསོན། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མ། བར་དོ་བཅས་གཞི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྐབས་དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆར་མས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་དང་། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
 རོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན།
 ལོ་བདུན་ཅུའི་མཆོམས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད། དཔེ་ཆ་ཅུང་ཟད་བལྟས་པ་དང་། ཉམས་
 ལེན་ཡང་ཤན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་ན་ལྟ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིལ་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཡོད་
 ལག་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་སྐབས་དེ་མ་ཐག་
 སེམས་ལ་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་ལ་གདེང་བཅས་སྤྱོད་པ་བྱེད་མཁན་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཞེས་པ་དེ་ནི་དངོས་གནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མོས་པ་
 དང་དགའ་པོ་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཡོད་ཅེས་པལ་
 ཆེར་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། ད་དུང་བསྒྲིལ་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱི་རྒྱུ་ཆོད་ཐིག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་བསྒྲིལ་ལོང་ཡོང་གི་མི་འདུག་དེ་
 འབྲཞིག་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མི་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན། རང་སྤྱིད་པའི་ཞོར་ལ་རོགས་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་དང་། ཐ་ན་འབྲུ་མིན་ཚུན་
 ཆད་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དོན་ལ་ང་རྩས་ཏོག་ཆ་བྲགས་ན་ཡག་
 པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆང་མ་སྤྱིད་པོ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། གང་པན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་
 སྤྱི་ནས་ནས་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་གང་ཡང་མེད། བདག་པས་གཞན་
 གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཏ་ཅང་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅ་བ་
ཐུག་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན།
ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དགོས་ངེས་ཅན་ལྟ་
བྱ་མིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱེས། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་མཁན་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཆོ་ལྟར་ན། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་བསམ་སྟོབ་ཀྱང་སྟེ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་སྟོབ་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ།
དངོས་གནས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྦྱེས་བ་དང་། དེས་
བྲངས་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབ་ཡོང་བ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་རང་སྟོང་ལ་ཉོན་
མོངས་སྒངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་སྟེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྒངས་པའི་
བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒངས་
པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པར་མ་ཟད། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའང་ཡོང་ཐུབ་ལ། དེ་
ལྟར་ཡོང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཞིག་བསམ་སྟོབ་ནང་
འཁོར་དུས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་སྟོབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་
གྲོགས་བྱས་པའི་སྟོང་རྗེའི་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེན་ཡིན།

ང་རང་ལ་ཉམས་སྟོང་ཐུན་བྱ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། དེས་པན་ཐོགས་འདི་ལྟ་
བྱ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་མ་ཞིག་

རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན། དངོས་གནས། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷ་ས།

དེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནས། །

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷག་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེས་ན་
མགོན་པོ་སྐུ་སྤྲུབ་ཀྱིས་གསུང་ནམས་མཇལ་དུས། ཨ་ཅི་འདི་འབྲ་གསུང་འདུག་
བསམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ནས་དད་པ་སྦྱེ་བ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་
ནམས་དང་། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ནམས་
མཇལ་དུས་ཨ་ཅི་འདི་འབྲ་གསུང་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ཅེ་བ་བརྟན་
པའི་བདག་པོ་ནི་སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ཆང་མའི་ནང་ནས་ཡག་
ཤོས་རེད་དམ་ཞེ་ན། ངས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ནང་པའི་
ཆོས་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་བརྗོད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ང་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད། སྤྱིར་
བཏང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལྷགས་ནམས་ལ་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད། ཉམས་ལེན་གྱི་
པའམ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་གྱི་པའི་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་འད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་བཅས་ཆོས་ལྷགས་གཙོ་
ཆེ་ཆང་མར་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད། ཉེ་མ་དང་ཆེ་བ་གསོལ་མཆོད་གྱི་པའི་ལྟ་བུ་
ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་མིན་ཉིན་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་འབྲེལ་མིན་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་

སོགས་ཆོས་ལུགས་སལ་མོ་ཆེར་རང་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་རེ་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་དང་། ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་བཅས་སྡེ་ཆོན་གཉིས་རེ་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་ཐོག་ནས་འདི་ལེགས་དང་འདི་ཞན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་
ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་པོའི་ནད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བའི་སྤྲན་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྤྲན་གང་ཞིག་ལེགས་དང་གང་
ཞིག་ཞན་བརྗོད་རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྲན་ལེགས་ཉེས་ནི་ནད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
དང་བསྐྱེན་ནས་ནད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲན་འདི་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ་པ་
ཡིན། ནད་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོ་དང་སྒོ་བསྐྱེན་ནས་སྤྲན་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་ཐུབ་པ་ལས།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྲན་འདི་ལེགས་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན།
དཔེར་ན། རིན་ཆེན་རིལ་བྱ་ཞེས་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་དང་རྩ་ཆེ་ཤོས་སྤྱི་ཅི་གི་ཡོད་
ཀྱང་། ནད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་རིན་ཆེན་རིལ་བྱས་པན་མི་ཐུབ་པར། སྤྲན་དཀྱུས་མ་
རིན་ཐང་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཞིག་པན་རྩས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ནད་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བའི་སྤྲན་དེ་ཡག་ཤོས་ཆགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མི་ལའང་ཁམས་དང་མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་ཡོད། ནད་པའི་ཆོས་དང་
ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། འཛིག་རྟེན་བཞོད་པ་པོ་འདོད་པའི་ལྷ་བ་ནི་སྒོ་
འདོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་
བཞོད་པ་པོའི་ལྷ་གྲུབ་སེམས་ལ་འཇུག་ཆེ་བ་དང་། རྩས་པ་ཐོན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་དང་སྣོང་རྩེ་མང་ཙམ་བསྒྲོམ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
བྱམས་དང་སྣོང་རྩེ་དེ་དག་ཆོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་མེད་པ་ལས་ཡོད་པ་ལེགས།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩི་སྦྱོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཁམས་
དང་མོས་པ་ལྡན་པའི་མི་དེ་རིགས་ལ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ལྟ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཟབ་ཤོས་ཡིན།

དཔེར་ན། ཁ་ཟས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཐོ་བ་ཟང་པོ་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལ་འབྲས་
སྒྲུག་སྒྲུ་པོ་ཞིག་ལས་འཐུང་བའི་ལས་དང་སྐྱལ་བ་མེད་ཅིང་། མི་དེ་ལ་འབྲས་སྒྲུག་སྒྲུ་
པོ་དེ་འཕྲོས་ཤོས་དང་ཡག་ཤོས་ཡིན། ཐོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཟས་
དང་བོད་ཟས་གང་ཡིན་ཡང་མི་འཕྲོད་པ་མེད། འདི་བསམ་པར་ཆོས་ཡག་ཉེས་
བཤད་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད་སྟེ་གྲི་ཡོད། ཆོས་ཡག་ཉེས་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་དང་
བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་སྤྱིར་ལ་ཆོས་ཡག་ཤོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་
ན། རང་པོའི་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ང་ལ་འཕྲོད་ཤོས་སུ་ཡོད།
ཡང་འདི་གྲོགས་པོ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ལེགས་ཤོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཡིན། ཁོང་ལ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་འཕྲོད་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེས་
པན་གྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁོང་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། བདག་ཉིད་བདག་གི་
མགོན་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ན་དེས་པམ་ཆེར་པན་ཐོགས་ཡོང་མི་སྲུབ། འཇིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དེས་ཁོང་ལ་པན་ཐོགས་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཡག་ཉེས་ཞེས་པ་འདི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན་པན་དང་མ་པན་ལ་བལྟས་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ལས། རང་དགར་བཤད་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། ལེགས་ཉེས་དང་ཡག་སྒྲུག་ནི། བདེ་
སྒྲུག་གི་ཆོར་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། ཆོར་བ་སྤྱིར་བ་པོ་ཞིག་གིས་

རང་གི་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་མ་འབྲེལ་བ་ཡག་ཉེས་བཤད་སྐབ་ཐབས་མེད། དེར་
བརྟེན་ཆོས་ལ་ཡག་ཉེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

ཡང་ལྷ་བའི་ཐད་ལྷ་གྲུབ་རྒྱས་ཤོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ནང་པ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་སྐབ་པ་ལ། ངས་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ནང་པ་རྒྱས་ཤོས་དང་ཐབ་ཤོས་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་ཡག་ཉེས་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྷར་བཤད་སྐབ་པ་
ཞིག་མིན། དེ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་མོས་དང་བསྐྱུན་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ཁྱེད་རང་
ཆོ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་
སྐབས་ཆོས་ཚང་མ་གཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བོད་པའི་ཁྱོད་དུ་ནང་ཆོས་ཡག་
ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་མགོ་གཉིས་མའི་བྱེད་སྐྱེད་སྐབ་ལྷ་བྱ་མཐོང་ཉེན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་འདི་སྐོར་ངས་གོང་དུ་གསལ་པོ་བརྗོད་ཐིག་པས་བསྐྱར་དུ་བརྗོད་དགོས་
དོན་མེད།

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་གསུངས་དགོས་དོན་གང་
ཡིན་ནམ། ནང་པར་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་ཡག་ཤོས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་ཡག་
ཤོས་དེ་གསུངས་ན་འགྲིགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
གསུངས་དགོས་དོན་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ནང་ལའང་སེམས་ཅམ་པའི་བྱུབ་
མཐའ་གསུངས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། འཁོར་ལོ་བར་པ་གསུངས་ཟེས་མདོ་
སྟེའི་དགོངས་འབྲེལ་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལའང་ཡང་སིང་ལྷ་བྱ་

བརྒྱབ་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་དོན་མེད། འཁོར་
ལོ་བར་པའི་ནང་ག་ཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ལུགས་
ཡིན་པས། དེ་ལ་ཆ་བཞག་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། གཞི་ནས་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་
བྱེ་སྟེ། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཆོན་མེད། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡིན། གཞན་ལ་པན་དང་མི་པན་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་
པ་དང་བསྐྱུན་ནས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བས་སྟོང་བ་རེད་ཅེས་དེ་ཁོ་ན་གསུངས་ན། མི་ཁག་གཅིག་ལ་ཅུང་ཟད་མི་
འཆོམས་པས། མི་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཆ་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན།

དེ་མིན་ང་རང་ཆོ་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་ང་ཆོ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན། ཁོང་ཆོ་
ཐེག་དམན་པ་རེད་ཅེས་སྒྲ་འབེབས་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། པར་མཐོང་ཆུང་བྱས་
པའི་འབྲས་བྱར་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུར་ཐེག་ཆེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་
མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཆགས་པ་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་དང་། རྗེ་བཙུན་
བྱམས་མགོན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་བཙས་ཀྱིས་ཐེག་

ཆེན་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་ནན་སོས་གསུངས་ཡོད། གང་
འཆམས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་ཡིན་ཞེས་
མནའ་སྐྱེལ་དགོས་པ་ཆགས་གྲབས་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྒྲིང་སོ་གང་ཡང་མེད། ཐེག་དམན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་
པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ནི་
ཡང་དག་པ་ཡིན། དེ་དག་སློང་དང་འཆམས་ཤིང་འཕྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ཟབ་
ལོས་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རང་ཡལ་བར་དོར་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་
ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་ནི་སྤང་བར་མི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཆ་རེད་ཅེས་ཉན་རྒྱ་མིན།

དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་ཉིད་
ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱུ་གི་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཡོད་ལུགས་གསུངས་པ་འགྲིགས་པ་ཡིན། དགོས་པའི་དབང་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་ཡིན། བྲེད་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་འགྲིགས་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་གནང་བ་ཞིག་མིན་པར་དོན་དངོས་
ལ་གནས་མེད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་
ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེས་ཏེ་ཐེག་དམན་ལ་མཐོང་རྒྱུ་རྩ་བ་
ནས་བྱེད་རྒྱ་མེད། སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་ལེགས་སྤུར་ཐོག་གསུངས་པ་ཉམས་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཐོག་གསུངས་པའི་ཆོས་དམན་པ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ན་ལོར་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་སོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཚུར་སྐྱར་ན་ཡང་།
རྟིང་མ་དང་གསར་མ། གསར་མ་ལའང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། ས་སྐྱ། དགེ་ལྷན་ཏེ་
བཀའ་གདམས་གསར་རྟིང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྫོན་དང་བཅས་འདྲ་མིན་
མང་པོ་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། གདམས་ངག་ཐད་སྤང་དཔེན་
གཞུང་གསུམ་ཞེས་སྤང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་། དཔེན་སའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་
དབུས་ཀྱི་གཞུང་པའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་བཅས་སྤང་དཔེན་གཞུང་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་
མདོའི་ཐུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་མིན་སྤང་དཔེན་གཉིས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་ན་
དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ལྷན་སྤང་གཉིས་བྱུང་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་བྱུང་ན་མི་
འགྲིག་པས།

དངོས་གནས་མེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྐྱར་བ་འཛིན་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། མེ་
རིན་པོ་ཆའི་གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའི་འཆད་ཉན་ཡིན། དེ་དུས་ད་ལྟ་བར་
དུ་མ་རྒྱུ་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་མིན་
དབུས་གཙང་གི་ས་ཁུལ་གཞན་ལ་པལ་ཆེར་མཐོང་རྒྱ་མེད། མེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་
འབྲུམ་པོ་ཏེ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་སྐྱ་ངལ་བསྐྱོན་ནས་ལེགས་བཤད་བསྐྱིགས་པ་ནི།
གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདི་གཅིག་ཡིན། དེའི་ས་བཅད་བསྐྱུས་དོན་དང་།
མཐའ་དཔྱོད་སྒྲ་གྲུ་སོགས་ཀྱང་མེ་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་བསྐྱིགས་
གནང་ཡོད་པ་དང་། ཆོག་འགྲེལ་གནང་སྤངས་ཁོན་ལ་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་འདུག་
དེ་བཞིན་སྟེང་མཆན་དང་། འོག་མཆན། ཟུར་མཆན་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་མེད་དུ་བྱུང་བ་དེ་རྒྱུད་པ་གྲ་

ཆང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་གནས་སྤྱབ་པ་
ལས། དེ་མིན་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤང་དཔེན་གཞུང་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ན་
ཡག་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་ནང་གསེས་ལ་མི་མ་སྤྱན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་
ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་སེ་ར་རྩེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་དང་། བཤའ་ཆེན་བསོད་
གྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཡིག་ཆ། དེ་མིན་སེར་
སྤང་གྲ་ཆང་གི་ཡིག་ཆ་དང་། བྱང་ཅེའི་ཡིག་ཆ་སོགས་གྲ་ཆང་སོ་སོ་ཡིག་ཆ་འདྲ་
མིན་ཀྱི་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡོད། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སློ་གསལ་གླིང་གི་བཤའ་ཆེན་
ཡིག་ཆར་སྤྱགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་སྤངས་
མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

བཀའ་བརྒྱུད་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཚུང་བརྒྱུད་སོགས་ནང་
གསེས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། རྟིང་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མ། གཏེར་
མ་ལའང་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་ནམས་གཅིག་ལས་གཅིག་ཟབ་པ་དང་།
ང་ཡག་ཁོ་སྤྱག་ཅེས་པའི་ཐོག་ཏུ་བྱིན་ན་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་སྤྱོ་ལབ་ཏུ་ཟད།
ཆེ་ས་ནས་ང་རང་ཆོའི་ཆོས་རྒྱུད་སོ་སོས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱིས། དཔེར་ན། དེ་
པོ་དགོ་ལྷགས་པ་ཞིག་གིས་དགོ་ལྷགས་པ་ཡག་ཤོས་ཡིན། དེ་མིན་རྟིང་མ་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ་བཅས་ཡག་པོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་ནི་སྤྱགས་ཏྲགས་བསྟན་པ་
ཡིན། དེ་བཞིན་རྟིང་མ་ཞིག་གིས་དགོ་ལྷགས་པ་དང་། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་
བཅས་ཡག་པོ་མེད་ཚུ་ལ་བརྗོད་ན་དེ་ཡང་སྤྱགས་ཏྲགས་བསྟན་པ་ཡིན།

དངོས་གནས་ང་ཆོ་མི་སྒྲེར་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་

གིས། དཔེར་ན། མི་ཁ་གསལ་རྫོང་ནང་གི་ལྷ་སྤྱབ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སེམས་
ལ་འཕྲོད་ཆེ་བ་ཡོང་བ་དེ་ལ་རྫོང་ཐབ་ཤོས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁག་གཅིག་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུངས་འཕྲོད་ཤོས་ཡོང་བ་དེ་ལ་དགེ་ལུགས་པ་ཐབ་ཤོས་ཡིན།
ཡང་ཁག་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ངམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཞིག་
འཕྲོད་ཤོས་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་དེ་ཐབ་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་ཐག་སོ་སོ་ལ་
བལྟས་ནས་ང་ལ་འདི་ཐབ་ཤོས་དང་འཕྲོད་ཤོས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་པ་
ཡིན། རང་སྐར་ལ་འཕྲོད་ཤོས་དང་ཐབ་ཤོས་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་ཐོག་ཆོས་འདི་ཐབ་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ་དཔེར་ན། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ཡག་ཤོས་
ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྩིང་མ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ། བཀའ་བརྒྱུད་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་
བ། ས་སྐྱ་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ནོར་འཁྲུལ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ཆང་
མར་དད་པ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ང་རང་དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད། སྒྲོང་ཆེན་
ཀྱི་གསུང་ལ་ལྷ་སྐབས་ཨ་ཅི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་རེད་འདུག་བསམ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ས་ཆེན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་དང་། རིགས་གཏོར་ལ་ལྷ་སྐབས་སྤྱོད་ཀྱི་
སེལ་བས་འདུག་ཚུལ་སྐོར་ནམས་ཏ་ཅང་རྒྱས་པོ་འདུག་པས། དེ་འདྲའི་ངོ་མཆར་
ཆེ་བ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་རེད་བསམ་པ་དང་། ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏའི་ཕྱོམ་གསུམ་
རབ་དབྱེ་ལ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་སྤར་འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་གཟེ་མ་ར་
མགོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ནང་གང་སར་
ཐོག་ཕྱག་བཏང་གནང་ཡོད་སྟབས། བསྟན་བཅོས་གཟེ་མ་ར་མགོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་འདུག་ས་པར་ཀྱི་ཕྱོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ནི་ཞལ་ཏ་ཅང་ཆ་པོ་དང་། གང་ས་གང་

དུ་སྒྲིན་བརྗོད་ཐོན་བྱ་རེ་གནང་བ་བཅས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རེད་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་མང་ཐོས་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། མཁུན་བཅེའི་དབང་ཕྱག་གིས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་རྒྱ་རོས་འཛིན་སྐབས་གཅིག་གིས་དོན་དམ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཀུན་རྗོབ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེད་བསམ་པ་ལས། གཅིག་ཡང་དག་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འོར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད་ལ། བརྗོད་པའི་སྒྲིབས་པ་འདྲ་མེད། བརྗོད་ནི་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག ཡང་དུས་རྒྱུན་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྒྲ་མ་ཆད་ལྟར་དུ་འབོད་པའི་གྲས། དཔེར་ན། སྐབས་ཐེ་པ་པོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་ནང་།

ཕྱག་རྗོགས་གསེར་དུལ་དེ་བསྐྱོམ་ཡང་། །

རྟག་ཆད་གཡང་ས་རུ་ལྷང་འདུག །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་མ་ངས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཐོག་མར་འཆད་པའི་སྐབས་ནས་ནོར་འཁྱལ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་མ་སྒྲིམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡག་པོ་མི་འདུག ཕྱག་རྗོགས་ཉེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྗོགས་ཆེན་གསེར་དུལ་བསྐྱོམ་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་རུ་ལྷང་འདུག་ཅེས་བཀའ་མོལ་འདི་ལྟར་གནང་ན་ཏུ་ཅང་གི་ཉེན་འགན་ལྡིང་པོ་ཡིན། དེ་སྐོར་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་ཡག་པ་ཡོད།

ཕྱག་རྗོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅིང་། །

འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །

མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་རྒྱུ་འདྲ་འདྲ། །
གཞུགས་སུ་མ་བྱུང་གསལ་རིག་ཅམ། །
ཁྱོང་ལ་བདེན་སྟོང་རྣོ་མ་འཆང་ཞིང་། །
ཕྱོགས་སྒྲིང་གཤམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། །
དེ་ཉིད་མ་མཐོང་སྤྱོད་པ་མཆར། །

ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཡོད། དུག་ཆེན་དང་། རྫོགས་ཆེན། གསལ་སྟོང་
ཟུང་འབྲུག་ཅེས་གསུངས་ནས་དོན་དངོས་ངོས་འཛིན་སྐབས། འགོ་འོང་གཞུགས་
ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །དེ་བཞིན། མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་རྒྱུ་འདྲ་བ། །གཞུགས་སུ་མ་
བྱུང་གསལ་རིག་ཅམ། །ཞེས་རྫོགས་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ན།
གསལ་རིག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅམ་བསྟོམ་ན། གཞུགས་ཁམས་སུ་འཐད་བ་དང་། དེ་
ལས་ལྷག་ན་གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཐད་ཅེས་པའི་གོལ་ས་གསུང་གི་ཡོད། ཉད་
དེ་བ་བཟང་ཐལ་ལེ་ཞེས་པའི་སེམས་གསལ་རིག་ཉད་དེ་འཛོག་བ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་བཟང་ཐལ་དེ་སྤྱོད་པ་ཉམས་སྟོང་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ།
སྟོབ་མ་བསོད་ནམས་ཅན་ལ་ངོ་འཕྲོད་དེ་ཉམས་སྟོང་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ནས་བསྟོམ་རྒྱ་
ཞིག་གསུངས་པ་ལས། ཅི་ཡང་མི་རྟོགས་པར་སེམས་སྤྱོད་མའི་རྗེས་མི་མཐུད།
སེམས་ཕྱི་མའི་སྤྱན་མ་བསུས་པར་ད་ལྟའི་སེམས་སོ་མ་མ་བཅོས་པ་འདིའི་སྟེང་
སེམས་གསལ་རིག་ཅམ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཅམ་ལ་རྫོགས་པ་མིན། བྱང་ཐང་ཆང་གི་
གསུངས་པ་ནི། དུག་རྫོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཕྱིར། །མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་རྒྱུ་
འདྲ་བ། །གཞུགས་སུ་མ་བྱུང་གསལ་རིག་ཅམ། །ཁྱོང་ལ་བདེན་སྟོང་རྣོ་མ་འཆང་

ཞིང་། །གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ལྷང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་གྲུང་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་ནང་ས་སྐྱེ་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད། རྟིང་མ་བཅས་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཚུལ་བཅས་བཀོད་པའི་
རྗེས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་ལ།

ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག །
ཚུགས་སྐྱབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བཟང་ལ་ཞེན་པས། །
སྤང་བ་ལིང་ལིང་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །
དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྤང་སྟེ། །

སྤྱི་བ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །
ལང་ལང་ལིང་ལིང་འདི་ཡོད་སྐྱད་མི་འདུག །
གནད་འགག་མི་ཐིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ཡང་། །
ཨ་མ་ཀླན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ། །

ཡོད་ཅིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། །
རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྤང་། །
པ་མ་མཛང་ག་ཅུགས་ཀྱི་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །
འཇམ་འཇམ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་འབྱུང་ཟླ་མོ་ཞེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུན་

ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་
མཛད་གཙུགས་རེད་འདུག་ཅིང་། རོས་གཅིག་རྟེན་འབྱུང་ལྔ་མོ་བཤད་གྱི་ཡོད་ལ།
རོས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཤད་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་ཆོའི་སྒྲ་
བ་ལིང་ལིང་དེ་དོན་ལ་གནས་ཡོད་ན་དེ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲ་
གི་ཡོད། དེ་རྟེན་འབྱུང་རེད་མི་འདུག་ཅིང་། དེར་བརྟེན། རོང་རོང་འགལ་འདུ་ཅན་
ཡིན་ཆོད་མི་སྒྲ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་ཀུན་
མཁུན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པོ་
ཞིག་མ་བྱུང་། བྱད་པར་དེ་ཙམ་མི་འདུག་དེས་ན་རང་ཆོའི་ཆོས་ལུགས་ཆང་མ་ལྟ་
གྲུབ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་བྲེ་ནས། རང་ཆོ་ནང་པ་ནང་པན་ཚུན་ཙམ་
མིན་པར་ཆོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདི་ཟབ་པ་དང་འདི་དམན་ཞེས་བརྗོད་
ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་དག་སྒྲ་ནོར་བུའི་འོད་གིས་
བྲབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུའི་སྐོར།

ཐོག་མར་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་གཞི་ལུང་འདོན་རྒྱ་ཡིན་སྐབས། བྱད་རང་ཆོས་
ལུ་བ་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་ལྟགས་པ་ཆོའི་ནང་དེ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་རོ་སྟོད་དེ་ཙམ་གོ་སྟོང་
མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཆོས་
འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཙམ་མེད། དེ་བཞིན་བྱེ་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ནས་ཡོང་
བ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་འགྲོ་སོང་མང་པོ་བཏང་སྟེ་

ཐག་རིང་ནས་ཡོང་བ་དང་། སྐད་བདེ་མ་འཕྲོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པས། ལུང་སྒྲོག་
སྐབས་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་བསྐྱར་པའི་དཔེ་ཆ་ཡོད་ཆེ་ཅུང་ཟད་བྲག་པ་ལས།
དེ་མིན་གོ་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཉིན་རེའི་ཆོས་ཐུན་གྱི་ཐོག་མར་བཤད་པ་ཅུང་
ཟད་རེ་བྱས་ན་བསམ་པ་བྱེད་བྱུང་། དེ་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རོ་སྒྲོད་
བྱས་ན། ང་ཆོ་ཆང་མས་དུས་རྒྱུན་འདོན་བཞིན་པའི་ཨོ་ཡེ་རྩ་རྒྱ་ཞེས་སོགས་གྱི་
སྒྲགས་དོན་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་འདི་ལྟར།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས། །

ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཉེ་
སྤྱིར་སྒོ་ཡི་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་ཤེས་པར་
བྱ་བའས། རང་འཇུག་གེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོད་མེད་གཞི་ལ་
བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལའང་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་
པ་ཞིག་དང་། འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། འགྱུར་བ་
འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གང་གི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
དེ་རང་ཉིད་སྤྱིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་དེ་མིན་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
པལ་ཆེར་མིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གཞུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་

ངོས་ཤིང་གི་ལོ་མ་རྒྱལ་ས་ནི་དབྱིད་ཀའི་དུས་སུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་
ཡོད། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ང་རང་ཚོས་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཐོག་ནས་
མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཁ་སང་ལས་དེ་རིང་ལོ་མ་རྒྱུད་ཟད་རིང་བ་ཡོད་པ་དེ། ང་རང་ཚོ་
མི་ལྟར་མདང་བྱུ་བ་མཆོད་གང་འགྱུར་བ་མ་བྱིན་པར་ཉལ་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། ད་
ནང་སྤྱོད་ནས་ལངས་སྐྱབས་གཞི་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་འགྲོ་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན།
ལོ་མ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ཚུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་རིང་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་འགྲོ་
བཞིན་པའི་ངང་དུ་གནས་ཡོད། ཚུ་ཚོད་ཉེར་བཞི་དེ་ཚུ་ཚོད་གཅིག་དང་། ཚུ་ཚོད་
གཅིག་དེ་སྐར་མ་གཅིག་ སྐར་མ་གཅིག་དེ་སྐར་ཆ་གཅིག་ སྐར་ཆ་གཅིག་དེ་ཡང་
དུས་བྱ་བ་རྒྱ་ཐག་དང་། རྫོང་ཐག་དུ་བཞོས་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དང་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་འགྱུར་བ་སོང་བ་དེ་མཐོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཚུ་ཚོད་སྐར་ཆ་རེ་རེའི་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་
མངོན་གསལ་དོད་པོའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་མེད་པར་གྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ང་རང་
ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཚོད་དཔག་བྱས་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་དེང་སྐབས་ཆེ་ཤེས་ཀྱིས་རྩས་རྩལ་སྤྲོ་པོའི་ཐོག་དུ་བལྟས་ཆེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད། སྤར་བ་རྩལ་ཀྱི་རིམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ག་དུས་ཡིན་ཡང་གཡོ་ཞིང་
འགྱུར་བའི་ཚོས་ཤིག་ལས་མེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་གཞུང་ནས་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མི་རྟག་པ་ལའང་སྤར་བ་གཉིས་
ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི། ང་རང་ཚོས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་དེ་མི་

ཏྲག་པ་རགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྲ་བའི་མི་ཏྲག་
པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གི་མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་རྒྱན་གྱི་མི་ཏྲག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད།
སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་མེད་ན། མཐར་འཁྲིག་པ་དེ་ཡང་པལ་ཆེར་བཤད་
ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྱིར་མེད་པར་སོང་བ་ཡོད་ལས་ཆེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཞིག་
ནས་དེའི་སྟེང་གི་བྲད་ཆོས་རྣམས་འགགས་འགྲོ་བ་དང་། བྲད་ཆོས་ཀྱི་གསུམ་སྤྲུག་
པའང་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བྲད་གཞི་འདུས་བྲས་ཤིག་
གི་བྲད་ཆོས་ཏྲག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འགགས་འགྲོ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། མདོ་དོན་རྒྱན་ལྟ་བུ་
འགགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མི་ཏྲག་པ་རགས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་
འཁྲིག་པའི་སྤྲ་བའི་མི་ཏྲག་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཁྲིག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཁྲིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་
འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་མིན་པར་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་
དང་པོ་དེ་ཉིད་འཁྲིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་
འཁྲིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སྦྱེས་པ་ལས་འཁྲིག་བྱེད་གཞན་ཞིག་ལ་རག་ལུས་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་དངོས་པོའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། འདུས་ཤིང་བྲས་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་
ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཁྲིག་པའི་བདག་ཉིད་དང་། འགྱུར་
པའི་བདག་ཉིད། མི་ཏྲག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་
འགྲོ་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་ཡོང་བ་དེ་རང་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་གས་ནས་འབྲས་
བུའི་རོ་བོར་འགྱུར་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་དེའི་རོ་བོར་མི་
འགྱུར་ཡང་། འབྲས་བུ་དེ་གསར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་པོ་འདོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་བཅས་གསུངས་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། དངོས་པོའི་
ཆོས་ཤིག་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་གསར་བ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། རིགས་རྒྱན་
དེ་འགགས་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་ཐོག་དུ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ན། རྩས་རྒྱན་དེ་སྤར་ནས་ཡོད་པས་རྩས་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མ་འདོག་རྒྱ་ཏ་ཅང་
ཁག་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། དེ་རིང་རང་རང་ཆོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་སྤ་འདི་དག་ཀྱང་།
ཤིང་འདི་དག་མ་གྲུབ་པའི་སྤ་རོལ་ནས་ཤིང་འདིའི་རྩས་རྒྱན་ནི་ཤིང་སྤ་མའི་སོན་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཤིང་སྤ་མའི་སོན་དེ་ཡང་ཤིང་དེའི་སྤ་ཀྱི་རྒྱན་ནས་
ཡོང་བ་བཅས་འདི་ལྟར་ཡར་དེད་ན་ལོ་འབྲུམ་སྤག་དང་། ས་ཡ། རྩེ་བ། དུང་སྤར་
བཅས་ཡར་དེད་ཆེ་དེ་རིང་རང་རང་ཆོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་གྲེ་བྲག་པ་འདིའི་རྩས་
རྒྱན་དེད་ན། འཛམ་གླིང་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་སྐབས་ནས་རྩས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡོད་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡར་དེད་ན་འཛམ་གླིང་མ་ཆགས་པའི་སྤོན་ནས་སྤོད་མཁའ་
དབྱིངས་སྤོང་བར་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤོང་པའི་རྩལ་ལམ་ནས་མཁའ་རྩལ་སྤ་རབ་
དེ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་འདིག་རྟེན་སྤ་མ་སྤོངས་པའི་ལྷལ་ནས་
ཡོང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྩས་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་

བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་པོའི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས། རྩམ་རྒྱུན་དང་པོ་དེ་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་མི་ཐུབ་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ། དེ་ལྟར་
བཤད་ན་མི་བདེ་བ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ་འགོ་གི་ཡོད། ཐོག་མ་དེ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཆོག་ན། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་
སྐྱེ་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་མི་
ཤེས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་གི་མེད་ན། དེའི་འབྲས་བུ་
ལའང་འགྱུར་བ་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཡང་རང་རང་ཆོའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་མིས་དབྱེད་བ་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་རྒྱེན་
མངོན་གསལ་དོད་པོར་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་དང་། འཛིག་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་སྐབས།
སྐབས་རེ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བཀོད་པ་རེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་
ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་འགྲུབ་མཐའ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་ལ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་གནས་ལ་
དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་
རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡར་བཙུང་བ་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པའི་
སྒོ་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནང་པན་ཚུན་ལའང་བཙུང་བ་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་

བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མེན་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་པན་གྱི་ཡོད་པས་དེས་
འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ལྷ་མེད་ཐེག་པ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་མི་ཡ་རབས་
ཅན་ཞིག་གྲེད་དགོས་པ་དང་། མི་བཟང་པོ་ཞིག་གྲེད་དགོས་པ། གཞན་ལ་པན་
སེམས་གྲེད་དགོས་པ། མི་ལ་པན་འདོགས་གྲེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་བ་དེ་དག་ཡག་
པོ་འདུག། སྐྱེ་བ་སྤྱི་བྱི་ཁས་མི་ལེན་རུང་ཆེ་འདི་ལ་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་བསགས་ན།
སྐྱེ་བ་བྱི་མར་པན་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞེས་བ་དེ་
བཞག་ན། ད་དུང་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་
པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་གྲེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་མིན། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་རྟག་
པ་ཡིན་དང་མིན། དེ་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡིན་མིན་
སོགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རྟོག་བྱ་བྱུང་བཤོད། ང་རང་ཆོད་སྤྱིར་བཏང་མཐོང་
ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཐུགས་
རྟེན་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་གིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིར་གི་རྟོག་བྱ་བའི་དག་བཅོས་པ་
བརྗོད་རྒྱ་བྱུང་བཤོད་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བཟང་ངན་གྱི་
ནམ་དཔྱིད་འབྲེད་པའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བ་
ཞིག་ཀྱང་ཁག་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་
གིས་སྒྲོ་ཡི་གཡོ་བ་སྟོན་བྱ་བའི་ཐོག་ནས་འཛིག་རྟེན་འདི་བཀོད་པ་མིན། འོ་ན་
འཛིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་དུ་ཁྱས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་རྣམ་

རྒྱན་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོག་ནས་འགྱུར་བ་འདྲ་
མིན་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་ཐོག་མར་མ་ཆགས་པའི་གོང་དུ་རྩལ་ཐུན་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཁ་གཅིག་ས་རྩོ་རི་
བྲག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་གཅིག་ལྗོན་ཤིང་སོགས་སུ་འགྲོ་བ། ཁག་གཅིག་སོག་
ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ་བ་སོགས་མཐར་ང་ཆོད་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་
རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མིན་ཐོན་པ་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མིན་
ཐོན་པ་དེའི་ནང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་གང་དུ་གནས་སའི་ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་བཀོད་པར་འགྱུར་བ་འདྲ་མིན་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་ནང་
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ས་
ཆ་འདིར་ཤིང་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནམ་གཤིས། རྩ་མང་ཉུང་
སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤིང་གི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཤིང་འདི་འདྲ་
ཞིག་ས་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་དང་། དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་
ལས་དང་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་དང་རྒྱུན་གཅིག་
ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་མེད། དེ་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་
པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་ལས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས། སྤྱི་མ་སྤུན་གྱི་ལས་
དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ལས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་གྱི་
ནང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ང་ཆོ་སེམས་ལྡན་གྱི་སྤུང་

པོའི་འགྲོ་སྐྱབས་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། སེམས་མེད་སེམ་པོ་
ལའང་ནང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱད་གང་ལ་བརྟེན་སའི་ཆོས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད་སྟབས། ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱུ་པའི་གཞུང་
ནས་གསུང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པའི་གཞུང་ནས། དངོས་པོའི་ཆོས་
ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་
ཅེས་གསུངས་པའི་སྡེ་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མཆན་ལ་སྦྱར་ན། བོད་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་སྡེ་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏར་ན། བོད་དུ་
ཁྱེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ང་ཆོར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོས་
གལ་འགངས་ཆེན་པོར་བརྟེན་བཞི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཡིན། བདེ་སྤྱད་གཉིས་པོ་ཇི་
ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་རྒྱ་
མཆན་ཤོད་རྒྱ་པལ་ཆེར་མེད། ནང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པ་ལས་རྒྱ་མཆན་ཤོད་རྒྱ་མེད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སེམས་མེད་སེམ་པོར་འགྲོ་
བ་དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཤོད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་
འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་བཅས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་

၇၂

རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་རིམ་པར་བརྒྱབ་སྟེ་འགྲུར་བ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་
ན་ང་ཚོ་འི་མི་ཚེ་འི་ནང་ལ་འདྲ་གང་ཞིག་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་འདི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་
པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་
དགོས་པས་ན།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། ཡང་སྒོས་སྤྱུག་པར་ཅན་དུ་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། གཤམ་གནད་ཆེ་
བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅིང་ལས་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མིན།
འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་ཡང་མིན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལས་བརྟེན་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བཟང་
པོ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཡོང་བ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ངན་
པ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བྱར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་བཅས་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

འོ་ན་ང་རང་ཚོ་སྤྱད་སྤྱུ་ཡིན་ཡང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
འདོད་པ་ལ་སྤྱུག་ཡིན། འོ་ན་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྟག་ཏུ་ཡོང་བ་དེ་གང་གིས་ལན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མ་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན། མདོར་ན་དོན་གྱི་ཡིན་
ལུགས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་རྒྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྤྱད་པའི་དབང་གིས་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཟམ་མ་ཆད་པར་
ཡོང་བ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་མོངས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་བྱང་བ་ཡིན།
དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་གསུང་
སྐབས། ལས་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་གཉིས་དང་། ཉོན་
མོངས་ལའང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ། ཅ་ཉོན་དུག་སོགས་
ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་
ང་རང་ཆོད་སློང་ནང་ཤེས་པ་དེ་མདོན་ཏུ་གྱུར་བའི་མཆོམས་སུ་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་
གང་ཟག་དེའི་སེམས་མ་ཞི་བར་འཁྲུག་པ་དང་མ་སྦྱིད་པ་བྱེད་པའི་སློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
སྦྱོན་ཏུ་ངོས་འཛིན་མཁན་ནང་པ་གཅིག་ཏུ་མིན། སྤྱི་སྤྱེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་
དུའང་ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་འོག་ས་ལ་རགས་པར་བལྟས། རང་ས་འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་བ་མེད་པའི་རང་ས་ལ་ཞི་བར་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་རགས་
པའི་གས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོ་བ་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱི་སྤྱེགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡོད་
པ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་ཡོན་ཏན་མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་འབྲ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གྱི་ནང་ངས་ཤེས་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན། ཅ་བའི་སྤྲིག་པ་

བདུན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ཐུག་དོག་དང་། ཞེན་ཆགས་སོགས་
བཟང་ཡོད། དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་དུ་བལྟས་ནས་སྒྲིག་པའི་མིང་བཏགས་ཡོད། མདོ་དོན་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། དེ་རྣམས་སྒྲིན་དུ་ངོས་འཛིན་
པ་ཆོས་ལུགས་མང་པོའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ལངས་ན་མ་སྒྲིད་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆགས་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲིས་ན་
དེས་ཀྱང་མ་སྒྲིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་སྒྲིན་ཡིན་པ་ང་ཆོས་གང་འཆོམས་
ངོས་འཛིན་སྟབས་ཀྱི་ཡོད། དུད་འགྲོས་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པ་དང་། ཆགས་པ་སྒྲིས་པ་དེ་
དག་སྒྲིན་ཡིན་པ་པལ་ཆེར་ཤེས་སྟབས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། མི་ལ་རྣམ་དབྱེད་ཡོད་པའི་
དབང་གིས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྒྲོལ་ཁོར་སྟབས་ཀྱི་ཡོད།

ནང་པ་སངས་རྒྱུ་ས་པའི་ཆོས་ནས་ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
ཆགས་པ་དང་། ལུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བ་སྒྲིས་པ་དེ་གཉིས་
ཀ་སུ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་བ་དང་། སུ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤང་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ད་
པ་པོ་འཕ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྤང་མཁན་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་
ནས་ཆགས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ལུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་མི་
འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ཡོང་བའི་གཞི་ནི། གང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་
ས་དང་། གང་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྤང་སའི་ང་འཕ་གང་ཟག་གས་སྒྲིས་སུ་ཞེས་པ་
དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲུ་སྟེགས་པའི་
གཞུང་དང་། ད་ལྟ་འང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆང་

མས་ཆགས་སྤང་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་། བཅེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་
བྱམས་པ་དང་བཟོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞི་རྩ་ང་
ཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་མཁན་པལ་ཆེར་ཉུང་ཉུང་ཡིན། པལ་མོ་ཆེས་
སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཕྱང་པོར་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་
ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྒྲོ་ལ་འཆར་སྤངས་དེར་བདེན་ཁ་སྤྲིན་ནས་དེ་ཡོད་པར་
ངོས་འཛིན་ཅིང་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
འཛིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་གིས་མོས་པས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་
རྗེ་བོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་བཟན་དུ་གཏོང་བའི་
བྱུང་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་གྱི་ཡོད། བྱུང་མཐའ་དེའི་ལུགས་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་
ཚུལ་དེ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་བལྟས་ན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་པའི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་སེམས་དུལ་བ་དང་སེམས་མ་དུལ་བའི་ཐོག་ནས་
ཡོང་བ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྒོངས་པའི་མ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་
ཅེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཞིབ་ཆགས་ཤིང་། སྤང་ཞིང་སྤང་བའི་སྒྲོ་
ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གང་ཞིག་གནས་པ་དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་བཟོད་ན་ཏག་ཏག་འགྲོ་གི་ཡོད།

རྩ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཐག་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྤྱད་བསྐྱུལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་

བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་ནང་
 པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆགས་སྣང་གི་སྒྲིན་དེ་སྒྲིན་ཡིན་པ་ཆོས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཅུང་ཟད་
 གཏོང་མཁན་ཆང་མའི་མ་ཐུན་སྣང་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་རང་ལ་ལེ་ལན་
 བདའ་ས་མེད་པར། ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་མཁན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོའི་བྱད་པར་
 ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན།

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྣམས་སུ་བྱུབ་པ་མིན་ཞེས་
 དང་། བྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད། བདག་ཅེས་པ་དེ་བྱང་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པ་ཞིག་ལས། རང་འདྲིན་ལྟན་སྤྱེས་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ང་ཚུགས་
 བྱུབ་པ་བྱང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ཅེས་ནང་པའི་གཞུང་ནས་འདི་
 ལྟར་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་བྱུབ་པའི་གསུང་
 བ་ཡོད་ཅེས་གསལ་བོར་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་
 དག་གསུང་གི་ཡོད་སྟབས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཏྲག་པ་ཡིན་ན་
 བཅོས་སུ་མེད་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཞིག་
 སལ་ཆེར་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་རྒྱ་ལ་འགལ་ཆེ་ཡོད་
 དམ་མེད། དེ་ལ་འགལ་ཆེ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེའི་གཉེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འགལ་ཆེ་མེད་
 ན་དེ་ག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་ཞེས་པ་དེ་སྒྲོ་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ང་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་

བཤམ། ང་ཡུང་པོ་ལ་དབང་སྐྱུང་མཁན་གྱི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་སློ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་
དོན་ལ་གནས་མིན་ཅད་གཅོད་བྱས་ན་ཤེས་སྤྱབ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་སྤྱབ་ཅེ་ན།
ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས། ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་བ་ལྟ་ཅི་
སློ་ས། རང་རྒྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་པལ་ཆེར་ཤེས་སྤྱབ་བ་ཡིན། དེ་ལ་རི་ཅམ་དབྱེད་
བ་བྱས་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་རྗེ་གསལ་དང་། དེས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་
ན། བདག་མེད་ཅེས་བ་དེར་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་དེ་བསམ་སློ་རིམ་བསམ་གཏོང་སྐབས་
མེས་པ་ལ་གང་འཆམས་གྱི་ཆོར་བ་ཞིག་སྤེབས་གྱི་ཡོད། ང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་
མེས་པ་ནང་རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་ང་དེ་མེད་བསམ་པ་ཞིག་དང་། གོམས་འདིས་གྱི་
དབང་ལས་སློ་ལ་རང་གི་རང་གིས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།

ངས་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་མེད། བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་
རྟོགས་མེད་ཀྱང་སློ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེ་ཉེར་སོང་སྟེ། ང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ནས་རྒྱ་
སློ་ལ་སྐྱང་བ་ལྟར་མེད་བསམ་པ་ཞིག་རྒྱ་མཆན་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་མི་དགོས་པར་
ཤར་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེས་ཤུགས་རྒྱུ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཐེབས་གྱི་ཡོད། མདོར་ན་
བདག་མེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སློ་བཏང་ན་དེས་པ་རྗེ་དེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
བདག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དེད་བསམ་པ་རང་གི་
རང་གིས་ཤར་བ་ལས། དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། སློ་དེ་གཉིས་
འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ལ་གོམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་འདྲེན་
རྒྱ་མེད་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་གོམས་ན་དེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱ་ཡོད་བ་དང་། དེས་པ་
རྗེ་ཆེར་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་

གང་ཞིག་ལ། གཅིག་ལ་རྒྱབ་ཏེན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་རྒྱབ་ཏེན་གྱི་
ཚད་མ་མེད་པའི་དབང་གིས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ན་ཤུགས་ཆེ་རྒྱང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རི་ལྷོ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙུ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སྒྲོ་ཡིན་པ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འོ་སྤྲད་པ་ལྷོ་འོ་འཕྲོད་སྐབས། དེའི་ལྷོ་ག་སྒྲོ་ལྷོ་
མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ན།
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཤུགས་རི་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཙུ་མ་
ཟད་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རེད་ཅེས་པ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་ནས་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷོ་ག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན།

ཆོས་ནམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་སྤྱིར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
ནང་གསེས་ཀྱིས་ང་རང་ཚོར་ཐད་ཀར་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་བདེ་སྤྱག་
གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷོ་ག་རིམ་དང་།
བདེ་བ་འཕེལ་རིམ་རི་ལྷོ་ཡིན་པ་དེ་ནམས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་
རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
རེད་ཅེས་དང་།

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་སམ།
དེའི་ཐོག་ཁྲིའི་སྐྱོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་བྱེད་
མཁན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཟད་པའམ། རྒྱ་དེ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་བྲལ་བ། གཉེན་པོ་
སྐྱེས་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་སྤངས་སྐྱེ་མི་རུང་བར་བྱས་པ་སོགས་འགོག་པ་དེ་གསུངས་
ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན།

རྒྱ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནི། གོང་དུ་
ཞུས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་དད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་
གསུངས་ཡོད། རང་རང་གི་སྟོན་པའམ་སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བུ་ནི་
ཆོས་རྒྱུད་ཆང་མའི་ནང་དུ་ཡོད།

སྤར་ཁེ་ཏ་ཏར་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་རྒྱ་ལ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ནས་
དངོས་གནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་སྟོན་པའམ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་དགོན་
མཆོག་ལ་བསྟོད་པའི་སྤྲྀད་བྲངས་ལེན་སྐབས་མིག་ཚུ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས།
ང་རང་ཡང་སེམས་འབྱོངས་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་རང་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོར་ཅེ་
གཅིག་གི་དད་པ་ཏ་ལས་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག དེས་བྲངས་པའི་གཞན་ལ་
འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་པ་དེ་སློག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཡོང་མིན་མི་
ཤེས་ཀྱང་། མི་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དད་པ་བྱེད་པ་ནི་ནང་བ་
གཅིག་ཤུའི་སྐད་ཆ་མིན། བྱིན་པ་གི་བྱུང་བར་སྐབས་འགྲོས་འབྱེད་ཅེས་གསུངས་

པའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
པ་སྟེ། ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་། ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐྱབས་འགོ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། སྤྱིར་བཏང་གི་སྐྱབས་འགོ་
ནི་ཕྱི་པ་ལའང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། ང་རང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །

ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་ཞེས་པ་འདི་སྒོ་ལ་ངེས་ཤིང་། ཐར་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་སྒོ་ངོ་མ་སྦྱེས་ན། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཅས་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་དད་པ་ཞིག་སྦྱེས་ཐུབ། དེ་མིན་
ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐག་རིང་དུ་བཞག་ནས། སྔོན་ལ་ཨ་སྒྲོར་གལ་ཆེ་བར་བཅིས་ནས་
བསྟན་ན། བལ་ཆེར་ང་རང་ཆོ་མངོན་མཐོང་དུ་ཕྱུག་ཆོག་པ་དོན་དུ་གཉེར་མཁན་ཀྱི་
སྐྱབས་དེ་ཨ་སྒྲོར་ཡིན། དེས་ན་ཕུས་ལ་གྲུ་ཆས་གྲོན་ནས་ཨ་སྒྲོར་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཅུང་
ཐད་རྒྱགས་དགོས་ཀྱི་འདུག། བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བར་ཆ་བཞག་ན། དེང་སྐབས་ཨ་
རིར་ཕྱིན་ན་དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཨ་རི་ནི་དེང་སྐབས་སྐྱབས་
གནས་ཀྱི་ཡུལ་ཆགས་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག། སྔོ་མོའི་ནང་ནས་ཨ་རིར་སླེབས་
རོགས་བྱས་ན་ཞེས་བརྗོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོའི་
འབྲེལ་ཀྱི་མངོན་མཐོང་དུ་ཕྱུག་ཆོག་པ་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་ཨ་རི་དང་ཨ་སྒྲོར་ལ་ཅི་གི་ཡོད་
པ་ཡིན། སྐབས་དེ་ཐེ་ཕན་ཀྱི་རྒྱ་མིས་ཡིག་སྒྲོགས་དཔར་པོའི་ནང་དཔུལ་བླགས་
ནས་འབྲེར་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། དེང་སྐབས་ཐེ་ཕན་དེ་ང་རང་ཆོའི་སྐྱབས་ཅི་ས་

གཅིག་ཆགས་ཏེ་རྒྱལ་འབྲོག་གི་ཡོད། དེར་སྐབས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དང་གྲ་པ་
ཁག་གཅིག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་
སྒྲོར་གྱི་གདུང་འབོད་བྱེད་པར་འབྲོག་གི་ཡོད། འགའ་ཞིག་དངུལ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་
ཆོས་འཆོར་མཁན་ཡང་ཡོད་འདུག དེ་ཆོའི་གྲས་ཀྱིས་སྐབས་གནས་དངུལ་ལ་
བཅོལ་བ་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བཅོལ་གྱི་མེད། དེ་དག་གིས་འབྲལ་གྱི་
མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཆོག་ས་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མེད་
བ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེ་
རིང་གི་གོད་པ་རྒྱགས་པ་ལ་པན་གྱི་མེད་སྐབས། དེ་རིང་གོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྐབས་
སུ་ཁ་ལག་རྩ་ཆེ་བར་རྩི་བ་ལས། སངས་རྒྱས་དེ་ཅམ་རྩ་ཆེར་རྩི་གི་མེད།

རྒྱ་མི་གྲུང་ཁན་གྱིས་སྔོན་མ་ང་ཆོའི་སྒྲ་མ་དགེ་བཤེས་མང་པོ་བཅོན་དུ་
བཅུག་པའི་སྐབས་དེར་ལྟོ་ཆས་མ་སྤྲད་པར་བྱེད་རང་ཆོར་ལྟོ་ཆས་དགོན་མཆོག་
གིས་སྔོད་གྱི་རེད། དགོན་མཆོག་ལ་སྔོན་ལམ་རྒྱོབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཡོང་བྱུང་བས། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྔོད་
གྱིས་མི་ཆོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བྱུང་བ་ཡོང་བ་དེ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས། ད་
ལྟ་གོད་ཁོག་ལྟོགས་པ་འདི་སྐབས་འབྲོ་བྱས་ནས་དེ་འབྲལ་སེལ་བྱུང་བ་ཡོང་བའས་
མེད། ད་ལྟ་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །

ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐར་པ་ཞེས་པ་འདི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་སྤེབས་ན།

དངོས་གནས་ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་རི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
དང་། རི་ཙམ་ཕུན་སྐྱེའ་ཆོགས་ཀྱང་འདྲ་བྱེད་གི་སྤྱད་བསྐྱེལ་གི་རང་བཞིན་དང་།
ལས་ཉོན་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་ཉོན་གི་གཞན་དབང་ཅན་གི་སྐྱེ་བ་
འདི་དང་མ་བཅའ་ན་སྐྱིད་པ་ཞིག་མི་འདུག་པས་མ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་འབྲའི་སྐབས་
སྤྱ།

དུབ་པས་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་གསོས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། ཐར་བ་ཐོབ་ན་ངལ་གསོ་ཐེབས་
པ་ལས། ཐར་བ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ངལ་གསོ་ཐེབས་ཐབས་མི་འདུག་སྟེ་པ་ཞིག་བྱང་
ན། དེ་མཆོམས་དངོས་གནས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་མིན་སྐྱབས་འགྲོའི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་
གིས་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་
བསྐྱོམ་པ་ཆ་བཞག་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་ནང་བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་སྐྱོམ་མཁན་ཡོད།
དཔེར་ན། གཅེར་བྱ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེའི་ཐད་ང་ཚོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཀྱང་ཆད་པ་
མེད། འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཏ་ལས་དགོས་པ་འདུག དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་
པའི་ནང་ཏ་ལས་དགོས་པ་དེ་འབྲ་འདུག།

ང་རང་ཆོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲིན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། རོན་
དངོས་ཐོག་མཛེན་དཔྱད་ཀྱི་ནད་གཡོག་རྒྱགས་མཁན་དགོན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡེ་
ཤུའི་ཆོས་པའི་ནང་འཛིག་ཉེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
འཛིག་ཉེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་ལ་པམ་ཆེར་རང་གི་

སྒོག་སྒྲོས་གཏོང་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དེ་ནི་རྒྱ་
ཆེ་རྒྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་བྱམས་ས་དང་སྙིང་རྩེ་ཉམས་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྦྱིར་བཏང་བྱམས་ས་དང་སྙིང་རྩེ་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་
གི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་བཟོད་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་པར་
འབྱེད་དཀའ་ལ། ཆོག་ཤེས་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་བྱིན་གི་བྱུང་པར་ཡང་འབྱེད་
དཀའ། གཞན་ཡང་ཆངས་སྦྱོར་དང་དཀའ་ཐུབ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་བྱིན་གི་བྱུང་
པར་འབྱེད་ཁག་པོ་ཡིན། བྱིན་གི་བྱུང་པར་ངོ་མ་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་
ནས་བྱུང་པར་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཇམ་བཞད་དག་དབང་བཙུན་
འབྲས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས།

བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་བྱིན་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ས་དེ་ཡིན། བྱི་ས་དང་ནང་པའི་ཆངས་ཐིག་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཏུ་
སྒྲ་བའམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་བྱུབ་མཐའ་ཡོད་ས་དེ་ཆོས་འདི་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
བྱུབ་མཐའ་ཡིན། སྒྲོན་ལ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་ཡིན་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། བདག་མེད་
ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་བཟོད་ས་དང་། ད་དུང་དེ་ལས་རྒྱ་རྒྱུང་
ཐད་ཆེ་རུ་བཏང་ན། བདག་མེད་ཅེས་བཟོད་མ་རུས་ཀྱང་། བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་
ཅེས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་བཟོད་ས་ལྟ་བུའི་
ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། བྱིན་གི་བྱུང་པར་དེས་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་རང་ཆོ་
ནང་ས་ཡལ་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན། ནང་པའི་ལྟ་བུ་གང་འདྲ་ཡིན་ས་ཤེས་དགོས་
རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ནང་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྲ་རགས་གང་

འདྲ་ཞིག་བཤད་དགོས་བྱུང་ཡང་། མཐར་གཏུགས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རགས་པ་
ཞིག་བཤད་ཀྱང་། བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ལས། ཡུང་པོ་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅེས་པ་འདིའི་ཐོག་
ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད། བདག་མེད་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་སྒྲེབས་སྐབས་གང་ཟག་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
མིང་རྒྱུ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་བདག་ཅིག་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ནས་འགོ་གི་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་དང་། བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་སོགས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པའི་
ཐོག་ནས་དང་། སྤྱི་ཡོངས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བའི་སྟོང་ནས་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ཡེ་ཟླ་ལྷུ་འཛིན་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞེས་པ་དེས་གང་
ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་ཅེན། གང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དེ་གསུང་གི་
ཡོད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དེ་གང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
ཆོས་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔག་ཆོད་ཀྱིས་བདག་
མེད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
དང་། ལྷག་པར་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བུལ་བའི་ཉའི་ནང་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གིས་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་
ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་རགས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་གནད་འགག་ཏ་ཅང་ཆེན་

པོ་ཆགས་ཡོད།

དེ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། ང་རང་ཆོའི་ཆོང་གི་ལས་ཀ་དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་ཚུལ། འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ལྷ་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཆང་མ་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འདིས་རྒྱུན་པས་འདི་ཡོང་བ་དང་། དེའི་དབང་ལས་དེ་ཞེས་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་འཁོར་ན། ཉན་ཉན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་དོན་ཞིག་དང་། ཡང་ན་མི་འདོད་པའི་དོན་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅམ་མིན་པར་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་དང་། འདས་པའི་ལོ་དང་། ཡང་ན་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་སྟོང་གི་གཅིག་གི་གོང་དང་། ལོ་ཁྲི་སྟོང་གི་གཅིག་གོང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྤྲ་པོ་ཞིག་མེད། ལོ་སྟོང་སྟོང་དང་ཁྲི་སྟོང་གི་མར་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲོན་ཐེན་པ་ཞིག་དེ་རིང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་འགྱུར་བ་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་གི་ཆ་རྫོད་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འདི་སྔ་སྔ་མིའི་ཤེད་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། གཞི་ཅིའི་འགྲོ་ཕྱོགས་ནི་ལོ་སྟོང་སྟོང་གི་ཁྲི་སྟོང་གི་འགྱུར་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། དེ་ནི་ང་ཆོས་འགྱུར་བ་གཏོང་བུ་པ་ཞིག་མིན། དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བ་ཉར་ན་སྤྱུག་སྐད་

རྒྱལ་ས་བསྐྱད་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་
 རུས་པ་ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
 པས། ངས་ཁྱེད་ལ་ཡང་འདི་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་འཆེ་བ་བྱེད་རྒྱ་མེད། གང་
 ལགས་ཤེ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་མ་བཤད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་སུ་རང་གི་བདེ་
 སྤྱུག་གཞན་ལ་བཏོས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱང་གི་མི་ཡིན་
 ཞིང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་མིའི་བདེ་སྤྱུག་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པས།
 འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱིད་ན་ང་སྤྱིད་པ་ཡོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བདེ་ན་ང་ཡང་བདེ་པོ་
 ཡོང་བ་ཡིན། འཛམ་གླིང་སྤྱི་བདེ་ན་བོད་ཀྱང་བདེ་པོ་ཡོང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་
 སྤྱུག་ན་བོད་ཀྱང་སྤྱུག་པོ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་འདོད་པར་རང་གི་བདེ་བ་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་བདེ་བ་ནི་རྒྱ་
 རྒྱུ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་རྩི་ཅམ་གྱིས་
 གཅིགས་ཆེར་འཛིན་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་འདྲ་དོ་སྤྱང་བྱེད་དགོས་པ་
 དང་། གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་གི་མི་ཆེའི་བདེ་སྤྱུག་སྤྱི་
 ཆོགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་གི་བདེ་སྤྱུག་གི་དོན་དུ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཞབས་
 འདེགས་ཁྱེད་དགོས་པ་དང་། རང་གི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་སྤྱིད་ལྟན་པ་
 ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བྱམས་པ་
 དང་བཅེ་བའི་སྐྱད་ཆ་མིན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་སྒྲུབ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤྱོད་པས་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་མི་མང་པོའི་སྒྲོ་བྱུང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་བྱམས་པ་དང་
 སྤྱི་རྩི་ལག་ལེན་བསྐྱར་ན་གཞན་ལ་པན་པ་ལས་རང་ལ་པན་ཐོགས་མེད། ད་དུང་

བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་པ་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་རྒྱུ་ལས་
གཞན་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལང་རྩ་བ་ནས་མིན། བྱམས་དང་བརྟེན་པ་
བསྐྱོམས་ཏེ་གོམས་འདྲིས་ཆགས་ན། རང་ལ་པན་པ་ལས་དེས་གཞན་ལ་པན་མིན་
ཐེ་ཆོམ་ཡིན།

དཔེ་རྒྱུར་རྒྱུར་ཞིག་བརྗོད་ན། ར་རང་པར་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་གང་མོ་
དགོད་བཞིན་འགྲོ་བ་བྱེད་རང་ཆོས་ཤེས་གསལ་ཡིན། ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ག་དུས་
མཇུག་ཡང་ཞལ་འཆར་འཆར་ལ་བཞུགས་ཀྱིས་འདུག་ཟེད། ལྷི་རྒྱལ་ལྷུ་ལ་བྱ་ཁག་
དུ་འགྲོ་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་ལ་མི་ཐུག་དུས་གང་མོ་དགོད་བཞིན་འགྲོ་གི་
ཡོད། མི་ཁ་ཤས་ལ་པར་གང་མོ་བགད་ན་རྒྱུར་ཡང་གང་མོ་དགོད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་
ཁོང་རང་སྤྱིད་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ་ར་རང་ཡང་སྤྱིད་པོ་ཡོང་གི་འདུག ཡང་མི་ཁ་ཤས་
ལ་པར་གང་མོ་བགད་ན། རས་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱང་ར་ལ་གང་མོ་དགོད་ཀྱི་འདུག་
བསམས་ནས་མ་བདེ་བ་བྱེད་མཁན་འདུག ར་རང་ནི་གང་མོ་བགད་ནས་སྤྱིད་པོ་
འདུག ཁོང་རང་ནམ་ཉོག་ཟ་བ་སྐྱུག་གྲོང་རེད། གནས་རྒྱལ་དེ་ལ་གཞིགས་ན་བརྟེན་
བས་པར་ལ་གང་མོ་བགད་པ་དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་གཞོད་པ་ལས་པན་གྱི་མེད་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་བྱམས་པ་དང་བརྟེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཉན་ཉན་པན་གྱི་
ཡོད་པས། དེ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སེམས་སྤོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པོ་
ཡོད། དེས་པ་རོལ་པོར་པན་དང་མི་པན་ནི་པ་རོལ་པོའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐྱངས་ལ་
རག་ལུས་པ་ལས། རས་གང་མོ་བགད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་བདེ་
བག་ཐེབས་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད། བྱམས་པ་དང་བརྟེན་པའི་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་རང་

ལ་ཐད་ཀར་པན་པ་དང་། གཞན་ལ་པན་དང་མི་པན་ནི་ཁོ་རང་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་མེ་རྟོག་དང་སྒྲོན་ཤིང་ལ་སོགས་པར་བཅེ་བ་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་།
 དེ་དག་ལ་འཆོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པས་དོན་མེད་ཀྱི་ས་ཆོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་
 སོགས་འགྲོ་ཞོར་སྤྲོད་ཞོར་ལ་ལོ་མ་མེ་རྟོག་བཀོག་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་བཅེ་
 བཀྱར་ལྟ་བུ་བྱས་ན། རང་གི་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཡོད། གང་
 ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་བསམས་ནས་རང་དོན་ཞར་ལ་སྐྱབ་པ་
 ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་
 ཚུལ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་བསམ་བྱའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་བདེ་བ་དེ་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་རི་ཙམ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་རིགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་རང་ལ་
 འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་དང་། དེའི་བྱུང་དོན་ལ་འཆོ་བ་སྤངས་ནས་
 བཅེ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ནང་པའི་ཆོས་རྒྱ་སྤྲོད་ཡིན།
 གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ན། ད་དུང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཞིབ་ཆགས་སུ་གཏོང་
 རྒྱལས།

སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགོ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྤྲད། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཤ་སྒྲོམ་གཞི་བསྐྱངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་འདུལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་
མདོ་སྔགས་སུན་མོང་གི་ཤེས་རབ་གཅིག་དང་། སྔགས་ཀྱི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་རབ་གཅིག་ དེའི་ནང་ནས་སྔགས་སྒྲ་མེད་དམ། སྐབས་འདིར་ནང་རྒྱུད་སྡེ་
གསུམ་སྟེ་མནྟ། ཨ་བྲུ། ཨ་ཏི་གསུམ་ལས་མཐར་ཐུག་ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་
ནས་སེམས་འདུལ་བ་ཡིན། འདིའི་སེམས་འདུལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཞི་བ་
ཅ་མ་མིན་པར། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཞི་བ་ནི་མདོ་སྔགས་སུན་མོང་གི་ལམ་ཀྱིས་
བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། གཉིས་སྤང་སྤོ་མོའམ་ངི་མ་སྤོ་མོ་རྣམས་སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་
ནས་ངི་མ་དེ་སེལ་དགོས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། དེས་ན་སེམས་འདུལ་པའི་
རིམ་བཤ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་མ་དུལ་པའི་ཆ་བགས་
པའི་རིམ་བཤ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། རིམ་བཤ་ལྟ་བུ་གང་འཆོམས་བར་
མདོ་ལམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་རྗེ་སྤང་སྤོ་མོ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
སྔགས་ལམ་ཀྱི་མ་གཏོགས་སེལ་ཐབས་མེད། དེས་ན་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ངི་མ་སྤང་སྤོ་མོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཐོག་ནས་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོག་མར་
སུན་མོང་སྟོན་འགོ་སྟེ། རི་ཅམ་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་དོ་སྤང་སྐྱབས་པ་
དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་གཅེས་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ལམ་ལ་མཐོ་དམན་བརྟེན་ན་གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་ལ་ཡིད་འཕྲོགས་ནས་དེ་ལ་དོན་

གཉེར་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་དེ་ཡི་སྒྲོན་འགྲོ་ལོག་མ་ལོག་མའི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་
དག་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་
ཡིན།།

ཐིག་སྒྲོང་དགེ་ལྡན་དང་། རང་སེམས་འདུལ་དགོས་ཚུལ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས།

ཐིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་བར་སྟུང་། །

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ལ་སྟགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པའི་སྒྲོན་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་འདི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་ལོ་ཉིས་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་ཙམ་
ཀྱི་གོང་དུ་འཇམ་སྒྲིང་འདིའི་ཐོག་བྱོན་ཞིང་། དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཚུལ་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འདི་དུས་ད་ལྟ་བར་གནས་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐིག་པ་སྒྲོང་ཞིང་། དགེ་བ་བསྟུན་དགོས་པ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཐིག་པའི་ལས་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་བསྟུན་དགོས་པ་དེ་
ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་
ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས། འབྲས་བུ་སྦྱག་བསྐྱེད་ང་ཚོས་མི་

འདོད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ནི། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན། སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

བདེ་སྤྱིད་ནི་ར་རང་ཆོ་ཆང་མས་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ན། བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དགེ་
བར་སྤྱོད་པ། ལས་བཟང་པོ་ཞིག་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན། དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། འོན་
སྤྲིག་པ་དང་དགེ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲིག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤོང་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཇིགས་པར་བྱེད་པ། བདོར་ན་གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ལ་
སྤྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱ་བ་དེ་གང་
ཐག་གཞན་ཞིག་མི་བདེ་བ་དང་མ་སྤྱིད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིགས་པར་བྱེད་པ།
འཇིགས་པར་བྱེད་པ་བཙས་ཀྱི་བྱ་བ་དེར་སྤྲིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་
ཐད་བསམ་སྒོ་ཞིབ་སྤྲོད་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྲིག་པའི་ལས་གང་ཞིག་སྐྱབ་པའི་
སྐྱབས་སུ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྒོ་ཡང་འཁྲུགས་ཏེ་མ་སྤྱིད་པ་ཡོང་བའི་ཐོག་ནས་གཞོད་
པའི་ལས་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན་སློག་གཅོད་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། བ་རོལ་པོའི་སློག་བཙད་དེ་པ་
རོལ་པོའི་ལུས་དང་ཕྲལ་བའི་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ར་རང་ཆོ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་
རང་གི་སློག་ནི་གཅེས་ཤོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་གི་གཅེས་ཤོས་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཞོད་
པ་བྱེད་མཁན་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་མཁན་ཡིན། ར་རང་ཆོ་ནང་བཞིན་རང་གི་སློག་
ལ་གཅེས་ཤོས་བྱེད་མཁན་པ་རོལ་པོའི་སློག་ལ་བརྟེན་བ་དང་གུས་ཞབས་མེད་པར་

དེའི་སྟོག་པུལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུའང་པ་རྫོལ་པོ་ལ་ཁྱོ་བའི་
 སེམས་དང་། སྤང་བའི་སེམས། གནག་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པ་རྫོལ་པོའི་
 སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། པ་རྫོལ་པོ་ལ་བཅུ་བའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་སྟོག་
 འཕྲོག་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན། པ་རྫོལ་པོར་གཞོད་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་
 པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྦྱིད་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་འབྲེལ་རང་ནས་
 སྟོག་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གཞོད་ཅིང་སྟོགས་
 པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ཀུན་སྒྲོང་བཅས་ལ་སྟོག་པའི་ལས་དང་། སྟོག་པའི་སེམས་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དགེ་བ་ཞེས་བ་ནི། དགེ་ཞིང་གིས་པའི་ལས་ཏེ་བཟ་གིས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཞིང་། དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་ བཟ་གིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་བཟང་པོའི་དོན་ཡིན།
 ལས་གང་ཞིག་བྱས་པ་དེས་པ་རྫོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བདེ་སྟེབས་པ་དང་། རང་
 ཉིད་ལས་དེ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དགའ་ལྷང་ལྷང་དང་སྟོ་ལྷང་ལྷང་གི་ཐོག་ནས་
 དགེ་བའི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། དཔེར་ན། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། སྟོག་
 གཅོད་སྒྲོང་བ། སེམས་ཅན་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་སྐབས་ཆེ་
 ཐར་གཏོང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བཅུ་བའི་བསམ་པ་རང་དང་སྟོ་ཉི་ཞིང་སྟོང་ནས་
 བཅུ་བ་དང་། སྟོང་བཅུའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་ཡང་རང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྤང་ནས།
 དེ་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་སེམས་ནང་དགའ་སྤང་སྟེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་
 དགེ་བའི་ལས་སམ་པན་པའི་བྱ་བ་དེས་པ་རྫོལ་པོ་ལ་པན་པ་སྟོས་ཅི། དེ་སྐྱབ་པའི་
 སྐབས་སུའང་རང་གི་སེམས་ལ་སྦྱིད་སྤང་དང་། ཞི་བདེའི་སྟོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་

བརྟེན།

སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །

དགེ་བ་ཕྱན་སྤུམ་ཆོག་པ་བར་སྤྲད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤོང་དགོས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་། དང་དུ་
ལེན་དགོས་པའི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་པོ་ནི། སྤོ་ཡི་བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྲིག་པ་གསོག་པ་དང་དགེ་བ་སྐྱབས་པ་གཉིས་ཀ་རྩ་བ་སེམས་ལ་
རག་ལུས་ཡོད། གཞོད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་མ་དུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་མ་སྦྱིད་
པ་ཡོང་གི་ཡོད། བརྟེ་བའི་བསམ་བས་སེམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྤོང་གི་ཡོད། གཞོད་
སེམས་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་པོས་ང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་གི་རེད་སྟེ་པའི་
འཛིགས་སྤང་རང་བཞིན་དུ་སྦྲེབས་ནས་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་
ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེ་བ་དང་། དེས་འབྲུག་པ་བརྒྱབ་ནས་སྤོག་གཅོད་པ་སོགས་
ཡོང་གི་ཡོད། སྦྱིར་སྤོག་གཅོད་ལ་འདར་གཏི་སྤྲུག་གི་དབང་གིས་སྤོག་གཅོད་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤོག་གཅོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་བཏང་
གཞོད་པའི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་པ་རོལ་པོའི་སྤོག་བཅད་པ་ཡིན་པས། གཞོད་
སེམས་རྩ་བ་མོ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
བརྟེ་སེམས་བཟང་པོ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སེམས་ལ་འཛིགས་སྤང་མེད་ལ།
བརྟེ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཡོ་སྤྱོད་པོ་སྤོག་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།
བརྟེ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་
དང་། གཞོད་པའི་བསམ་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་པ་རོལ་པོ་ཞེས་སེམས་ཐག་རིང་

པོའི་སྒྲིན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རི་ཅམ་པ་རོལ་པོ་དང་སེམས་ཐག་རིང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་
རང་གི་སེམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེབས་ནས་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་པ་མི་མཚུངས་པ་
བྱེད་པ་དེ་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཅེ་གཅིག་ཏུ་པན་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན། བསྟེན་ཅིང་
ཉེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མགོ་བསྐྱོར་གཏོང་དགོས་དོན་མེད་ལ། ཐག་དོག་འགན་སེམས་ནི་
དེ་བས་ཡོང་དགོས་དོན་མེད། སྒྲིན་དེ་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གྲུ་ཡངས་པོ་ཞིག་
ཡོད། དེས་ན་སྤྲིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་བཟོ་བ་དང་། དགེ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་སྐྱིད་པོ་བཟོ་གི་ཡོད། སེམས་མ་སྐྱིད་པ་བཟོ་མཁན་དེ་ལ་
སེམས་མ་ཞི་བའམ་སེམས་མ་དུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་སྐྱིད་པོ་བཟོ་
མཁན་དེ་ལ། སེམས་ཞི་བའམ་སེམས་དུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན།

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དགེ་སྤྲིག་གི་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ནི་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་པ་
ལྟ་བུ་མིན། སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་གསོག་ཚུལ་
གསུངས་ཡོད། འོ་ན་སེམས་འདུལ་ལྷགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་མདོ་ལས།

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་།

སྒྱུ་མ་ཐེལ་བ་ཚུ་བྱར་དང་།

མི་ལམ་སྒྲོག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུ།

འདུས་བྲས་ཆོས་ནམས་དེ་ལྟར་བལྟ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཆང་མ་འཛིག་པའི་
རང་བཞིན་དང་། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན། གཏན་དུ་མི་གནས་པ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་

གིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལུས་ཡོད་ལ། རྒྱུན་ལ་རྒྱུ་ལས་
བས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པ། གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་ན་སྟོས་མེད་ཀྱི་རང་
དབང་བ་མིན་པ། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་
མེད་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་ན་རིམ་བཞིན་སེམས་མ་རུང་བ་དེ་
དག་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་བཤེས་སྤྱིང་
ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །

གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་རྒྱུ་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོས་མེད་རང་དབང་གིས་བྱུང་བ་མེད་པ་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ནི་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
རྣམས་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྟོན་པའི་བཀའ་ངེན་བྲན་པའི་སྟོན་ས་
བསྟོད་ཕྱག་མཛད་སྐབས།

གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བརྒྱང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིང་། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

གོ་ཉམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་
ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་
བ་སྒྲིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ར་རང་ཆོ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་བསྐྱེད་མཁན་
གཅིག་ཀྱང་མེད། ཐུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་སྐྱབས་བསྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
སྐྱབས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་མིན་པར་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་
བྱུང་བའང་མིན། རྟག་པ་རང་བྱུང་གིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡང་མིན། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་མེན་
བྱས་ནས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་མ་ཤེས་སྤོངས་པའི་དབང་དང་
གཅིག་གཉིས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་རྟག་པ་ལ་
རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ། ཐུག་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་བ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བ་
བཅས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་
སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྤོངས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན།

གང་གིས་ཐུགས་བརྩིས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤང་དུ་
ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་སྤང་ཐབས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་མེད་

བར་གྱུར་ཅིག ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ལྷ་བ་དེ་མེད་བར་མི་འགྱུར་ལ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལོག་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཞིག་ཡིན། དེའི་
གཉེན་པོ་ནི་ཡིན་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྷ་བ་གཅིག་
དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་སེལ་བྱ་བ་ལས། དེ་མིན་སྤྲགས་བཟང་ནས་སེལ་
ཐབས་མེད་ལ། དུག་འཆའ་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱ་ཁག་
པོ་ཡིན། བརྒྱད་ནས་པན་ཐོགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐད་ཀར་པན་ཐོགས་ཡོང་
མི་བྱུག། ཐད་ཀར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ནི། དཔེར་ན། མི་རྟག་
བ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་སེལ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་དེས་མེད་པར་བཟོ་གི་ཡོད། བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ལྷ་བ་དེ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་བདག་ཏུ་བལྟ་བའི་སྒོ་དེ་མེད་པར་ཆགས་གྱི་
ཡོད། དེ་བཞིན་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། བདེ་བར་འཛིན་པ་བཅས་གྱི་སྒོ་དེ་ཡང་སྒོ་
དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སྐྱེས་ན་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྒོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཅེ་བ་མཐར་གཏུགས་སྐབས།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ག།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་།
དེ་མ་ནི་སྒོ་བྱར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ལ་
ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་མ་ཞེས་པ་ནི་བྲལ་རུང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡོད་
པ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་དེ་མ་བྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་ནང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཞེས་གསུངས་པ་

འདི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། དེ་རིང་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་དང་བཅས་
སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བློན་པའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་བྲག་མཆོད་དང་།
ཆོག་ས་བསགས་སྤྱོད་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་དམིགས་བསལ་
ཅན་འདིར་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་བློན་ཚུ་ལ་ནི། སྟོན་པའི་ཆོས་ཚུ་ལ་ཡག་པོ་ཞེས་པ་
བྱས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཞེས་ན་སྟོན་པའི་བཀའ་བློན་བློན་ཚུ་ལ་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན།

སྟོན་པའི་ངང་ཚུ་ལ་ཞེས་ནས་བསྟན་པ་ལ། །

ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལ། །

རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར། །

ཉེས་ཀུན་ཅ་བ་བསྒྲོག་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །

ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །

ཕྱི་ཕྱིར་སྟོན་རྣམས་པོས་བ་བཞིན། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །

ཨེ་མ་རྟོ་མཁས་པས་འདི་ཉིད་གྱི།

ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་གྱུར་པ།

དེ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁོང་ནས་ནི།

ཁྱོད་ལ་ཅི་ཕྱིར་གྱུས་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས།

སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་ཕྱི་ནང་གཉིས།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས།
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཞེན་ཁོག་དང་། ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྒོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཡག་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒོ་བ་དཔོན་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་
མཇེད་པའི་ལྟ་ལས་ཕྱལ་བྱུང་གི་བསྟོན་པ་ལས།

བདག་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོག་མི་འདྲི།

སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་།

གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག།

དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འདྲི།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒོ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་
ཐོག་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱས། རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། རང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་

ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་འཆམས་
ཤིང་། རང་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ནས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ན་སེམས་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་
ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུའི་གྲོགས་དང་བཅས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། མདོར་ན་གཞན་དོན་
དོན་གཉེར་གྱིས་རྒྱ་བྱས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཆགས་ཡོད།

དེས་ན་སྟོན་པའི་རྗེས་པ་པོ་བྱེད་སྐབས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་
བྱེད་དགོས་ལ། བྱི་ནང་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། རང་སྡེ་ལ་
ཆ་བཞག་ན་སྤྱབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་པའི་
བཀའ་ངེན་པོ་སྤྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། སྟོན་པའི་བཀའ་ངེན་རྗེས་
སྤྱི་པོ་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤེས་ན། སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་ད་
ཐོག་ཏུ་སྤྱར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།
སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་སྤྱོད་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་
སྤྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ནི་
མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས།

གང་གིས་སྤྱགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

ཞེས་བས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཉིས་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་སྟོན་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པའི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ།

གྲུབ་བྱེད་སྤྱགས་རྩེ་གོམས་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའམ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལ་
བཏེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་སྤྱག་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་
སྟོ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་སྤྱག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྩེ་ས་སུ་
བཞག་ནས་རྩེ་ས་བཞག་རྩེ་ས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ང་རང་ཆོ་མི་ཆེ་གཅིག་དང་།
ཡང་སྟོས་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་གང་སྤྱབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྷ་བའི་ཐོག་བསམ་སྟོ་བཏང་ནས་རང་སེམས་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
སྟོང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་རིམ་བས་འཁྱར་བ་འགོ་སྤྱབ་པའི་ཐོག་ངེས་པར་
བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས། སྤྱག་འཆོལ་སྟོར་སྟོང་སོགས་དགེ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱབ་ཀྱི་
ཡོད་པ་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་
དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རུ་དམིགས་ནས་དགེ་སྟོར་གཞན་
རྣམས་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
ཡོང་རྒྱུ་དང་། སྟོན་པའི་རྩེ་ས་བཞག་བྱང་ཆུབ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལྟུང་ཏོ། །

བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་ནང་ཆོས་རྩ་མུག།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་ཐུངས་
ལས་འདས་ནས་ཡོངས་གྲགས་བཅིས་ན་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་
ཀྱང་། དུས་རབས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་རྒྱ་
གར་ནས་དར་ཞིང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་རིམ་བཞིན་བྱུང་
གདལ་ཕྱིན་པ་དང་། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁག་རྣམས་སུ་དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
དར་ཐོང་མེད་ཀྱང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐབས་འདིར་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་
གྲུའི་ནང་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་སང་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་
སྤང་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་རྒྱུད་གཙོ་ཆེ་བ་ཆང་མ་ནི་མི་ལ་བཟང་པོའི་
བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་མཁན་ཤིང་། མི་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། འོན་
ཀྱང་རང་རང་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་དུས་ཆོས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ཆིངས་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རུབ་ཕྱོགས་ལྷང་པའི་ནང་
རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མེས་ཀྱི་ཡེ་ཤུ་དང་། འཛིན། ཁ་ཆེའི་ཆོས་བཙས་གང་ཞིག་བྱེད་
མཁན་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་
ལྷག་ཙམ་ནང་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཅུང་ཤིང་ཡོད་ལ། དུས་
རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོན་ཙམ་ནས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡང་ཅུང་ཤིང་ཡོད།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་ཡུལ་གྱ་ཁག་ནང་གི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ས་
རང་གི་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཉུང་ཤས་ནས་སྤྱིར་ཤར་ཕྱོགས་
པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་ཆ་བཞག་ན་རྒྱལ་ཕྱོགས་ནས་དེ་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་
འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འབྲེལ་དོན་གཉིས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བས་ཡོད།

རྒྱ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་པལ་མོ་ཆེ་པ་མེས་ནས་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་
ཡིན། དེ་བཞིན་མི་ཉི་ལྔ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ཉི་ཉོང་པ་སོགས་ནི་པ་མེས་ནས་ནང་
ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆང་པའི་སྐབས་དང་མགོན་དང་དབྱང་
གཉིན་དང་སྐར་མར་གྱུར་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་
པ་བཀའ་བློན་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་
བཞིན་དུ་སྤྱུལ་པའི་རོལ་གར་སྤྲོ་ཆོག་པའི་སྤྲིད་ནས་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་པ་
ཆད་པར་བྱོན་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་
མཁན་ཞིག་ཡོང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་པ་དེ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་
པའི་བར་དུ་གོ་མས་འདྲིས་མཛད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་
ལ། སངས་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་གདམས་ངག་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
ལས་བརྒྱུ་མས་པའམ། མདོ་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་

ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོག་མར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་འབྲལ་ཐབ་མོ་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་གསུང་བར།

ཐབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །

བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོ་བོས་རྟེན། །

སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་བྱས་པས། །

མི་སྤྲོ་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འབྲལ་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་
པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་རྣམས་གསུངས་མེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྤྱུང་གིས་
ཀྱང་། ཆོས་འདི་གདུལ་བྱ་སྟོ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སྟབས་བ་དཀའ་བས་ན། དེ་སྔ་
སྟབས་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ཞིག་མ་གསུངས་པར་བཞུགས་པ་
རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཐོག་མར་
བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། འདི་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་
པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་
པའོ། །ཞེས་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བརྒྱས་པ་ཞེས་བ་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་
སྟོ་བཏང་ན། གཞིའི་གནས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་
བུའི་འོག་ནས་ང་རང་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་
འདོད་པ་ཡིན་པས་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟབས། ང་རང་ཆོ་ལམ་ལ་སྟོབ་
པའམ་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་

སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་
བཞིའི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། བདེན་བཞི་ལ་སྤང་སྤང་འཇུག་ཤོག་ངེ་
ལྷར་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤང་སྤང་འཇུག་ཤོག་གི་ཚུལ་བའི་ཐོག་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་
དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱར་མེད། ཅེས་པའི་
བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱས་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་དེའི་ཐོབ་བྱའམ་བྱ་བ་དེའི་
དགོས་དོན་བྱུ་བ་འབྲས་མཐར་ཐུག་གང་འབྲ་ཞིག་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་ཟད་
པར་སྤངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་
སྤངས་ནས་སྤང་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་པ། འགོག་པ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་མཛད་
ཟིན་པའི་ཟེས་སུ་སྤང་ཡང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསར་པ་ཞིག་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱ་མེད་
པ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་སྐབས་སྤང་མ་ཐོབ་
པའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་སློབ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་
བྱའི་རྣམ་གཞག་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་
པ་དེ་ང་རང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མང་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞིའི་
གནས་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་ཤེས་

གསལ་ཡིན། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྣམ་གངས་མང་པོ་དང་། གཉིང་རིང་པོ་ཡོད་པ་དེ་
རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་
ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གསུ་སྤྱུ་ཟག་བཙས་ཀྱི་བདེ་བ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱགས་མི་བཙན་པའི་བདེ་སྦྱིད་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
སྤྱགས་མི་བཙན་པའམ་ཡང་དག་པར་ན་བདེ་བ་མིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་རྣམས་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུས་ཤེས་མི་བྱུག།

འོན་ཀྱང་མི་སྣོ་སྤྱང་པོ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་གིས་འཕམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་
བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱགས་ལ་ཁེ་སན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། འཕམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དང་
དུ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འཕམ་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱགས་སྤྱུ་ཁྱོད་རག་གི་ཡོད་
ན། སྤྱགས་གལ་འགངས་ཆེ་བར་བཙུག་ནས་འཕམ་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྱན་ཆོགས་སྣོས་
བཏང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རིམ་པ་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་མི་ཞིག་གིས་ཆགས་སྤང་གིས་འབད་ཚེ་བྱེད་པའི་
བསྐྱབ་བྱའི་བདེ་སྦྱིད་མང་པོ་ཞིག་འཕམ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་སྤྱགས་སྤྱུ་
གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན།

འོན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་བའི་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རི་སྤྱིད་ལས་ཉོན་

གི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤིང་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་
རེད་ཅེས་པའི་འདུ་བྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་གཞིའི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་གཤིས་ཡིན། དེ་
ལྷ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ང་རང་ཆོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་
འདོད་པ་ཆང་མར་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་སློ་བཅོས་དགོས་དོན་དང་སློ་སྦྱོར་
དགོས་དོན་མེད། སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་རང་བཞིན་གིས་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་རིགས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཆུ་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན། རྒྱལ་ས་འདིར་སྐྱུག་བསྐྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ལས་ཐར་འདོད་གི་སློ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པར་མ་ཟད། འབྲེལ་དུ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་གི་ཡོད། འཁྱུར་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི། མིའི་རྣམ་དཔྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་གི་བདེ་བ་སློས་
བཏང་ནས་སྐྱུག་གི་བདེ་སྦྱིད་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔག་ཆོད་
གིས་འབྲེལ་དུ་བདེ་བ་ལྷར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱུག་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་འཁྱུར་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་རགས་པ་ནི་ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱང་མི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གིས་ཅུང་ཟད་བསམ་
སློ་འཁོར་ཐུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན་འཁྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཡོད་
བསུན་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐྱེད་གས་
པའི་ནང་དུ་འང་ཡོད་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་གི་སྟོམས་འཇུག་གི་
ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གི་ཐོག་ནས་ཐག་བཅས་གི་ཆོར་བ་

བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསམ་ལས་རེ་ཞིག་ཐར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོ་ཡོང་བ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་ཐར་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་སྟབས་ཡོང་གི་ཡོད། ཐར་
ཐབས་དེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་རེ་ཞིག་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསམ་ལས་ཐར་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་
བོ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཞེས་མདོར་ན་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ལས་ཉོན་ཀྱི་
གཞན་དབང་ཅན་ཀྱི་བྱི་སྒོད་ཀྱི་བཞོད་པ་དེ་ཡང་པལ་ཆེར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་
ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཤེས་དགོས་པ་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསམ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་
དབང་ཅན་ཉི། སྒོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྱག་བདེན་སོགས་ཡིན་པས་ན། འདི་རི་སྤྱིད་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱག་བསམ་དེའི་ཁུར་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་
སྟབས། སྤྱག་བསམ་དེའི་ཅ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་ཤེས་སྟབས་ཞིག་དང་། ཉོན་
མོངས་ཡིན་པ་རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱག་བསམ་དེ་ཤེས་ན་སྤྱག་བསམ་དེ་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསམ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པས་སྤྱག་བསམ་དེའི་ཅ་བ་གང་ཡིན་ཅད་གཙོད་བྱེད་འདོད་ཡོང་བ་ཡིན། སྒོད་པ་
ལྟོགས་པའི་སྤྱག་བསམ་ལྟ་བུ་ནང་ནས་སྒྲིམ་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད་པར་ལྟོ་ཆས་
བཟས་ན་སྒོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྤྱག་བསམ་སེལ་སྟབས་ཡིན། ནད་ན་ཆའི་སྤྱག་
བསམ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་སྒྲིམ་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད། སྒྲན་བཟས་ནས་ན་ཆ་བྲག་
སྐྱེད་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་
འདི་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མཐོང་སྟེ་བ་ཞིག་བྱང་ན། འདི་མེད་པར་
བཟོ་བར་རང་གི་བརྒྱབ་ཀྱང་པན་ཐོགས་དང་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མེད། སྤར་ཡང་འདྲ་
བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གསར་བ་ཞིག་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཐར་ཐབས་མེད། རང་
ལེ་བརྒྱབ་པས་བདག་མེད་པ་ཆགས་ཐབས་མེད། ལེས་པའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་
བདག་ཅིག་ཡིན་པས། ལེས་པའི་རྒྱན་དེ་ལགས་རྒྱ་མེད། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལགས་པ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལེས་པ་རིག་ཅམ་གསལ་ཅམ་དེ་གནས་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་མཁན་གང་ཡང་མེད། དེ་ལ་ཕྱིའི་ས་རྩོའི་བྲག་གིས་མི་གཏོད་པར་གནས་སྟེ་
བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་རྩས་རྒྱན་ལྟ་བུ་བཙུགས་ན་དེ་མེད་
པར་བཟོ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་གནས་བཞིན་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་གི་བརྒྱབ་པས་པན་ཐོགས་མེད་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་
གང་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་
བྱང་བ་མིན་ལ། མི་མ་སྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའང་མིན་པར། དེ་ནི་མ་སྟན་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཅད་གཅོད་བྱེད་སྐབས་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྩ་བ་ནི་གཏི་ལྷག་གི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་།
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་འཁོ་གི་ཡོད། དེས་ན་
འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་ཁྱར་འདི་ཟད་ཐབས་ལེག་དང་།
དེ་སྤང་མི་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་།

རིང་པོ་ཞིག་མ་བཏང་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆགས་སྒྲང་
གི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་པལ་མོ་ཆེའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཆགས་སྒྲང་ཞེས་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་སྤྱོད་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་དེའི་ཐོག་ལ་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཆགས་སྒྲང་རགས་པ་ཤུགས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ང་
ཆོར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཆེ་སྟོད་ལ་མི་རྒྱུད་ལངས་པོ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ་རྒྱུད་དུ་ལ་
པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཆེ་སྟོད་ལ་མི་རྒྱུད་འཇམ་པོ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་པོ་
དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆགས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཉམ་རྒྱུན་གྲུ་པ་གྲུ་རྒྱུད་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་
ཤེས་བྱས་ནས་སྟོད་མཐན་ཞིག་མ་སྤྱོད་རྒྱུ་གང་འཆོམས་ཤིག་བྱུང་ན་འདོད་རྒྱུ་
རྩེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆེ་སྟོད་ལ་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་བྱས་
ནས་སྟོད་མཐན་དེ་ཆེ་སྟོད་ལ་རྒྱུ་སྒྲོས་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་སྟོད་མཐན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་ཆགས་སྒྲང་གི་སྒྲོ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ང་ཆོས་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་གནད་འགག་ནི་ཆགས་སྒྲང་མེད་པར་བཟོ་སྤྱོད་མིན་དེ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
དེའི་ཙམ་བ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཙམ་བཅད་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་
གཞོད་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་སྟོང་ཐབས་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་པ་དེ་
གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་
དེ་ཤེས་ནས་མི་འདོད་པའི་སྒོ་སྤྲེ་སྐབས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡོང་
བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙ་བའི་རྒྱ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་ན་
གཉེན་པོ་དེ་སྤྲེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་དེ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་སྤང་
བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་སྐབས་པའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་
སྐབས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྤྲེ་བས་ཡོང་བ་ཡིན། ཀུན་འབྱུང་ཉོན་
མོངས་དེ་རང་དང་འགལ་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་ཙ་བ་
ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་སམ་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤྲེད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལ་ཆ་བ་ཡོད་སར་གང་བ་མི་ཡོང་བ་ཡིན།
ཆ་གང་གི་རྒྱན་འགྲོགས་མི་སྐབས་པའི་འགལ་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། ཆ་བའི་རེག་པ་
ཤུགས་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ན། གང་རེག་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གང་བའི་རེག་པ་ཤུགས་ཆེ་དུ་
ཕྱིན་ན། ཆ་བའི་རེག་པ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་དུ་
འགལ་ཆ་བཅའ་ནས་འགལ་ཆ་ཞིག་དང་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དཔེར་ན། གཞོད་
པའི་དུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞོད་པ་འཛེན་མཁན་གྱི་དུག་དེས་གང་དུ་གཞོད་པ་
འཛེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་གཞོད་པ་དེར་ཉག་ཉག་འགལ་ཆ་བྱེད་སྐབས་མཁན་ཞིག་
བྱུང་ན་ཁོས་དེ་བརྒྲེག་སྐབས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གཟུགས་ཅན་ལ་རྩས་པ་འཕམ་བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་ཆ་དེ་ལྟར་བཅི་དགོས་པ་ཡིན།

ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅི་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཤེས་པའི་འགལ་
ཆ་ཅི་ས་གཙོ་བོ་ནི། དུལ་རིག་པའི་སྒོ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྩེའི་འཛིན་སྤངས་མི་

འདྲ་བར་གཅིག་གིས་འདི་རེད་ཅེས་འཛིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེས་དེའི་ཐྲོག་ཕྱོགས་
ཉག་ཉག་དེ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན།
ཡུལ་མི་དང་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་སྟེ་དེ་
ལ་སྟེད་པའི་ཆགས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ག་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་སྒྲིབ་མཐོང་ནས་དེ་ཡག་
པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲོ་དེས་གཞོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་
པོ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་དེར་གཡས་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོ་
དེས་གཞོད་ཀྱི་མེད། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཡིན། དེས་ན་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་དམིགས་ནས་གཅིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རེད་བསམ་ནས་ཐག་བཅད་ནས་འཛིན་
པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ག་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག་བསམ་པ་
བྱུང་བའི་སྒྲོ་དེས་གཞོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་
སྒྲེ་བ་དེ་ལ་མི་དེ་གར་དམིགས་ནས་བྱམས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེས་ན་ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་ཚུང་དུ་
འགོ་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཡིན་སྟབས་གཅིག་སྒྲེས་སྐབས་ཅིག་
ཤོས་དེ་འགགས་འགོ་བ་ཡིན།

ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་བྱུགས་ཆེ་དུ་བྱིན་ན། ཡུལ་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་བཅེ་བ་བྱུགས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། བཟའ་ཚང་གཉིས་དེ་
རིང་ཉ་ཅང་འཆམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གང་འཆམས་ནས་རྒྱུན་ཞིག་གིས་དབང་ལས་
འཇུག་པ་ཤོར་བའི་སྐབས་སྤང་ཆགས་པ་སྒྲེ་པའི་ཡུལ་དེ་ག་རང་ལ་དམིགས་ནས་
སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཡིན།

མདོར་ན་སེམས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་འདྲེན་པའི་སྒྲོ་

དེའི་རང་བཞིན་ནི། སློ་དེས་ཇི་ལྟར་འཇིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆང་
མ་ཡིན་ལ། སློ་དེས་ཇི་ལྟར་འཇིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་མེད་པར་ཆང་མ་ཞིག་གིས་
གཞོད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སློ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་སློ་གཏོང་
སྐབས་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དེའི་རྩ་བ་སྤྱག་ས་དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྩ་བ་གཏི་སྤྱག་བདེན་འཇིན་ལ་སྤྱག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྱེ་དངོས་རྣམས། །

ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པའི་
འཇིན་པ་དེ་བདག་རྟུ་འཇིན་པའི་མ་རིག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆགས་སྤང་གིས་མཆོན་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྤྱེས་ཤིང་། དེས་ལས་
བསམགས་ནས་ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་
རྩ་བ་ནི་རང་བཞིན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ་མིན་དེའི་སྟེང་
ལ་སྤྱག་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ན།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སློ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཡིན་
ཞིང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་རྟུ་འཇིན་པའི་སློ་དེ་སློ་དོན་
མ་སྤུན་ཡིན། སློ་དེ་ཉིད་དོན་མ་སྤུན་ཡིན་མིན་ནི་སློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་
གནས་ཡོད་མེད་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ཏེ་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་

ལྷར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་སེལ་སྐབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་འགལ་སྒོ་
ཡོད་ལ། འགལ་སྒོ་དར་རྒྱ་བརྟེན་ཡོད་སྐབས་འགལ་སྒོ་སྐྱབས་ལྡན་ཞིག་ཡོད་པས་
ན་སེལ་སྐབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྷར་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་
ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་སྐབ་པའི་གདང་འཁེལ་ཞིང་། དེས་པ་རྟེན་ཡོང་སྐབས་
དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཉིན་མཚན་སྐྱེལ་ནས་བཙོན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དར་བརྟེན་
ལམ་བསྐོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྷར་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་
བཞིའི་ཚུལ་ལས་བརྟམས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་གནང་མཛད་པ་ཡིན། དེ་
ནས་ཞེ་ས་མ་ཁུས་ན་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཆོས་ཁུ་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱའི་
ནང་རིམ་པས་ནས་དཔྱོད་དང་ཉམས་སྤྱོད་རྩེ་ཐབ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྷར་
ཡོང་སྐབས་ད་གཟོད་གཞི་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད།
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཡོང་སྐབས།
སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་པར་འཆོལ་
སྐབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐུལ་ཉམས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་
ངའམ་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་པར་འཆོལ་སྐབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱག་
བསྐུལ་བྱལ་ཞེས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་མཁན་
དེ་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། སྤྱག་བསྐུལ་སྤངས་པའི་བྱལ་བ་དེ་ཡང་
པར་འཆོལ་སྐབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་

ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་སྐྱངས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
ཡིན་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེའི་ཐོག་ལ་སྒོ་རྩེད་ཐེངས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོས་འཁོར་
རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི། གནས་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོའི་རིར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཏུལ་བྱ་དུ་
མར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་ཤིང་། ར་ཆོས་རྟག་ཏུ་འདོན་བཞིན་པའི་
ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོས་མཆོན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤེལ་པོ་ཞིག་སྐྱབས་དེ་དུས་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གོང་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དེས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་པ་ནི་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་
པའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་སྤྱེས་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤེལ་སྐྱབས་ནས་ཡུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་རིམ་བཞིན་གསུང་གི་ཡོད་པས་ན། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་
ཡོང་བྱུང་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐྱབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་ནང་དུ་ནང་གསེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
དགོངས་པ་རིམ་བཞིན་ལོན་མ་བྱུང་བར་སྒྲུ་རིམ་བཞིན་པར་བཞེད་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། མདོར་ན་སྒོར་མི་ཤོང་ཞིང་པན་མ་ཐོགས་པ་ཡོང་བའི་
རིགས་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྤེལ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
མ་བྱུང་ཆ་བྱེད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་ཀུན་

བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱེད་རྩ་བའི་མདོ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་རྩ་བ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་གོམས་ནས་ངེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་འོད་གསལ་བ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་སླེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་བཞིའི་གསུང་དང་། བཞིའི་སྐད་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་འདུག། རྣམ་ཀུན་ཡོངས་གྲགས་པ་ཞིའི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྡེ་ཆོན་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྡེ་ཆོན་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཕྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་བཞིན་བཞིའི་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཀར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱིས་མདོར་ན་བཤད་སྦྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་གནང་ཡོད། ང་རང་ཆོ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་

སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་འདིར་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་པ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་
མཁན་རིགས་གཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད། སྒྲ་
མའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་པལ་ཆེར་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་མར་སངས་རྒྱལ་རྒྱོན་པ་ཞེས་
པའི་མིང་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དབྱིན་སྐད་དུ་འང་སངས་རྒྱལ་གསོན་པ་ཞེས་པ་འདི་
དང་འབྲུག་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྙམ། ཡང་དུས་རབས་གསུམ་བཞིའི་གོང་དུ་བོད་ལ་
སྐེབས་པའི་ཕྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པ་ཆོས་སྒྲ་མར་དད་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་པ་མཐོང་བ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྒྲ་མ་ཙ་ཙ་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག་
བསམ་ནས་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མི་འབྲ་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་
རྒྱལ་པའི་ཆོས་འདི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་རོ་མ་མིན་པར། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་
ལ་སྙད་ཁྱེད་གས་པ་ཞིག་རེད་བརྗོད་མཁན་ཡོད་གི་ཡོད།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་མ་བྱོན་
གོང་ནས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
སྐྱབ་གསུངས་ཡོད་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཀྱི་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ཀྱི་ནང་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྐྱབ་གསུངས་ཡོད། རྟོག་གི་འབར་བའི་ནང་དུ་འང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་
གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐུ་ཞེ་བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་
སྐྱབ་གསུངས་འདུག ངས་མཐོང་བ་དེ་ཆོའི་གས་ཡིན། ད་དུང་ངས་མ་མཐོང་བ་མང་
པོ་ཡོད་ཤས་ཆེ། དེས་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཀའ་མིན་ཞེས་བརྗོད་
མཁན་བྱུང་ཡོད།

ཡང་དེ་བཞིན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་དེ་ཡང་དེང་སང་གི་སྐད་ཆ་གསར་པ་མིན་པར་སྤར་ནས་བྱང་ཡོད། དེ་ལྟ་
བུའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་
རྟོག་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ང་རང་ཆོས་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་མཁུན་གྱིས་
གཏམ་གང་བྱང་མ་བྱང་བ་ཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་ཅི་ས་བསྐྱད་མེད། དེ་
མིན་ཆད་འཛིན་ས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཛིན་མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་གཞུང་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་
ཀྱི་ཅ་བ་འཛིན་ས་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། དམིགས་བསལ་སློབ་
སྦྱོང་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་པར། སྦྱིར་བཏང་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་གདན་ས་ཁག་
གི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྟོལ་ལྟར་ངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་ལོ་བདུན་
བརྒྱད་ཅུ་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་སློབ་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་བརྗོད་དེ་སློབ་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་མི་འདུག དེ་ནས་ཆད་མ་ནས་
འབྲེལ་དང་། མཛོད་ཅ་བ། འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ། དུས་ཤིས་སྦྱོད་འཇུག་དང་། དབུ་མ་
ཅ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གང་འཆོམས་བལྟས་པ་ཡིན། དེ་དག་ཆད་མ་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

མདོར་ན། ཆད་མ་རིགས་གཉིར་ལྟ་བུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་སྤྱད་དེ་
མིན་གཞུང་པོ་ཉི་ལྔ་འཕ་བཅུ་གསུམ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ཉི་བཙོ་བརྒྱད་བཅས་ཆད་
མ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཛིན་མཁས་པས་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེང་སྐབས་

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག་ལེགས་སྦྱར་བཅས་ཀྱི་ནང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་པལ་ཆེར་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་དོན་དབུ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་བ་ནས། ལོ་ཉམ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་དེའི་ཕྱིན་པ་ཞིག་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་རྒྱ་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་
ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་རྩ་བ་འདོན་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན།
དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དང་། བོད་སྐད་བཅས་ཐོག་དག་སྦྱོར་བྱེད་
མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་དོན་ཆ་ཆར་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་
པལ་ཆེར་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མ་གཏོགས་གཞན་ཁག་པོ་ཡིན།

དེ་སྔོན་ར་ཐེ་ཨན་དུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་ཡི་མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བགྲེས་སོང་
ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་འདུག ང་གཉིས་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ཐུག་པ་ཡིན། རེས་
སུ་ཁོང་ཆེད་མངགས་དྭ་སར་ཐེབས་པ་དེའི་སྐབས་ང་གཉིས་སྟོད་ཐུག་གིས་བཀའ་
མོལ་བྱུང་བར་ཁོང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐུགས་འདུག ཁོང་རང་དེ་ལྟ་རྒྱ་
ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག ང་གཉིས་ནས་སློན་ལམ་
བརྒྱབ་སྟེ་མ་འོངས་པར་ང་གཉིས་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་གནས་སྐོར་ཞིག་
ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་བཏོན།
ངས་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་བཏོན། ད་དུང་རྒྱ་གར་བ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་འདོན་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
བཏོན་ཏེ་སློན་ལམ་བརྒྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་མོལ་བྱུང་།

ངས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དག་དེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་གཏེ་པོའི་
 བད་གི་གཟུགས་པ་ཐབ་ཟེར་བ་ལྟར། རྒྱ་སྐད་དང་། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩ་
 བ་ཤེས་རབ་འདོན་མཁན་གཉིས་ལས་ཨ་པོ་ང་རང་པལ་ཆེར་དག་པ་ཡོང་སྟེད།
 དེས་ན་ང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་མ་
 དཔལ་རྒྱ་ལེད་ནའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་འཛིན་པར་མ་ཟད། མཁས་པ་དེ་དག་གིས་
 མཛད་པའི་གཞུང་དོན་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། དོན་གལ་
 ཆེའི་རིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། རྣམ་གྲངས། ས་མཆམས་ཞེས་དཔེ་ཆའི་ནང་
 མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་རྣམས་གཏན་ལ་པ་བ་སྐབས་དགག་བཞག་སྟོང་
 གསུམ་ཞེས་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་
 བ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པོ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ལས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྟོན་པ་དང་། བསམ་སྒྲོ་ཏ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་
 བཏང་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོ་བོད་པའི་ཤེས་ཚད་སྒྱོ་པོ་མིན། ང་རང་དེའི་ནང་
 འཆར་ལོངས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ད་ཆ་ལོ་བདུན་ཅུའི་ནང་སླེབས་ཀྱང་ད་དུང་
 ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་མཁན་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སླེབས་དུས་ང་རང་
 སྒྱོ་པོ་རང་རེད་མི་འདུག་བསམ་པ་ཡོང་གི་འདུག།

དེས་ན་ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ནི་ཏ་
 ཅང་པངས་པོ་ཡིན། ཞབས་འཕྲེན་ཞུ་མཁན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་དང་། དེ་མིན་
 དོན་ངོ་མའི་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་འདྲ་འདྲའི་

ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད། ལྷག་པར་གཞུང་དོན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པའི་ཐོག་
ནས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་སྒོ་དུ་མ་སྟེ་དལ་འབྱོར་རྟེན་
དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་
བཞིན་ཐར་བ་སོགས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། ཇི་ཅམ་བསམ་སྒོ་
གཏོང་རྒྱའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་བྱུབ་དོན་ལ་
ཡིད་ཆེས་རྟེན་དེ་སེམས་ལ་འབྱུར་བ་ཐེབས་པ་འུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
ལྟར་དངོས་ནས་བསྐྱབ་པ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་
ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་པའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ནི་མ་མེད་པ་འདྲིན་མཁན་ཞིག་ཡིན། བོད་གསལ་
རྣམས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་དང་། ཕྱོགས་
གཉིས་ནས་བསྟན་པ་བྱུང་ངེས་དང་། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཅས་ཡིན། །

ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་སྐྱོང་།

དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས།

དག་བ་འདི་ཡི་སྟེ་བོ་ཀུན། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །

དམ་པ་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།
སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ལ། དེའི་གཞི་རྩ་རང་ཆོར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་ཞེས་རང་གི་དང་གིས་
ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་དེ་མ་སྤངས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་སྒྲོ་བྱུང་བལ་
བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་གས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་པའི་བྱས་པ་རང་རང་
ཆོར་ལྟན་སྤྱི་པའི་ཡོད་པ་གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་སེམས་སྤྱི་པའི་མ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་སྤྱི་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་སྟེ་སེམས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་དགོས་པ་ཞིག་དང་།
སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་པའི་དང་སྤྱི་པའི་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་སྤྱི་པའི་མ་ཟད་ཅིང་
དག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་སྤྱི་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་
བཞིན་སྒྲོ་སྤྱི་པའི་དགོས། རྣམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོང་བ་ལ། སྤྱི་པའི་ཆེ་ཆེན་པོ་
དགོས་ཤིང་། སྤྱི་པའི་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལ་གང་སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་
ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་དང་། སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སྤྱི་པའི་
བསྐྱེད་པོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གང་སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
བའི་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་པའི་བ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་རྒྱ་
ལེད་ནའི་མཁས་པའི་བཞེད་རྒྱུན་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྤྱི་པའི་

ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྲིང་ཚུལ་གཅིག་
བཅས་གཅིས་ཤིང་པངས་པའི་སྒོ་སྐྱབ་སྐྱངས་འདི་ལྟར་ཡིན།

སྐྱབ་བསྐྱལ་གང་གིས་མནར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་རྩ་ཆ་འབྲོད་པ་ལ། ཐོག་མར་
རང་སྤྱང་དུ་བསམ་ན་ངེས་པ་སྤྱེས་སྤྱེ་བས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྤྱེ་དགོས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་དགོས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ནི་མདོར་བསྡུས་ན་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་། འབྱུར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ། འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བཅས་གསུམ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡག་
པོ་ཤིས་པ་བྱེད་དགོས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་
དང་། འབྱུར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ལས་
མེད། ལྷ་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བ་མ་རིག་པས་བྱས་པ་ཡིན་སྐབས། མིང་ལའང་
མ་རིག་པ་ཞེས་བཀའ་མི་ཤིས་པ་ཞིག་ཐོགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་པའི་དབང་
གིས་སྤྱིར་བཏང་དུང་འགྲོའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བཤད་ན། སྐྱབ་བསྐྱལ་གཅིག་ནི་སྒོ་ནས་
པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་
ཀྱང་དུང་དེ་འགྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོ་མའི་ནང་དུ་ཆ་བཞག་
ཀྱང་། མི་རི་ཅམ་ཀྱི་སྒོ་སྐྱོས་སྒོ་ནས་པ་དེ་གཏི་ཐུག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་ནས་ཡང་
དགའ་སྐྱབ་གི་ནང་དུ་ཚུད་ཀྱི་ཡོད།

མདོར་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་མིང་དེ་རང་ནས་ཞེ་སུན་ཞིང་། མི་བདེ་བ་དང་མི་
དགའ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷ་འབྲས་གཉིས་པོ་གང་ལ་
བལྟས་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཐབས་སྐྱབ་ལས་མེད། རང་གཞན་ཆང་མ་མི་བདེ་བར་བཟོ་

མཁན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་རང་གིས་རང་ལ་མི་གཅེས་པ་གཅིག་ཀྱང་
མེད། འོན་ཀྱང་རང་གིས་རང་ལ་གཅེས་བཞིན་དུ་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱན་མ་
ཆད་པར་ཡོང་བ་འདི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་གསལ་བོ་ཡིན། དེས་ན་
རང་སྤང་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་
ཞིག་བཏང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཐར་བ་ཞིག་ཐོབ་ན་སྤྲུམ་པའི་
ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་
ལ། ཐོག་མར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བྲན་པའི་སྐབས་སུ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་བྲགས་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཐར་བ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡོང་བ་ལ་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཆེ་འདིའི་
སྤང་ཤས་ལྟོག་དགོས་པ་སོགས་སྒྲོ་ལ་རིམ་བས་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་གང་
ཟག་ལས་འཕྲོ་ཅན། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རང་ཉིད་དང་། རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་སྤྲོད་
ལྡན་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་ཆེ་རབས་མང་པོར་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་
གས་འབྲལ་གྱི་རྒྱུན་ཐན་བྱ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་སྒྲོ་ལ་འབྱུང་བ་ཐེབས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་
གི་ཡོད། དཔེར་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་མཐའ་
འཁོབ་སྐྱ་སྒྲོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཟུ་ཉ་ཡ་ནར་སྤིད་པ་འཁོར་ལའི་རི་མོ་བྲིས་པ་ཞིག་
གི་འོག་ཏུ།

བཙེམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །

སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འདུག་པར་བྱ། །

འདས་བྱའི་བྱིས་ན་སྤང་ཆེན་བཞིན། །

འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོན་པར་བྱ། །

ཞེས་འཁོད་པ་མཐོང་མ་ཐག་དེའི་ཐོག་ནས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལ་ལུགས་
འབྱུང་གི་སློན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་སློན་ནས་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་བའི་ཐར་པ་སྐྱབ་ཚུལ་བསམ་སློབ་འཁོར་ཏེ་དེ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་སློབ་སྐྱེ་བ་
དང་། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རགས་པའི་དོན་མཐོང་བ་
དང་། རགས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བའི་དོན་མཐོང་དུས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་
རིག་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སང་ཅིང་བག་
ཆགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐད་དུ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱིར་བཏང་ང་
རང་ཆོ་སློབ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཉེན་གས་པ་མཐོན་པའི་
མཐོ་སྤྲུགས་བྱས་ཏེ་ས་ཆོད་སྐབ་པ་ཡོང་ཀྱི་ཁག་པོ་ཡིན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལས་
བཟོད་ཐབས་བྱས་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ས་ཆོད་ཡོང་སྐབ།

མདོ་དོན་སྤྱིར་པོ་ནམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡོངས་
རྫོགས་ཚུར་བསྐྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་ཆོས་སྤྱད་པ་བ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་
དམ་པ་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་ནི། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་
ཡོང་གི་ཡོད། ཆོག་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྤང་ཅམ་པའི་ཉེན་འབྲེལ་
བསྐྱབ་པའི་ཆོག་དང་། དེའི་སྤྱོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་སྤྱོས་པའི་མཐའ་གང་

དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཡིན་ལུགས་གཅིག་བཅས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་།
 མཐར་ཐུག་སྔོན་ལུགས་གྱི་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་བཅས་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་
 པའི་ཐོག་ནས། མདོར་ན་སྒྲུབ་བརྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དལ་འབྱོར་
 འོན་ཆེན་ཉིད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་ཉག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱལ་སོགས་བསམས་ནས་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་སྒྲུབ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་
 མའི་སྒྲུབ་ཤེས་ལྡན་པ། དེ་རྗེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ། དེ་ནས་སྙིང་རྩེ་
 སྒྲུབ་པ་སོགས་འདི་ལྟར་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་
 པའི་སྒྲོ་དེ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲུས་པ་དང་། ཐབས་གྱི་ཆ་སྒྲིབ་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྲིབ་པ་
 རྒྱག་ལ་བསྐྱབས། དེ་ནས་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ལུགས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཤེས་པ་བྱས། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའམ། མདོར་
 བརྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་གཏན་མེད་
 པའི་ཐོག་ནས་མཐའ་བྲལ་དུ་མི་འཛོག་པར། དེ་ཉིད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་
 སྐབས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེར་གོ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད།

ཐོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཅེས་བརྗོད་ན། དོན་ལ་འགྲིག་གི་ཡོད། དེ་ལས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་ན། ཆོག་དེར་རུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་
 སྒྲུབ་གྱིས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས།

སྐྱེས་བུ་ས་མིན་རྩ་མ་ཡིན། །
མེ་མིན་རྩུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །
རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །
དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །

ཞེས་ངའམ་གང་ཟག་གམ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་
བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། ཅ་བ་ནས་མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་འབྲས་ལྷེ་མ་རྩེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་མ་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་མི་གསུངས་
པར། དེའི་རྗེས་སུ།

དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །

ཞེས་ཏྲག་མཐའ་མེལ་བ་དེ་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་བྱུག་འདུས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་བཞོད་གནང་མཛད་ཡོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་མིན་
པར་པན་གཞོད་འཛེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པ་དེ་གང་འབྲས་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྤང་པོའི་ནང་
ནས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཟག་ཡིན་རྒྱ་གཏན་ནས་
མེད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པ་མིན། འོ་ན་ཡོད་ལྷགས་ཅི་འབྲས་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཁམས་
བྱུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་འམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཁམས་
བྱུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ང་ཆོས་
སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོ་ན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་
དབྱུ་མ་འཛུགས་པ་ལས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཛིག་རྟེན་བྱ།

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི།

རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བ་གྲགས་
པས་བཀོད་པ་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་
པ་དེ་ཡང་། སྐྱེས་བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཁམས་དུག་
འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ཡང་མེད་
པའང་མིན་ཞིང་།

སྐྱེས་བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བུར།

ཞེས་པའི་སྒྲོམ་བསྐྱོན་གནང་མཇེད་འདུག དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་
ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་གང་ཟག་
གང་དུ་བཏགས་པའི་གཞི་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་
དབྱེད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། མེད་པའང་མིན་པར་བྱ་བ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་རྒྱ་འགྲུལ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་དེ་ཁམས་
དུག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ཁམས་དུག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་རང་རང་
གི་ཆ་ཤས་དང་གདགས་གཞི་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཞེས་

གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་དང་། བཏགས་ནས་
ཡོད་པ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་གསལ་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། རལམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་
དེ་སྤྱིར་མདོའི་ནང་དུ།

གང་ཅིར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །

དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །

ཀུན་རྗོབ་སེམས་ཅན་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཤིང་རྟེན་པ་ནི་ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་དང་།
གཟེར་བྱ་དང་། སྒྲོམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐ་
སྙད་བྱས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟེན་དོ་པོ་འོར་འབྲེན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཤིང་རྟེན་རྒྱ་
དང་། ཤིང་རྟེན་བྱ་བ། ཤིང་རྟེན་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཤིང་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་
ཤིང་རྟེན་པ་དེ་པར་འཆོལ་བར་འགྲོ་སྐབས་རང་གི་ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་དེ་རང་
གི་ཆ་ཤས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ། རོན་གཞན་དུ་ཡང་མེད། རང་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་
ནི་ཤིང་རྟེན་མིན་ཞིང་། རང་གི་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བཞག་པ་
དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འདུས་པའི་དབྱིབས་ཅེས་ཡང་ཤིང་རྟེན་
ལ། ཁ་དོག་དེ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མིན། ཤིང་རྟེན་དབྱིབས་གང་ལ་ལྡན་རྒྱུའི་ཤིང་རྟེན་དང་།
ཤིང་རྟེན་ཁ་དོག་གང་ལ་ལྡན་རྒྱུའི་ཤིང་རྟེན། ཤིང་རྟེན་ཆ་ཤས་གང་ལ་ལྡན་རྒྱུའི་ཆ་

ཅན་ཤིང་ཏྲེས་འཛོག་རྒྱ་ཡོད།

དེ་ལྟར་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་པར་པན་གཞོད་དངོས་སུ་འབྲེན་མཁན་
 ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཙལ་ན་ཤིང་ཏྲེ་འདི་རེད་ཅེས་ནས་རྒྱུན་མཆོད་པ་མོ་འཇུག་ས་
 དེའི་གསེབ་ནས་ཆ་ཤས་སྤེལ་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ཤིང་ཏྲེ་རྒྱུ་མེད་པའི་དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གས་སྤེལ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ་ད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་
 རྒྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་ཞེས་ང་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བརྗོད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་
 ཡོད་པ་དང་། ཚད་མས་བྱུ་བ་ཅིང་ཁྱོད་པ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བརྟག་
 ཅིང་དབྱེད་ནས་རྒྱག་བསུལ་ཁྱོད་མཁན་དང་བདེ་བ་འདོད་མཁན་ངོ་མ་དེ་གང་ཞིག་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། སལ་མོ་ཆེས་ཤེས་པའི་སྟངས་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་
 ཡང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ང་དེ་ཡོད་དགོས་མོ་སྟེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད་
 རྟེན་སྟེ། སྐབས་རེ་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་ཤེས་ཆོག་ས་
 བརྒྱད་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་སོགས།
 མདོར་ན་གང་ཟག་གིས་མཚན་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོན་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
 པ་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དོན་ཀྱི་ངོས་ནས་ཉིད་དགོས་
 པས་ན། མི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ཞིག་མ་བཞག་
 ཐབས་མེད་ཡིན། དེ་འདྲ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བརྟེན་ཅམ་ཞེས་གསུང་གི་
 ཡོད་ཀྱང་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། མིང་ཙམ་བརྟེན་ཅམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་
 མིན་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཡིན་རྒྱུ་ཞིག་ལྟག་ཡོད་གི་ཡོད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ནི། རོན་གྱི་རོས་ནས་སྐབ་
པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ང་
ཞེས་པ་དེ་ཕྱང་པོའི་གསེབ་ནས་ང་ཡིན་རྒྱུ་ཞིག་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་
ཤེས་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཆའི་མི་
འདྲ་བ་ཡོད་ལ། གཞན་དང་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་སྡེ་ཆའི་མང་པོ་ཞིག་གྲང་
ཕྱེ་གི་ཡོད། སྡེ་ཆའི་དེ་དག་ཡོད་པ་ང་ཆོའི་ཁྱོད་བས་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ཆ་
ཕྱེ་ནས་གང་ཟག་གས་ང་ཞེས་པ་དེ་རོ་མ་གང་ཞིག་ཡིན་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་གཏོགས་འཛོགས་མེད་པ་ཡིན། ཡིད་ཤེས་ལ་འདྲ་སྤྱུགས་དང་
འབྲེལ་ནས་བཤད་དུས་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།

མདོར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕམ་རགས་པ་སྒྲོ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནམས་ནི་སྒྲོ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞིང་། གཏན་དུ་གནས་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་གང་ཟག་འཛོགས་
དགོས་བྱུང་ན། དེ་དག་འགགས་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་དེ་ཡང་འགགས་ཞེས་
འདོད་དགོས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་དེ་དག་འཆར་རུབ་བྱེད་སའི་ཤེས་པ་སྤྱ་མོ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད། ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གྲང་ཡོད་དགོས་པ་
ཡིན། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཤེས་པ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་འཆར་རུབ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
དགོས་པ་ཞིག་དང་། བརྗོད་སྐབས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐྱབས་དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་གང་
ཟག་འཛོགས་སྐབས་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

ད་ནི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་

འགགས་ཟིན་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། དེ་ར་ལ་
འཛོག་དགོས་བྱུང་ནའང་བདེ་པོ་ཞིག་མེད། གང་ཟག་དེ་ད་ལྟ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་
སྐབས་དང་འོད་གསལ་འགག་པའི་སྐབས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པས། འོད་གསལ་
ཉམས་སྲུ་ཚྱོང་མཁན་དེ་ཟུར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཤེས་
པའི་ནང་གི་སྤྱོད་པ་ཞེས་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མེད་པ་ནི་
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡོང་བའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་
ལ། དེ་གང་ཟག་ལ་བཞག་ན་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། ད་ནི་ཤེས་པའི་ནང་དུ་གང་
ཟག་ཉིད་དུ་རྒྱ་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དུས་གྱི་ཆ་ཤས་ནས་གང་ཟག་འཛོག་
རྒྱ་མེད་པ་ནི་དེ་བས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་བཙལ་ན་
གཏན་ནས་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་དེས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་
ནས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གང་ཟག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་བཙལ་ནས་མ་
ཉིད་པ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དུས་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱ་མཆོད་དུ་བྱས་
ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པ་ཡིན། བདེ་སྲུག་ཚྱོང་མཁན་
དང་། བརྟེན་དབྱེད་བྱེད་མཁན་དེ་ཐམས་ཅད། དབྱུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་མེད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་པོ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་མཁན་གྱི་དེ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་ན། དེའི་
དབང་གིས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཞག་རྒྱ་མེད་ལ། སྤང་འདས་
ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཞག་རྒྱ་མེད། མདོར་ན་གང་ཡང་འདྲི་བ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
མདོན་སྤྱུལ་ལ་བསྟོན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཡོད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་གྱི་ངོས་
ནས་མེད་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཤེས་བྱ་བ་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ཡོད་ཚུལ་ནི་མིང་
གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་འོས་མེད་ཀྱི་འགྱུར་བ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཐ་སྙད་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡར་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པར་བརྩིས་ཀྱང་། དཔུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ཕྱང་མིན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། འཁོར་བ་པའི་
སེམས་ཅན་ཡང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། སྤང་འདས་ཀྱང་
མེད་པས་བྱུང་མཆར་ཞིག་འདུག དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་སྣང་བོའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་
ལྟར། མདོར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ཐུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ལ་ཐུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་གཏན་ལ་པབ་པ་ཙམ་ཡིན་དང་།
ཡང་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །
ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྲོད་ཡུལ་ལོ། །
ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །
སྲིད་པའི་ས་བོན་ལགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་པ་
འཁོར་བ་ལ་མིང་འཁོར་བ་ཞེས་བཏགས་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེ་
འདིས་མཆོན་རྟོག་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ང་
རང་ཆོ་འདོད་པ་བདེ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་། ནམ་དུ་ཡང་ག་མ་
འགྲིག་པ་ཡོང་བ་དེའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་སྒོ་བྱར་
ལྟེས་དབང་གིས་བྱང་བར་བཤད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། མ་གཞི་ཤིང་འགའ་ཞིག་སྒྲེ་
བཟང་བ་དང་། ཤིང་འགའ་ཞིག་སྒྲེ་ཞན་པ། རྒྱང་རྒྱག་སྐབས་ཤིང་འགའ་ཞིག་ཆག་
པ་དང་། འགའ་ཞིག་མ་ཆག་པར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། ཤིང་ཆག་པ་དེ་བསོད་ནམས་མེད་པ་
དང་། ཤིང་མ་ཆག་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟེས་དབང་གིས་ཡོང་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟེས་དབང་གིས་ཡོང་ཆོག་གི་ཡོད་ན། ནང་གི་
ཤེས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོང་ཆོག་དང་མི་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་ན། བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་ཞིག་
བཏང་ཆོ། སྒོམ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སྐབས་རེ་མི་བདེ་

བ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆང་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྡོམ་ལྟ་བུ་བརྒྱབ་
ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། རང་རང་གི་མ་ཐུན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་
གིས་འགྱུར་བ་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ལས་དེ་མིན་བཤད་ཐབས་མེད།

དེ་ནི་ཐོག་མར་འཇམ་གླིང་ཆགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ཞིག་
བཏང་ན། འཇམ་གླིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་འགོ་རྩལ་གོ་རིམ་ལྟར་གྱི་བསམ་སྒོ་ཞིག་
བཏང་ན། དེ་ལ་སྤྲིག་འཇུགས་སམ་འགོ་སྤངས་ཤིག་ཡོད་པ་སྒོ་ལ་འཆར་ཡོང་ཞིང་།
མདོར་ན་སེམས་དུལ་བ་དང་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་དང་། སེམས་མ་དུལ་བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་གོང་
དུ་བྱས་པ་ལྟར་ལས་རྟོག་ཆང་མ་བཟོ་མཁན་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན། སྲིད་
པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད།
དེ་ཡང་སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་མ་རིག་པ་ལ་
གསུང་གི་ཡོད། མ་རིག་པ་དེས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འཛིན་པའི་སྒོའི་དམིགས་པ་དེ་ནི། ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་
མེད་པར་ངེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཟོ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངེ་
ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་མེད་པ་མཐོང་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཞི་འགོ་བ་

ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚུང་ཚུང་སྐབས་དགུན་ཁ་ཅེ་ལོ་བྱང་ལ་སྤྲོད་
ཀྱི་ཡོད། ལོ་བྱང་ནང་གི་འོད་ཁང་ལག་ལ་ཞིག་ཏུ་ཅང་ནག་ཁུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་
ནང་གཞོང་འདྲེ་ཡོད་པའི་འོད་སྒོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁང་པ་དེ་ཆོའི་གཡས་གཡོན་
དུ་སྤྲེགས་དུས་སེམས་ནང་ཅུང་ཅད་ཞེ་སྤང་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་ཁུང་རྒྱབ་ནས་ཆ་
ལུང་ལུང་ལྷ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ས་ཆ་འདྲིའི་གཡས་གཡོན་ལ་གང་ཡོད་མེད་ལྷ་
མར་སྤར་བ་དང་། རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་
མེད་པ་མཐོང་དུས་འདྲིར་གང་ཡང་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པའི་སྒྲོ་དེས་གོང་གི་ཞེད་སྤང་
མེད་པར་འགོ་བ་ཡིན། ཞེད་སྤང་ཡོང་ས་དེ་ཉིད་དུ་འདྲིར་ཞེད་སྤང་ཡོང་སའི་གཞི་ཅ་
གཏན་ནས་མེད་པ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་བར་གཞོན་འདྲེ་ཡོད་ཤིག་བྱེད་པའི་ཁང་པ་
ནག་ཁུང་འདྲིར་ཞེད་སྤང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཕྱི་ལ་ཉི་མ་ཏུ་ཅང་སྤྲིད་པོ་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་པས་ཞེད་སྤང་སེལ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་དག་མ་དག་དང་། བདག་གཞན་གྱི་
ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་སེལ་བ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེས་གང་ལ་དམིགས་སའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་དེས་ངེ་ལྟར་
ཞེན་པ་ལྟར་དུ་བྱུབ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཤེས་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སེལ་བྱུབ་པ་ཡིན། དེས་ན། སྤྲོད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་
ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྲོད་པའི་
ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དབྱ་མ་ཅ་བ་ཤེས་
རབ་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་མཐར། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས།

དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི།

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འདིག་ཆོག་ལས། །ལྷ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་ཞིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་གཞུང་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡོད། སྒྱིར་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་པལ་མོ་ཆེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཛོག་ལུགས་ལ་སྤྲ་རགས་ཡོད་པས་ན། དེའི་དབང་གིས་མ་རིག་པ་ལའང་སྤྲ་རགས་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲིང་དོན་ནི་ར་རང་ཆོར་སྐྱུག་པོ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་ལྷ་བར་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད་ཆོག དཔེར་ན། ཁོང་ཁོ་དང་རྒྱལ་སོགས་ནི་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཡུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་ལྷར་སྤྲང་འབྲེན་ལྷགས་དེ་ཅུ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྲེན་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་དེས་གང་ཞེན་པའི་དོན་དེ་ལ་ངེས་པ་ལྷར་སྤྲང་འབྲེན་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཉོན་

མོངས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བདག་འཛིན་དང་། གཉི་མུག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན།

སྤྱིར་གཉི་མུག་འཛིན་ཚུལ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་། གནས་ལུགས་ལ་
མོངས་པ་ཙམ་གཉི་མུག་ལ་འཛིན་པ་དང་། ད་ལྟ་སྐབས་འདིའི་གཉི་མུག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟར་སྤང་བྲངས་ནས་ཁོ་
རང་དབག་ཆོད་ཀྱིས་སེམས་ནང་ངེས་ཤེས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་
ཉོན་མོངས་དེ་རིགས་སྤང་དཀའ་བ་ཡོད། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་
བྱམས་པ་བསྒྲུབ་ན་དེས་ཐད་ཀར་ཞེ་སྤང་གི་རང་གཅོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆགས་
པ་ལྟ་བུ་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་མི་སྦྱག་པ་བསྒྲུབ་ན་འདོད་ཆགས་ཤུགས་རྒྱུང་
ཏུ་འགོ་གི་ཡོད། ད་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་ཆ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།
སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་། ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་གི་
སྒོས་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཀྱི་སྦྱོ་བཏགས་པའི་གཞི་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཡིན་སྐྱེས་
པའི་སྒོ་དེ་ཤུགས་རྒྱུང་ཏུ་འགོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ལ་བྱམས་
པ་བསྒྲུབ་པས་གནོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན་ལ། མི་སྦྱག་པ་བསྒྲུབ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་
གནོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། མི་སྦྱག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
སྒོར་ཤར་བ་དང་། བྱམས་པ་སྒོས་སྐབས་བྱམས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་
བ་ཞིག་དང་། སྒོས་ཞེན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གནག་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རིགས་
སྤོང་བ་ལ་ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་དེ་ལ་གཉེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་

གཞིང་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱིར་བཏང་གཉེན་པོ་ལ་བསུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྤྱེས་པའི་སློ་དེ་ལ་དུལ་དེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་སློ་གཏོང་སྐབས་དེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་ནས་དུལ་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སློ་དེ་ཤུགས་རྩུང་དུ་འགོ་བ་དེ་ལ་བསུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྤྲུག་པ་བསྟོམ་པ་གཅིག་ཤུས་ཆགས་པ་དེ་ཟད་སྐབ་བམ་ཞེ་ན་ཟད་མི་སྤྲུག། དེ་ལྟ་མ་པའི་ཤུགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སློ་ཡག་པོ་ཞིག་གཏོང་བ་དང་། གནད་འགག་ཅད་གཅོད་ཡག་པོ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་། གཏི་མུག་ནི་བརྟེན་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་པས་གཏི་མུག་ནི་མ་རིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་སློ་དེས་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་གཏི་མུག་བསྟོམ་སྐབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྩ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་དུལ་ལམ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་གཅིག་གིས་རྟོག་བྱ་དེ་རྣམས་བཟོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་མ་སྐབ་ན་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་ཀྱང་པན་ཐོགས་མེད་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་སྟོམ་བརྒྱབ་ནས་ཀྱང་པན་མི་སྤྲུག་པ་སྟོམ་པ་དང་། དད་པ་དང་སྙིང་རྩེ་

སྒྲིབ་པས་ཀྱང་པན་མི་བྱལ། དེ་ནི་སྒྲོ་དེས་རྩི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་མཐོང་བའི་
སྒྲོ་དེ་དེས་པར་དུ་སྦྱེས་དགོས་པ་ཡིན།

ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །

སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་
ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ཆགས་
སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་དང་། སེམས་ཞུམ་པ། སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། དེ་མ་ཐག་སེམས་ལ་བཟོ་ལྟ་བཙོས་ཏེ་འགྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། སྒྲོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལ་གོ་མས་འབྲིས་
གང་འཆོམས་བྱུང་ཡང་ལམ་སང་དེ་འབྲའི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཨེ་ཡོད་སྙམ། ང་
རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འཛིན་
པ་ཨ་འཐས་རིམ་པས་བྱགས་རྩི་རྒྱུད་དུ་འགོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིབ་ཏེ་རང་ཉིད་ལྟར་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
འདི་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་ཉོན་
མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་
ལའང་། ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་གཅིག་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ལུགས་གཅིག་ཡོད། དེར་ཡང་མཐར་
གཏུགས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྟེང་གི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
གཏན་ནས་སྦྱངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ་ཡོང་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་
སེམས་སྟེང་གི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་སྐབས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་བྲལ་བའི་འབྲས་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་བྱུང་བའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོང་
བ་ཡིན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་མཐུན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཐུན་པའི་སློ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲོ་དགོས་ལུགས་
འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཅེས་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོར་འཛིན་གྱི་ཡོད།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་སྟུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་གཅིག་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།
བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཇར་ནང་གསེས་ཀྱི་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་སྐབས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་ཡོད་
ཀྱིས་སྦྱོང་བ་མཐོང་བའི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་སློ་གཅིག་དང་། ཡང་སྐབས་རེ་
སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྦྱོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་
གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟེན་དུ་དོན་གྱི་རོམ་ནས་བྱུང་བ་
ཞིག་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁོ་རང་ཡིན་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་
མེད་པས་བདེན་པར་མ་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། མཐར་ཐུག་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་པ་དང་། མིང་

ཅམ་དང་བད་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་ང་རང་ཆོས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་ལས་
འགྲོ་ས་མི་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྟེབས་ཡོང་ཞིང་། དེ་སྟེབས་པའི་སྐབས་སུ་ང་
རང་ཆོར་ང་ཞེས་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ན་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱབས་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ།
ཕྱི་རོལ་ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་། དེ་དག་གང་ལ་
བལྟས་ཀྱང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་བཏག་དཔྱད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན། མིང་ཅམ་ལས་
འགྲོ་ས་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཆོར་སྤང་ཚུལ་དང་། ཟློང་བའི་སྐབས་
ཀྱི་སྤང་ཚུལ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལས་གཞན་གྱི་འགྲོ་
ས་མི་འདུག་བསམ་པའི་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོར་ཟློང་བ་ལ་
གཅིག་བལྟས་ན། ང་རང་ཆོར་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་
ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་
དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དང་། ད་དུང་ཡང་བསམ་སྒྲོ་
རིམ་བས་བཏང་ན། ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤང་དུས་ཉིད་ནས་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་
སྐབས། དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་ཅམ་དེ་གས་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་
བསམ་པ་དང་། ང་མེད་བསམ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་བལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རིམ་
བཞིན་གོམས་ནས་འགྲོ་དགོས། གོམས་ན་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། གོ་བ་

ཆགས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལ་འོར་ཉེན་མེད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་གོ་བ་
ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ངས་གང་འཆམས་ཤེས་སོང་བསམ་པ་བྱས་ཡོང་བ་དེ་ནི་འོར་
བ་ཡིན། གོ་བ་ཆགས་ཏེ་ཁ་ནས་འོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ལ་ཆོར་བ་སྐྱེབས་པ་ལ་
གོམས་དགོས་པ་ཡིན། རིམ་བཞིན་གོམས་ནས་བརྗོད་པའི་ཆོག་དང་སྤར་མ་
གོམས་པའི་སྐབས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་
ཡང་། སེམས་ནང་ཆོར་བ་ལ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་
ཐོག་མར་ཐོས་པར་བྱས། དེ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཆོར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་རིམ་བས་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་
ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་ནས་བྱིན་ན། ཉམས་
རྟོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྒྱལ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཤེས་དགོས། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་དགོས། དེས་ན་ཐོས་
བསམ་སྒྲོ་བ་གཉིས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མ་བཞི་དང་། སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག

དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཆད་མ་ཀྱུན་བརྒྱས་ཀྱི་
མཆོད་བརྗོད་ལས།

ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ།

སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲོ་བ་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ།

ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་མི་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་

གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་གནས་སྐབས་འོག་ནས་མི་ཞིག་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཆ་བྲིས་པ་དང་། སློབ་སྟོན་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་སྟོན་ཡང་དག་
པ་བྱེད་མཁན་དང་། ལམ་མ་ཞོར་བར་འཁྲིད་མཁན་སློ་གཏད་འཕེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན།
མི་དེ་ནི་ཆ་འཛོག་འཕེར་ཞིང་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ང་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་
ཡོད། འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མི་ལ་གྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་མང་པོ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ཚོས་ཚུལ་གྱི་ལྟ་སྟུབ་ནམ་གཞག་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་
ཡང་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུ་གུ་སེལ་ནི་
སྤྱིར་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལྟ་སྟུབ་གྱི་ནམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སེམས་
རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུ་གུ་སེལ་
སྟོན་པ་འབྲེལ་བའི་ནང་ནས་མི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིའི་ནམ་འགྲུར་དང་། གསུང་
གི་གདངས་གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་
ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ནི།

བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །

ཡིད་ཆེས་སྟེད་པས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གང་གིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
བསམ་སློབ་གཏང་། ཉམས་ཞིབ་བྱས། རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་
གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་ཤེས་སུ་བ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་མཉམ་
མེད་ཤུ་གུ་སེལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྱིས་སུ་ནམས་ཀྱི་འཕྲུལ་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་
སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས་སྟོན་པ་ཙམ་མིན་པར་སྟགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་

བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས་དང་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་ཐབས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཆད་མར་གྱུར་པ་
ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆད་མར་གྱུར་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ན་ཤེས་སྟབས་པ་ཡིན།

སྟོན་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པ་ཞེས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་མཛད་པ་མཛད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་སྟབས་
པ་ཡིན། སྐྱེ་ཆེ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱེ་ཆེ་རབས་མང་པོའི་རིང་དང་། བསྐལ་པ་ནས་
བསྐལ་པའི་བར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་བཞེས་
གནང་སྟེ། བརྟེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོམས་པ་མཐར་སོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན། སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁོང་གིས་གདུལ་བྱར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་པ་དེ་
ལ། སྤྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱེད་པར་པན་འདོགས་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་སྟོན་པ་གཞན་དང་གསུང་ཚུལ་འདྲ་ཡང་། མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ཡིན།

མདོར་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྤྱག་བསྐལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། བྱང་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ཞི་
བ། ཞེས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་རང་ཉིད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་དོན་

བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ལུགས་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དེའི་ཐོག་
ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་
སྟུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་སྟོན་པ་སྤྱགས་ནི་ཅན་ནི་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་གདུལ་བྱ་
ལ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ནི་མ་ནི་
བཞིན་འདོམས་པར་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
ཚུལ་སྟོང་ཉིད་སྟེང་ནི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ཉམས་བཞེས་གནད་ནས་སྤངས་རྟོགས་
མཐར་ཐིན་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐིན་གྱི་འདོད་དོན་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཚུལ་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པར་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རང་
གི་རྗེས་སུ་སློབ་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ཅེས་འདེན་པར་
མཛད་པ་དང་། རང་གིས་རྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་མཁན་ཞིག་རེད་
ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

སྐབས་རེ་རང་ཆོའི་སེམས་ནང་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་བྱུང་བའི་
ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དང་སང་བཤད་དུས་དེ་འདྲ་ཞེ་ཡིན་སྟུང་བ་དྲན་གྱི་ཡོད། རང་རང་ཡང་
དེ་འདྲ་དྲན་སྟོང་། འོན་ཀྱང་ལམ་འབྲས་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ཆད་མ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཆད་མ། སྒྲ་མ་ཆད་མ། ཉམས་སྟོང་ཆད་མ་བཅས་ཆད་མ་བཞི་ཞེས་པ་
ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་པོའི་བྱུང་རིམ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་གསུངས་ནས་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཡུང་ཚད་མ་བྱུང་བ་
དང་། དེ་ནས་སྟོན་པའི་ཡུང་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡུང་དོན་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པས་ན་གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་
ཚད་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ཡུང་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐོས་བསམ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་
ཏེ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲུག་
པའི་སྒྲ་མ་ཚད་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སྒྲ་མས་གདུལ་བྱར་ལམ་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་ཉམས་ཐོང་ཚད་མ་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ཡུང་ཚད་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། སྒྲ་མ་ཚད་མ། ཉམས་ཐོང་ཚད་མ་
བཅས་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གོ་རིམ་ལ་མཆོད་ན། ཐོག་མར་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ཐོང་ཐོན་བྱ་སྦྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ནི་རང་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་
ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་འདུག་བསམ་པ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེའི་བཀའ་བློན་ལ་
བརྟེན་ནས་ངས་བསམ་གཤམ་པ་དང་སྒྲོམ་གཤམ་པ་བྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་
སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་ནི་དངོས་གནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་ཐོག་ནས་
གདུལ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འབྲེན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་མཆོད་ཉིད་ཆང་པའི་སྦྱེས་
བྱ་དམ་པ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། སྒྲ་མ་ཚད་མར་ངེས་པ་རྟེན་
པ་ཞིག་ཡོང་བས་དེས་སྒྲ་མ་ཚད་མ་དང་། དེ་ལྟར་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྤྲུགས་རྒྱུད་
ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲུག་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པ་འདི་ཡོང་བ་ཡང་། བོད་
གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་ཆོས་འདི་གཙོ་བོ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནས་བརྒྱུད་པའི་
ཆོས་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལྟར་དཔལ་རྒྱ་ལེན་པའི་མཁས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་ས་གསུམ་ན་

འབྲན་ཆེ་བའི་མཁས་བླ་མ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་མཛད་
པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྤྲོ་མ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གི་བསྟན་བཅོས་
ལ་འང་དད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། བསྟུ་བ་མེད་ཅིང་ཆོད་མའི་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ལ་བ་སྤྲོ་མ་ལ་
སོགས་གྱི་གཞུང་གི་ཅ་བ་བརྟེན་ས་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་སེལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཆོད་མ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་
དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི་ལུང་ཆོད་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་རྟེན་
པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་དངོས་གནས་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་
པ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱོད་བྱ་གྱིས།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྲོ་མས་གྱིས། །

དམ་པ་དེ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། ངོས་གྱི་བསམ་པར་
ཉམས་སྤོང་གཙོ་པོ་པལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྤོང་པལ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
དཔེར་ན། འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ནང་
དངོས་གནས་རེད་སྟམ་པ་ཞིག་ཡོང་དུས་དེའི་འབྲས་བུར་ཆེ་འདིའི་ལྟ་གོས་གཏམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་འདི་སྤང་གི་ལྟ་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཡོང་གི་འདུག་
དེས་རང་གི་སེམས་ནང་རེ་དོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཡོང་བ་དེ་དག་ཐོན་བྱ་ཅུང་དུ་
འགྲོ་རྒྱུར་པན་ནས་སེམས་ནང་དངངས་སྤྱག་ཅུང་བ་དང་། སེམས་སྤྱིད་པ་ཡོང་གི་
འདུག་ དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་

ང་རང་ཆོར་ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྟུག་བྱུང་སྐབས། ལས་
ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་འདི་ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་བསམས་ནས་པན་ཐོགས་
ཡོང་གི་འདུག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་བསྐྱབ་དགོས་གསུངས་ཡོད།

གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཕུགས་བཅན་པོ་
དང་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐར་པ་དགོས་དོན་མེད། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པའི་ལྷ་ཚུལ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ཞེས་པ་དེས་སེམས་ནང་ངར་འཛིན་པའི་
སྒོ་ཅུང་ཟད་ལྷགས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་སྤང་བ། ང་རྒྱལ་དང་སྐག་
དོག་དེ་བཞིན་འགྲན་སེམས་ནི་ངར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས།
ངར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཇི་ཅམ་གྱིས་སྤབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཉོན་མོངས་གྱི་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཉན་ལྷགས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ལྷག་པར་ཡང་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་
དོན་གཉེར་ལ་མོས་པའི་སྒོ་བསམ་སྒྲུབ་ནང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་པན་
གྱི་ཡོད། མི་ཆེ་འདིར་དགའ་ངལ་ཇི་ཅམ་བྱུང་ཡང་སྤང་དག་མི་གཏོང་ཞིང་། ཆེ་
རབས་ནས་ཆེ་རབས་དང་། བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བ་ཞེས་པའི་བསམ་སྒོ་དང་།
མདོར་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཅས་གྱི་བསམ་སྒོ་འཁོར་ན། སྟོག་འཆོ་བ་འདི་ལ་
དགོས་དོན་སྟོང་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་མིན་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ཡོངས་སྟོན་སྟབ་
ཅམ་གྱིས་མི་ཆེ་བསྐྱལ་ན་རང་ལ་དགོས་དོན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། རང་

ཉིད་འཆོ་བ་འདི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས།

ས་དང་རྩ་དང་མེད་དང་རྩྱུང་། །

སྒྲིན་སའི་དགོན་སའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །

རྟག་རྟ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

རང་དགར་འགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག།།

ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །

སེམས་ཅན་དཔག་རྟ་མེད་པ་ཡི། །

རྣམ་མང་ཉར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་སའི་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་ལད་མོ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ནང་ཆོར་བ་མི་འབྲ་བ་ཞིག་སྟེ་འོང་ཞིང་། དེ་རྗེས་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་པལ་བ་ནས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་རང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་འདི་དང་། མི་ཐོག་གོང་མའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་ཡོང་སྲིད་པ་རེད་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལ་ཤར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་འབྱུངས་སྐྱབས། དེའི་སྤང་ཆ་ལ་དག་སའི་སྤང་བ་འབྲ་མིན་འཆར་བ་དེ་རིགས་ཉན་ཉན་ཡོང་སྲིད་པ་དང་། རོ་མཆར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་རྣམས་དངོས་གནས་རེད་བསམས་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་ཆད་མར་ངེས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་དང་རང་ཆོད་མན་དག་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱ་
དག་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་མིན་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་མ་
གཏོགས་སྐབས་རེ་ཤེས་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མིའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩལ་རི་ཅམ་གྱིས་
ཐབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་དང་། མོ་བ་ལྷུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རྣམ་དཔྱད་ཏུ་ཅང་འགྲན་སྒྲ་
བལ་ཞིང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲན་སྒྲ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གི་ཕྱག་རྩལ་ལ་ཆ་
བཞག་ན། གསེར་འབྱུང་གི་རྩི་དང་། སྤུང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་མཁུན་པ་
དང་། གསུང་ལྷགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནས་བཤད་ན། དངོས་གནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་
མེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མཁུན་པའི་བདག་ཉིད་
དེས།

གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །

གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསུངས་པ་
དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། མ་གཞི་མི་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཡིན། ང་
རང་ལ་མཆོན་ན་སྐབས་རེ་ཏུ་ལས་མདོག་གི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་རིགས་ཡིན་
ནམ་མིན་སྟུམ་ནས་ཐེ་ཆོས་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་བསམ་སྒྲོ་

གཏིང་སྐབས་གང་འཆམས་ནས་སྟོན་བ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་གཏིང་ནས་ངེས་
བ་ཆེད་དེ་སྤྲི་མི་ཤེས་པའི་དད་བ་སྐྱེ་གི་འདུག།

མདོར་ན་སྐབས་གནས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
སློབ་མཁན་གྱི་སྤྱ་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་དང་། ས་རྩ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་མཁས་
བྱ་བ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་བ་དེ་ཆམས་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ར་རང་ཆོའི་སྐབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐབས་སུ་སོང་འོས་
བ་དེ་དག་ལ་སྐབས་བཙུངས་བ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་
ཏན་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དངོས་གནས་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་སྟེ་ངེས་བ་ཆེད་པ་དང་། སྤྱིང་ནས་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་
ན། དེ་ནི་སྐབས་འགྲོ་རྒྱལ་མ་ཡིན།

ས་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་རེ་མཐོང་མཐོང་
འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསལ་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བལྟས། བསམ་སྒྲོམ་པོ་
བཏང་། དབྱེད་པ་ཞིབ་ཐོ་བྱས། གཞུང་གོང་འོག་གུང་བསྐྱེགས་ནས་བསམ་སྒྲོམ་བཏང་
ན་སེམས་ནང་སྐབས་འགྲོའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐུག། དེ་མིན་ར་རང་ཆོས་
ནས་རྒྱུན་ཁ་ནས་སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་བཏོན་པ་དང་། སེམས་ནང་ནས་སྐབས་སུ་
མཆི་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་བསམ་སྒྲོམ་བཏང་ནས་སྐབས་སུ་སོང་བ་
ཞིག་མེད་ན། འགལ་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་

སོགས་པ་དེ་རྣམས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་བྲན་ཉེན་ཡོད། བསམ་སྒོ་ཡག་
པོ་བཏང་ནས་རང་ཉིད་ལ་དོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་དོགས་སྒོར་གིས་རྒྱ་མཚན་ལ་
རིམ་བས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། འགལ་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་
ཀྱང་དེ་སྔ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དེས་སེམས་ནང་འགྱུར་བ་
མེད་པ་བརྟན་པོར་གནས་རྒྱུའི་བྱེད་པར་ཉན་ཉན་ཡོད།

མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་
ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དང་།
དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཞེས་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དབང་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་འབྲངས་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཐེ་ཆོས་ཅན་ཞིག་དགོས། ཐེ་ཆོས་ནི་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
ཡོད་དགོས། ཐེ་ཆོས་ལའང་སྒོ་ཅི་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཆོས་དང་། ཡང་མིན་པའི་ཕྱོགས་
སུ་སྒོ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་དང་། ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་
ཟད་སྒོ་ཐག་ཉེ་བའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་སོགས་ཐེ་ཆོས་ལའང་མང་པོ་ཡོད། སྒོ་
གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐེ་ཆོས་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྒོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐེ་ཆོས་
ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ངི་བ་ཞིག་སླེབས་ཤིང་། ངི་བ་སླེབས་པ་དེས་དོན་ལ་ཅད་གཙོད་
བྱེད་འདོད་ཡོང་བ་དང་། དོན་ཅད་གཙོད་བྱེད་འདོད་བྱུང་ན། དེ་ལ་ལན་ཞིག་ཡོད་ན་
ལན་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་དང་། ལན་མེད་ན་རྩལ་རྒྱལ་དོན་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་ངི་བ་བྱ་རྒྱ་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ལ་གཞན་ལ་སྐྱད་ཆ་ངེས་པའི་དོན་མིན་པར་རང་གིས་
རང་ལ་ངི་བ་འདོན་དགོས། ཡང་མི་ཆད་སྐབ་དེ་འདྲ་ལ་སྐྱད་ཆ་ངེས། རང་གིས་

བསམ་སྒོ་བཏང་། དཔེ་ཆ་ལ་བལྟས། རང་གི་ཉམས་སྲོང་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་བསམ་བློས་
ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤང་སྤིད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། བསམ་སྒོ་
བཏང་ནས་ཐོགས་བསྐྱེད་པ་བསམ་སྒོའི་ནང་དོན་དག་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་
ཡིན། རེ་ཆོམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་
དེ་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད། རེ་ཆོམ་གྱིས་ཅད་གཅོད་དང་བརྟག་དབྱང་བསམ་ན། དེ་ལྟར་བསམ་
པའི་འབྲས་བུར་ལན་ཞིག་རྟེན་དེ་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། དེས་བྲངས་པའི་དད་
པ་དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པས་དབྱང་པ་
བསམ་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པས་དད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་
དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཡིན་པས། དད་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟན་བསྐྱར་
པ་སྤྱི་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བསམ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དད་པ་དེ་འབྲ་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སྒོ་གཏོང་བཞིན་དབྱང་པ་བྱེད་པ་ལས་ལམ་སང་རེད་
ཅེས་མི་བརྗོད་པ་དང་བསམ་སྒོ་བཏང་། དབྱང་པ་བསམ། དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་ངེས་པ་
རྟེན་པའི་དད་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དད་པ་ངོ་མ་དེ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
སྐྱབས་འགོ་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་
ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་བུ་རྒྱ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་
འབད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ॥

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྫོང་།

དེ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་བྱམས་པས།

ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བསྐྱོག་བགྱིད་ཅིང་། །

མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །

ག་ཤི་མེད་པར་འབྲེན་བགྱིད་པ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་བ་ར་
རང་ཆོའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་འདི། རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན། བདེ་སྤྱག་
ཡོང་བའི་གཞི་ཅ་ནས་པར་ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།
སེམས་གྱི་ལྟ་སྟངས་སམ་བསམ་སྟོའི་གཏོང་བྱེད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱག་ལ་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་སེམས་དུལ་མིན་གྱི་སྟེང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་སེམས་ལ་རབས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་
གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་རང་ལ་འབྲས་བུ་
ངན་པ་འཁོར་རྒྱ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞོད་འཆེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཞན་ཡང་རང་དང་མཚུངས་པར་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཡིན་
པས། རང་གི་ངོས་ནས་རི་ཅམ་གཞན་པན་བསྐྱབ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱ་
རེད་བསམས་ནས་གཞན་པན་འབལ་ཞིག་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན། གཞན་
ལ་འཆེ་བ་རང་བྱེད་ཀྱི་འགག་འགྲོ་བ་དང་། དེས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་

པའི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོར་སྤྱེ་བའི་ལས་ལ་བསྒྲོག་པ་ནི། ཉན་རང་དང་། ཆོས་དད་མེད་
མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པར་པན་བཏགས་པ་དེ་འབྲ་
ཡོང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོའི་ལམ་བསྒྲོག་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་གཞན་པན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་
བྱེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། ངན་འགྲོ་ངན་སོང་
གི་གནས་ལ་སྤྱེ་བའི་ལས་སྤར་བསགས་ནམས་ལྷག་མེད་དུ་དག་འགྲོ་བ་དང་། བྱིས་
གསར་དུ་མི་གསོག་དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྟོས་ཅི་གཞན་ལ་འདར་བྱུགས་སྤྱིན་ཐེབས་ཏེ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་ངན་འགྲོར་སྤྱེ་བའི་ལས་ལས་བསྒྲོག་
པར་བྱེད་ཐུབ། དེ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཡིན་
པས་ན།

ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་བསྒྲོག་བགྱིད་ཅིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མཐོང་སེམས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་
བཏང་ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། གཞན་
ལ་པན་བཏགས་པ་སོགས་པན་བདེ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུར་མངོན་མཐོའི་ལུས་
རྟེན་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆོགས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྫོགས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ནམ་མཁེན་སྐྱབ་
པའི་ལུས་རྟེན་གྱི་མཆོག་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་དང་། མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
རིམ་པར་བརྒྱད་ནས་ནམ་མཁེན་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་བཅས་མངོན་མཐོའི་
ལུས་རྟེན་ཞར་ལ་སྐྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དམིགས་ས་ནམ་མཁེན་མཐོས་གཏུགས་

པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ནམ་མཁུན་དོན་དུ་
གཉེར་ཡང་། ནམ་མཁུན་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཆེན་ལུས་ཉེན་བཟང་པོ་ཐོབ་
དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་སྐྱབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན། མཐོ་རིས་
ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཤ་ཤི་མེད་པར་འདྲན་བགྱིད་པའི། །

ཞེས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མཁན་ནི་ཉོན་
མོངས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་གཏི་ལྷག་བདེན་འདྲིན་ཡིན། རི་ཅམ་སེམས་
ཅན་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོང་བུ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཏི་
ལྷག་བདེན་འདྲིན་ལ་མི་འདོད་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཞིང་། གཏི་ལྷག་གི་གཉེན་པོ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྦྱོང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱོད་སྦྱོང་བ་
ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་བག་ཆགས་འདྲིན་གྱི་བདེན་འདྲིན་
ཟད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་འོང་། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཏི་ལྷག་བདེན་འདྲིན་
ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བརྒྱང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ལ།

མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །

ཤ་ཤི་མེད་པར་འདྲན་བགྱིད་པའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྤྲུག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མཐར་ཐུག་ཤ་ཤི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱེས་

པའི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁྱ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། དེའི་
རིགས་མ་ཐུན་རྒྱན་ཆད་པའི་འཆི་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་འཆི་
འཕོ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་ཁྱས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་།
ལུས་དེ་འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་པ་དེ་དག་
ལས་ཀྱང་འདས་པའི་བདུད་བཞི་སྤྱ་རགས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་མཁུན་
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྤྱབ་པ་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་སེམས་བཟང་པོའི་མཐར་སྤྱག་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་སྐྱེས་ན་ཆོགས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྩོགས་པ་དང་། སྤྱི་གླིབ་
སྤྱར་དུ་སྤྱང་བ། དེས་རྒྱེན་པས་འཕྲལ་གྱི་མངོན་མཐོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པ། མ་ཟད་
མཐར་སྤྱག་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་སྟེ།
རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་སྤྱབ། གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་བ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་ནས་
བཟུང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་པན་བདེ་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་།
དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་མིན་རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི་རང་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྤངས་
རྩོགས་མཐར་ཕྱིན་མེད་ལ། གཞན་དོན་ཡང་ཉེ་ཆེ་བ་ཞིག་ལས་ཡོང་མི་སྤྱབ་ཅིང་།
རང་མགོ་མ་ཐོན་པར་གཞན་དོན་སྤྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲུའི་
ཐོག་ནས་དངོས་གནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མི་

འདྲི་དང་པ་མཚུངས་པ་དང་། རང་སྤྱི་དགེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་ནས་
མཁའ་མཐོ་མཐོ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་ཅད་རྒྱུ་
ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ། རང་གཅིག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅད་པའི་དོན་ཁོན་ལྟར་
མཚུངས་པ་དང་། མཐའ་དང་ལྷ་མོང་པའི་ནམ་མཁའ་མཐོ་མཐོ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་རྒྱུ་མི་སྤྱུག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་ཐབས་སྤྱོད་པོ་ཡིན། དེས་ན་
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་
ཞིག་བྱང་ན་དངོས་གནས་གཏན་དུ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་འགོ་ཆུགས་པ་དང་། མི་ལུས་
མཚུངས་པའི་གོ་ཆོད་པ་བྱང་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རང་རྒྱུད་ཆོ་ཆང་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་མཐའ་བ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྤྱེས་པ་སྤྱེས་པ་དང་། སྤྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཐབས་
བྱེད་ལུགས་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱེས་པ་ཆང་མས་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཞེས་པ་འདི་ལ་འབད་ཅོལ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་སེམས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་
བྱས། དེ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ནས་གོ་མས་སྤྱེས་པ་ཆུག་སྤྱོད་རིམ་
པས་གོ་མས་འདྲིས་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོགས་བསམགས་
སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོང་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། རང་ཉིད་འགྲོ་
འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་སྤྱོད་པོ་སྤྱེས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྤྱེས་
པ་སྤྱེས་པ་དང་། སྤྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱུག་པའི་
ཐོག་ནས་གོ་མས་འདྲིས་ཡང་ཡང་བསྤེན་ན། རིམ་གྱིས་ད་ལྟ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་

གོང་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སེམས་འདི་ལ་རིམ་བཤས་འབྱུང་བ་ཐེབས་ནས་གཞན་གཅེས་
འཛིན་གྱི་གོང་བྱར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང།

དེས་ན་རང་རང་ཆོ་ཆང་མར་སློབ་དཔོན་ནམ་ཁྲ་མ་ཁ་མར་སློག་མཁན་གྱི་
ངོས་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཅི་ནུས་གྱི་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་དགོས་ལ།
བྱང་རང་ཆོ་སློབ་མ་ཁ་ཡར་སློག་མཁན་ཆང་མ་ལོ་ཀླན་གཞོན་དང་། སེར་སྐྱ་པོ་མོ།
མི་རིགས་འབྲམིན། དབུལ་ལྷུག་གཞུགས་པོ་ཐང་དང་མ་ཐང་བཅས་གྱི་བྱང་པར་
མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
སྐྱེ་བྱང་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆང་མས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་རྒྱ་ཏ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཞི་བ་ལྟའི་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེན་པ། །

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

འཛིག་རྟེན་སྐྱག་བསུལ་ཇི་སྟེན་པ། །

དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

མང་བྱ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །

བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །

སྐབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །

འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱང་པར་སྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རྟོགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཡིན་ཡང་
སྤྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་ལ་སྤྱག་ལས། སྤྱག་བསུལ་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་
ཀྱང་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཁ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། རུད་འགྲོ་པར་
བཞག །སྤྱ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཆ་ཆང་སྤངས་ཤིང་། མཐུན་
རྒྱུན་ཡོངས་སྤྱ་ཆང་བའི་མི་རྣམས་དེ་ཅུ་ཀྱི་སྦྱིད་པ་ཞིག་མེད། སྤྱག་བསུལ་མི་
འདོད་པ་ལ་སྤྱག་ཡིན་ཡང་། སྤྱག་བསུལ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཆོ་མིས་ཆེད་མངགས་
བཟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱག་བསུལ་བྱུང་ན་བསམས་ནས་བྱས་པ་མིན་ཡང་།
མ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་བྱས་ཏེ་སྤྱག་བསུལ་དང་དུ་མེན་པ་དང་། སྤྱག་
བསུལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཅ་བ་གང་ལ་སྤྱག་གས་
ཞེ་ན། དབྱུད་པ་རིམ་བར་བྱས་ན་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སྤྱག་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡིན།

དེས་ན་ང་ཆོས་ཁ་ཕྱིར་སློག་ན། འཇམ་གླིང་འདིའི་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་གྱི་
རྩྭ་བ། དཔེར་ན། དེར་སྐབས་ཡུལ་ལུང་མང་པོས་འཛིགས་བསྐྱུལ་རིང་ལུགས་པ་
ཞེས་འཛིགས་སྐྱག་ལ་བཅིས་ཏེ་གདོང་ལེན་མང་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་
ཡོངས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆགས་སྤང་དང་། ཁོན་འཛིན། ཐུག་
དོག འགུན་སེམས་སོགས་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཐབས་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་དུ་
གཏོང་བ་དང་། པན་ཚུན་གྲོགས་པོ་དང་སྤྱི་ཉེའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྤབ་པའི་འགྱུར་
བ་ཞིག་འགྲོ་མ་སྤབ་ན། འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་པ་མི་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ལག་ལེན་
བསྟར་སྤབ་ཀྱི་ཡོད། འཇམ་གླིང་ཐོག་མི་ཇི་སྤྱིད་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྩྭ་བ་བཟོ་

མཁན་གྱི་མི་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། མདོར་ན་ང་རང་
ཆོར་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་ཡོང་བ་ནི། བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་
ན་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱག་ཡོད། ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་གཞི་ཅ་གཅིག་ནི་རང་གཅེས་
འཛིན་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན།

འཛིན་ཉེན་རྒྱད་པ་དེ་སྟེན་པ། །

དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

འཛིན་ཉེན་བདེ་པ་དེ་སྟེན་པ། །

དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ལྟར་འཛིན་གྱིས་བ་དམར་སྤྱར་སྟོན་འཆོ་བ་དེ་ཡང་
བཅེ་བའི་བསམ་པའི་འོག་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཉན་པ་ས་ཡ་མང་པོ་སྤྱབས་མེད་མགོན་
མེད་དུ་མ་ལུས་པར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྲན་པ་དང་། སྤྲན་གཡོག་ དེའི་སྤྲན་
བདག་བཅས་ནི་ཆོས་བསམས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་མིན་དེ་ལྟར་ཡང་། གཞན་པ་ན་དང་
བཅེ་བའི་བསམ་པའི་འོག་ནས་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་
འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་མགོ་རང་གིས་མ་ཐོན་པར་གནས་ཏེ་
སྤྱབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་ལུས་པ་དེར་མིའི་སྤྱི་ཆོག་པ་ནང་དེ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་
ཏེ་ལྟ་མཁན་ཡོང་བའི་ཅ་བ་ནི། བན་བདེ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་
བ་ཡིན། ཀས་ཁོག་མཆག་ཏེ་རང་ཉིད་རང་རྒྱུ་མི་འཕེར་ཞིང་། ན་ཀས་རྩིབ་དེ་བ་
ཀྱིས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་གན་གོན་ནམས་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་མཁན་དང་། སྤྱི་ཆོག་པ་
ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྤྱབ་མཁན་ནམས་ནི་བན་བའི་བསམ་པ་འཕམ་བཅེ་བའི་བསམ་

པའི་ཐོག་ནས་པན་ཐོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་རང་ཆོར་ཆ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུད་ནས་མ་
སྐྱེད་པའི་སྐབས་གྲོགས་པོ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་དེར་སེམས་འཁུར་དང་ཤ་ཆ་
བྱེད་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ལ་དགའ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བརྟེ་བས་རང་
གཞན་ཀྱང་ལ་པན་བདེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཆེ་ས་
མཐར་ཐུག་ནས་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་
པ་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་སྤངས་པའི་དགེ་བཅུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་
དགོས་པ་ཡིན། མི་དགེ་བཅུའི་རྩ་བའི་སློག་གཅོད་དང་། མ་འབྲེན་ལེན། འདོད་ལོག་
སོགས་སྤངས་ནས་ཡོང་དགོས་པས། མདོར་ན་དེ་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་པ་རོལ་པོའི་ངོས་ནས་རང་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་
འདོད་ཀྱི་སློ་ཡོད་མིན་ལ་མ་བཟོས་པར། པ་རོལ་པོ་དེ་དག་རང་གི་དགེ་བ་བསྐྱབ་
རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ནི་རྩ་ཆེན་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྤྲན་ནི་ནད་ལ་
པན་པས་རྩ་ཆེན་དུ་རྩི་གི་ཡོད། སྤྲན་དེ་ཉ་ཅང་པན་ཐོག་ཡོད་ཅེས་རིལ་བྱའི་ཆ་ཤས་
ཅ་མ་ས་ལ་ལྟར་ཡང་པངས་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གཅེས་པོ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲན་
དེས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གཅེས་པོ་བྱས་པ་མིན།
སྤྲན་ལ་དེ་འདྲའི་ཀྱན་སློང་མེད་ཀྱང་སྤྲན་གྱིས་རང་ལ་པན་གྱི་ཡོད་སྐབས་དེར་
གཅེས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དདུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དདུལ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་རང་
ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་ཤིང་། དདུལ་རྒྱན་མའི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཡང་རིན་ཐང་

གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས། དདུལ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་དང་། གྱེན་
མའི་ལག་ཏུ་སླེབས་སྐབས་རིན་ཐང་མེད་པར་གྱུར་ན། དདུལ་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་ཅུང་
གཏོང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་དདུལ་རང་ལག་ཏུ་
ཡོད་དུས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ལྟར་གྱེན་མའི་ལག་ཏུ་སླེབས་སྐབས་ཀྱང་དེས་པན་གྱི་
ཡོད་པས། དདུལ་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ནམ་དུས་དེ་ཡིན། དདུལ་དེས་རང་ལ་
བརྟེན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་བརྟེན་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དདུལ་
དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་པས་དདུལ་ལ་རྟེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རང་ལ་པན་ཐོགས་ན་དེ་ལ་བདག་པོ་སྤོང་འོས་པ་དང་། བརྟེན་བར་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སློག་གཅོད་སྤོང་བ་དང་། མ་འབྲིན་ལེན་དང་། ལོག་གཡེམ། རྩུག། སྤྲོ་མ། ཆོག་
རྩུབ། ང་རྒྱལ། བརྟེན་སེམས། གཞོད་སེམས་སྤོང་བ་སོགས་ཆང་མ་ཡུལ་སེམས་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ལ། འབྲེལ་གྱི་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་
ཡང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་།
དེ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་
གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གཞན་
ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་སྟབས། གཞན་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡོང་བས་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་
པའི་རྒྱ་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྐབ་དབང་སྦྲེས། །
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །
སྙིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཆོགས་འདིའི། །
ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། །
ལོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་པ། །
དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྩེ་བསྟོད་པར་བསྒྲི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་མཁུན་སྐབ་པའི་ཅ་བ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོར་ཐུག་ཡོད།
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་རྣམ་མཁུན་སྐབ་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་རྣམ་མཁུན་སྐབ་རྒྱ་
མེད། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྩེ་
སྦྱེ་གི་ཡོད་པས་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་རང་མགོ་མ་ཐོན་ཞིང་། ཐུག་བསྐྱལ་མི་
འདོད་ཀྱང་ཐུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་སྐབ་མི་
ཤེས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་གི་ཡོད་
པས་ན། རྣམ་མཁུན་སྐབ་པའི་རྒྱའི་ཅ་བ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་
དགོས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོང་བ་ལའང་ཡུལ་སེམས་ཅན་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོ་ལས་སྒྲུབ་པ་
 དེ་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆེ་འདིའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་ར་རང་ཆོའི་བདེ་སྲིད་ཅི་ས་གཙུག་པོ་ལྟ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་
 གོས་སྒྲུས་དག་པོ་ཞིག་དང་། གནས་མལ་སྒྲུས་དག་པོ། གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ དེའི་
 ཐོག་སྲིད་སྒྲུག་འགྲིགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཆེ་གཏམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤང་པོར་
 གཏམ་ལ་བཅི་དགོས་དོན་མེད་པས། རྣམ་རྟོག་དང་སྤྲུག་དོག་ཉུང་བ་ཡོད། སྤང་པོ་
 རྣམས་ནི་རང་ཉིད་མི་ཡི་གྲལ་མཐར་གནས་ཡོད་པས་སྤྲོད་ག་དང་འབྲན་སེམས་
 གྲེད་ས་བསྐྱེད་མེད་པས་ཡག་པོ་རེད་སྒྲུམ་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་འཇུག་ཆོས་ཀྱང་པལ་
 ཆེར་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་མིན་རྒྱ་དཔལ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྲུག་དོག་དང་། འབྲན་
 སེམས། ང་རྒྱལ་སོགས་མང་བ་ཡོད་པས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་ཞུས་པ་
 བཞིན་སྤྱ་ཅུང་ཟད་སྒྲུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་གལ་ཆེན་པོར་བཅི་གི་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་ཆེ་འདིའི་ལྟ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་བདེ་སྲིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། རང་གི་གྲོན་གོས་ཀྱི་རས་ལ་
 མཆོན་ན། ཞིང་པས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་བཅོས་ཤིང་
 དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་གྱི་མི་དེ་རྣམས་སྤྱིར་རྗེ། སྤྱ་སྤྱོད་བུའི་དོན་དུ་རྩལ་རྩལ་རྩལ་
 རྩལ་གྱིས་ལག་པའི་པགས་པ་དྲེགས་པས་མཐུག་པོ་མ་ཆགས་བར་དཀའ་ལས་
 བརྒྱབ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བལ་གྱི་རིགས་ཡིན་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། གནས་མལ་གྱི་ཁང་པར་ཆ་བཞག་ན། དེང་སྐབས་ཁང་པ་

ཞིག་བརྒྱབ་ཆེ་ཨང་དམ་དང་ལྷགས་རིགས་སོགས་ལས་བྱུང་བས། རྫོག་མར་
ལྷགས་དོ་བཏོན་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་ཨང་དམ་རྫོག་མར་བཟོ་བའི་དོ་བཏོག་མཁན་ནས་
བཟུང་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ལས་ཏེ་ལས་བ་བརྒྱབ་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན།

མ་གཞི་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷོ་གོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཤིང་སྟག་
ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་བ་བརྒྱད་ནས་ང་རང་ཆོའི་ཁང་བ་བརྒྱབ་ཆོག་
ཆོག་གི་རྒྱ་ཆ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷོ་ཆས་ཀྱི་ཟ་འབྲུའི་རིགས་དང་། ཆ་ལ་
ཀྱི་རིགས། ཤིང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཡུལ་སེམས་ཅན་མང་པོ་བརྒྱད་ནས་
ཡོང་དགོས་ཤིང་། གཏམ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་གཅིག་ཤུ་མི་སྟུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
མཐོང་ས་མེད་བ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་བཟང་པོ་རྣམ་དཔྱིད་དང་ལྷན་བ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་།
གཏམ་སྟན་གྲགས་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། མི་གཞན་གྱིས་མཐོང་སྟེ་མི་གཅིག་གི་ཁ་
ནས་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱ་བར་བཤད་དེ་འདི་ལྟ་བུའི་རྫོག་ནས་གཏམ་སྟན་གྲགས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་བས་མི་ཆེ་འདི་མངལ་
དུ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཡི་བྲིན་ཡིན་བ་གསལ་པོ་ཡིན་ལ། མངལ་ནས་བཅས་ཏེ་
དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་ང་རང་ཆོ་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་བྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། རྫོ་བོ་སེམས་
ཅན་གྱི་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དང་། བྱི་མ་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་བ་ཡང་རྫོ་བོ་སེམས་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་ཡང་རྫོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་ཡང་རྫོ་

ཐོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
འདོད་དོན་མཐའ་དག་ཇོ་ཐོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པས་ན། ཇོ་ཐོ་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་པའི་སྒྲི་
སྒྲིས་ཐུབ་ན་དེ་ནི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས། སྦྱོང་འཇུག་ལས།

འདིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་བ། །

དེ་ཀྱུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། མདོར་བསྟན་ན་གྲིས་པ་ང་རང་ཆོ་དང་འབྲ་བ་བདེ་
བས་ཐོངས་ལུགས་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་གྲིས་མནར་ཚུལ་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་སྦྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་གཏན་དུ་བདེ་ཞིང་། རང་དོན་
དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེ་
ན། གྲིས་པ་ང་རང་ཆོ་དང་འབྲ་བ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོས་རང་གཅེས་འཛིན་སྟེང་དབྱས་སུ་
བཅངས་ནས་ཉིན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མཆོན་མོ་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོགས་
ནམ་དུ་ཡང་ང་ཞེས་ཅ་ཆེན་པོར་ཅི་བའི་དབང་གིས་ཁ་འཐབ་འདི་ལས་མ་བྱུང་བ་
ཡིན།

ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟོན་ཀྱན་ཐད་ཡོན་ཏན་
ཀྱན་ལྡན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོང་བ་ནི། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཐོག་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་ཀྱན་ནས་སྟོ་ཁ་ཐོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་གཏན་མཐུན་གྱི་
སྟེང་པོ་སྦྱབ་པའི་ཅ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེས་པའི་གཙོ་བོ་ང་རང་ཆོས་

དམིགས་ནམ་སྐྱབས་ནས་སྒོ་དེ་རིམ་གྱིས་བཅོས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྱུང་བ་སྟེ་ཟིན་བྱུང་ཆེ་སྟོན་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ན་སེམས་བརྟན་པོ་
ཡོང་བའི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེ་ནས་སྒྱུང་བ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྐྱབ་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུང་བ་
ཉན་ནས་སྒྱུང་བ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྐྱབས་པ་དང་། སྒྱུང་བ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་སྐྱབས་ནས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ཐུག་གི་སྒྱུང་བ་ལ་སྒོ་བ་འདོད་ཤུགས་བྲག་སྐྱེས་པའི་
མཆོམས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་བ་སྒྲངས་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་
ཏེ་སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་བ་
བཟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། ॥

རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་རྒྱབ་ཐབས།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་དབྱ་མ་ཅ་
བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྒྲིན་པ་ཉིད་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །

རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲིན་ཆམས་ཀྱི། །

དམ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་བསྟོད་ཕྱག་རི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས་རང་
ཉིད་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་འཕང་མཐར་
ཐུག་པ་མངོན་དུ་མཛད་ནས། རང་གིས་ལམ་རིམ་འབྲེལ་གྱིས་དང་། ལུང་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གི་ཐོག་ནས་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཐབས་ལྟལ་རྒྱས་གསུལ་བྱུང་ལ་ཕྱག་སྐྱོ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་
གིས་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་ཉེན་འབྱུང་སྒྲིན་པ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
རང་དབང་གི་སྟོན་པ་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་གང་ཞི་རྒྱུའི་སྒྲིན་པ་ལ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲིན་ལས་སྒྲིན་པ་ནི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྒྲིན་པ་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་མི་ཆད་པར་
གཉིས་སུ་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིན་པ་
སོགས་མངོན་ན་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས། རིམ་རིམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་སྤང་ལྟར་བ་མཉམ་པར་བཞག་

པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་གཏན་དུ་
གནས་མི་ཐུབ་པར་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཐེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྤང་བ་དེ་རྣམས་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཉམ་ཐེས་འདྲེས་ཤིང་མཉམ་ཐེས་རོ་གཅིག་པ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡང་།

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར། །

རང་བཞིན་འབང་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཚུད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གཟིགས་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡང་འགག་མེད་དུ་
ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་དེ་ཡོང་
བ་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱ་ནི་
སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ག་བསྟོམས་ནས་ཡུན་བསྐྱང་ན་དབྱ་བཅོམ་པའི་
གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་
མཇེད་པ་ལ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་
ག་ཤེས་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གྲོགས་ཀྱིས་ཐེན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྟོམས་ནས།
ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཐེས་རོ་གཅིག་པའི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་གསང་སྤགས་རྩོམ་ཐོག་ཐེག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྣམ་འབྱོར་སྒྲུ་མེད་
གི་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྤངས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བལྟས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་
པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་ཤིང་། གོམས་པ་སྡོན་
དུ་འགྲོ་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་བཅས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་དངོས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ། ཤེས་སྤྱི་བ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོང་བ་ལ། དུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་
སྤྲོད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྤྲོད་པ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཡང་
དུལ་ཙན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་པ་གསུམ་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཤར་བའི་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་དེ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་སྤྱེས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སྒོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤྲོད་གི་སྒོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས།

དེས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་བའི་གསལ་སྒོ་བ་
དཔོན་སྤྱི་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསྐྱལ་
པ་ནས་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་སྤྱི་བ་བཀྲོང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་རྩི་ཙམ་
བསྐྱབས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་སྤོང་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་
ཡོད། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒོ་རགས་པས་སྤྲོད་པ་གསུམ་པོ་མ་དག་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྤོང་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་གསུང་དེའི་ཤུགས་ལས་
སྤྲོད་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་རགས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་
ནས་ལན་གངས་དུ་མར་གོམས་ཀྱང་དེས་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ།
དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་མི་ཡོང་ཞེས་གསུང་གི་
ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཡུལ་སྤྱིང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཡུལ་སྤྱིང་བ་
ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སློ་དེ་སྤང་གསུམ་འགགས་པའི་རྗེས་གྱི་སློ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡོང་
དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རིགས་འབྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱར་འགོ་མཁན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་སློ་ཞིག་དགོས་པ་ལས།
རགས་པ་སློ་བུར་བའི་སློ་ཞིག་གིས་རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་
འགོ་མི་ཐུབ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ཡིན་པས། སློས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
ཞིང་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་
ནི། རགས་པ་སློ་བུར་བའི་ཤེས་པ་འགགས་ནས་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཐོག་
མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་
དུ་སྐྱེས་ནས་སློམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་རྣམ་མཐུན་སྐབས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
གསུངས་ཡོད།

སྤང་བ་གསུམ་པོ་དག་པས་ནི། །

ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྱིར་དང་རང་ཆོའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་
ཆང་མས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྔགས་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་བྱའཕེས་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་ནི་སྒོ་གཅིག་ལ་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་གནད་ཆང་བ་ཞིག་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་
 བས་གསུངས་མེད། ཡང་སྒོས་སྟག་པར་ཅན་དུ་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་
 བས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཞེས་སེམས་ལ་སྤྲ་རགས་ཕྱེ་ནས་རགས་པ་སྒོ་བྱར་
 བའི་སེམས་དེ་རྣམས་བཅོན་ཐབས་སུ་འགོག་ཐབས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གཉུག་མའི་
 འོད་གསལ་ཡུལ་འཇལ་རུང་གི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྦྱེས་པའི་ཐོག་ནས་དེས་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་སྦྱེས་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་ཆ་བཞག་ན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 སྐབས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ཅང་གསལ་བོར་གསུངས་ཡོད། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
 ཀུན་རྟོག་སྤྱི་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་ལས་ཡོང་གི་
 ཡོད་པས་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་བཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་། དེ་ཉིད་གང་ལས་ཤར་བའི་རྒྱ་
 བོ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟེ་སྤང་གསུམ་ཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་འགགས་
 པའི་རྗེས་སུ་ཤར་བའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མདོན་དུ་
 བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་རྣམ་མཐུན་སྦྱབ་པའི་རིགས་འདྲའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་
 ལེན་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱེས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟངས་གཟུགས་སྦྱ་སྦྱབ་པའི་
 རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྦྱབ་ཡོང་བ་འདི་ལྟར་ཡིན།

དེ་བཞིན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། གཉུག་མའི་འོད་
 གསལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཅལ་འདོན་བྱས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། གཟུགས་སྦྱ་
 སྦྱབ་པའི་རྒྱ་བོ། ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་

ཡོང་གི་ཡོད། ཅ་བ་དེ་དག་གཉིས་ཀས་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ག་ཡིན།

དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཡང་སྤང་གསུམ་གྱིས་སྤྱན་མོང་གི་ལམ་དེ་
དག་སྤངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་ཀུན་
གཞི་རྒྱད་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་གཏན་ལ་པལ་ནས་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པར་
གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་བཏགས་ན།
ཀུན་གཞིའི་ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱད་རྒྱ་གསུངས་
པའི་ཐོག་ནས་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་ཉིད་རྩལ་འདོན་བྱས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
མཁས་གྲུབ་ཀོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་
དེར་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་གྱིས་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
བྱེད་ཐབས་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱོམ་རྫིང་མ་བ་རྣམས་གྱིས་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་དེ་ཅ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་མི་
རྟོག་པ་སྐྱོམ་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་ཅེ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་བྲལ། རོ་གཅིག་
ཞེས་པ་དེ་པལ་ཆེར་འདིའི་སྐབས་ནས་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ། ཡང་སྤྱོད་གྱི་མཁས་

བ་སོ་སོའི་གསུང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཐོན་བྱེད་ཡོད། ཉོབ་སྟེ་བལྟས་ན་ཅེ་གཅིག་གི་
སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་
སྒྲོམ་བ་དང་། སྒྲོམ་བཤམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་བ། གཅིག་
བྱས་ན་དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་མེད་དམ་སྟེ། གཙོ་བོ་ནི་རོ་གཅིག་གི་སྐབས་ནས་
པལ་ཆེར་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཉག་ཅིག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒྲོམ་བ་འདི་ལྟར་
མིན་ནམ་སྟེ། དེ་ནས་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བས་སྐབས།

དེ་ཐོབ་ནས་གསར་སྒོ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ལམ་གསལ་དུ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲོམ་མེད་ཅེས་བ་
དེའི་སྟེང་དུ་པལ་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཉག་
ཅིག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་པས་ན། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སྒྲོམ་ལས་འདས་བ་ཡིན། རྫོགས་
བ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཤམ་དུ་རིམ་པས་ཐོན་རྒྱ་ཡིན།

ཐབ་སོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་རིམ་རིམ་བཞིན་གསུང་གི་ཡོད།
ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་བ་དང་། དེ་ཡང་ཀུན་
མཁུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་གསུང་གི་ནང་དུ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་མཆོང་འགོག་པའི་
ལུགས་དེ་ཡིན་བ་ཏ་ཅང་གསལ་བོ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྱིས་ཀྱི་མཁན་པོ་ངག་རྒྱུད་གི་གསུང་ནང་ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་གསུང་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོང་ནི་དུས་བྱིས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྱུར་རྟིང་མའི་
བློ་ལའི་ཡང་སྤྲིད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད་ལ། ཁོང་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་
འདུག བྱུང་པའི་དབང་སྤྱུག་པལ་ཆེར་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སུ་ཐེབས་

བ་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ། ཉ་ལས་བ་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་ཉིད་སྐྱབ་གཞོན་ཅུའི་སྐབས་
ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བག་ཆགས་སད་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁས་བ་ལ་ཆ་
བཞག་ཀྱང་། མཁས་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་གིས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོས་ཅི་དགོས། ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇུག་ཁྱིལ་དང་། ཅ་
ཁྱིལ་དག་ཀྱང་གསན་གནང་མཛད་འདུག་པས་ཁོང་གི་གཞུང་མང་པོ་གསན་མཁན་
ཞིག་རེད་འདུག ཚོད་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་སྒྲུངས་གནང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་།
མཁས་བ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཁོང་གི་གསུང་ནང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་རྫོགས་བ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ཉ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡོད། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བ་ཉ་ཅང་ཤྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེས་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཆོན་མི་བཞེད་བ་དེ་གཞིར་བཞག་ཡིན།

གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་འགོག་པའི་ཆོག་དེ་
ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་སྙམ། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་བ་ལྟར་ན་གཞི་མེད་བ་རང་
མིན། བ་རོལ་དོན་ནམ་ལུལ་གྱི་ངོས་ནས་འདོག་དགོས་བ་ཡིན། དེས་ན་གཞི་མེད་
ཅ་བྲལ་ཆགས་ཀྱི་མེད། རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅ་མ་སྐྱབ་པའི་བྱུང་མཐའ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་བཤད་ན་ལུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཞི་མེད་ཡིན་ལ།
རང་བཞིན་ཅ་བ་ནས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཅ་བ་ནས་མེད་བ་ཉ་
ཅང་གསལ་པོ་འདུག མདོར་ན་མདོ་སྒྲགས་སུན་མོང་གི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་དེ་ནམས་
རྫོགས་ཆེན་པའི་གཞུང་ནང་རིགས་འགའ་ཞིག་གསལ་པོ་ཡོད་ལ། རིགས་འགའ་
ཞིག་གསལ་པོ་མེད། དེས་ན་གསལ་མ་གསལ་ཅ་མ་ཡིན།

གསང་སྤྲུགས་གསར་མ་ལ་བཞག་ན། ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྤྲུགས་
 གླེམ་དེ་གི་གཞུང་དག་གི་ནང་མདོར་བསྟུན་ཏེ་ཡོང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་
 ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་དེས་མི་དགོས་པའི་དོན་མིན། དེ་ནི་སྤྱད་མོང་བའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པས་རྒྱད་སྦྱངས་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། གླེམ་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བ་ཞིག་ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་ནས་དེ་ཅམ་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་ཡང་། གླེམ་མཆན་ལྡན་ཞིག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྤྱེད་ནས་གསུང་སྐབས་དོན་
 ལ་འགྲིགས་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རོ་བྱུབ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་
 བང་། མིག་སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྟན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་མིག་དེ་ཁ་བྱེ་ན། མིག་ཁ་བྱེ་
 བའི་རྗེས་སུ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་
 བ་དེ་བྱར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར། མིག་སྒྲིབ་བྱེ་བ་ཅམ་གྱིས་བྱེ་རོལ་གྱི་མཐོང་བར་
 བྱེད་པའི་གཟུགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་བའི་དཔེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་
 གླེམ་ས་སྟོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལ་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའམ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་དེ་
 རོ་སྤྱད་ནས། རོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འབྱུང་དང་། དེ་ཡི་རོལ་པ། དེ་ཡི་ཆོ་འབྱུང་ཡིན་པ་ཞིག་
 མཐོང་སྐབས། མིང་ཅམ་བདེ་ཅམ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཞར་ལ་ཤེས་
 ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

མདོར་ན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཡིས་མདོ་
 སྤྲུགས་སྤྱད་མོང་གི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་དེ་ཆོག་རྒྱས་བསྟུན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གཞི་
 མེད་ཅ་བྲལ་ཞེས་བརྟོག་སྐབས་ཆོག་ཁ་ནས་སྤྱོད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་སློབ་ཤེས་སྤྲུགས་

ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྤང་ཞིང་སྤིང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཅུང་
ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་དབྱ་མའི་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་ངེས་
པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤང་དོན་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་རྫོགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཕྱིས་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་བསྟན་པའི་
ཉི་མའི་དངོས་སློབ་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཚུལ་སློབ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་
པོ་འདུག མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་ན་
རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་
བཞིན་མཁས་པ་མི་པམ་གྱི་གསུང་ནང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་ཐལ་བྱུང་
བའི་ལྷ་བ་དེ་སྟོན་འགྲོལ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་དངོས་གཞི་སྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དགག་ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་པལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པ་
དེ་ཅམ་སྟོམ་པ་ཞིག་མིན་པར་དངོས་གཞི་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོ་དེ་ངོ་སྤྲད་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་རིག་པའི་ངོ་བོ་བསྐྱུངས་
ནས་འགྲོ་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་པལ་བེན་པའི་གང་
ཟག་ཅིག་གིས་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་སྐབས་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྤྲུལ་ལྷ་བྱ་སྟོང་
འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྟོན་ལ་མ་ཡིན་དགག་སྟོམ་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་དོ་སྤྱོད་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་
ལྷ་བ་གཏན་ལ་པལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་བ་མེད་དགག་གི་ཕྱགས་དེ་གཙོ་བོ་
དང་། སྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོམ་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་སྐབས་

ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་བསྐྱུས་པ་རྫོགས་རིམ་བདེན་རྫོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་རེ་ཞིག་སྤྱང་ཉིད་མི་སྒྲིམ་པར་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་མཁན་དེ་སྤྱང་ཉིད་རེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བདེ་ཆེན་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་དགག་སྒྲིམ་པ་ཞིག་པལ་ཆར་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནམས་གནད་ལ་བབ་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

མདོ་དོན་ངས་ད་ལྟ་འདིར་བྱ་དགོས་པ་ནི། སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱིངས་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྒྲགས་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོ་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བཀག་ཅིང་སེལ་བའི་བྲལ་དུ་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་སྐྱེས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡིས་སྣང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐྱོ་བྱུང་བའི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེའི་ཐོག་ནས་ནམ་མཁུན་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ལམ་གྱི་ངོ་ཐོར་སྐྱེ་ཐབས་ལ། བོད་དུ་བྱས་པ་ལྟར་གསང་སྒྲགས་གསར་མའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱིས་གནད་བབ་ས་དེའི་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱི་ཡོད། གསང་སྒྲགས་རྫིང་མའི་སྐབས་སུ་འང་གནད་བབ་ས་དེའི་

སྒྲིང་དུ་བབ་གྱི་ཡོད། མི་འདྲ་བ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སྐབས་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་མི་དགོས་པར། ཐད་ཀར་རིག་པ་རྗེན་ལ་ཕྱད་
ནས་དེ་ཉིད་འཁྲོད་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་ཉམས་སྲོང་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲོམ་ཐུབ་པ་
ཞིག་བྱུང་ན། ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་འགག་པ་ལ་མི་བརྟོས་པར་ཆོགས་དུག་གི་
ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་དང་། གུན་རྟོག་གི་གཡོ་བ་ཡོད་བཞིན་
པའི་རང་ནས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཉིལ་འབྱུ་སྒྲུམ་བྱུང་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་རིག་ཆ་
ལ་ངོ་སྤྲད་ནས་དེ་ག་རིག་པ་བསྐྱེད་དེ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གུན་རྟོག་དེ་ནས་ས་
རང་བཞིན་གྱིས་འཁྱུགས་རེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། མཐར་འགག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་ནི་རྫོགས་ཆེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་ཤིག་རེད་འདུག
དེས་ན་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག

ཁ་སང་ཁུས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་སྲོང་བ་ལ་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་
དགོས་པ་གཅིག་དང་། བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྲོང་བ་ལ། དུལ་གྱི་
འོད་གསལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྒྲོང་ཉིད་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་མཁན་
གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་རགས་པ་སྒྲོ་བྱུར་བའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་འགགས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་
གཉུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡོང་
བ་ལ་སྐྱགས་སྒྲོ་མེད་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས། ལམ་འོག་མ་
ནས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན།

དེ་སྒྲོམ་སྐྱེད་ས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱད་ལྟར་བྱས་ན། སྒྲེས་པ་མཐུ་
ཡོ་གའི་སྐབས་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱུང་ཨ་བུ་ཡོ་གའི་སྐབས་ནས་སྒྲོམ་

སྒྲུངས་གཅིག་དེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལའང་སེམས་སྡེའི་སྐབས་ནས་
སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཅིག་དང་། རྫོང་སྡེའི་སྐབས་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཅིག་མན་ངག་སྡེའི་
སྐབས་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཅིག་དེ་ལའང་ཕྱི་བསྐྱོར་དང་། བད་བསྐྱོར། གསང་སྐྱོར།
ཡང་གསང་སྒྲུ་མེད་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུངས་བཅས་མི་འདྲ་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་
ཡོད། སེམས་སྡེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱིས་སེམས་སྡེ་བདུན་ཅུ་ཡོང་གི་ཡོད། རྫོང་
སྡེ་ལའང་རྫོང་སྡེ་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་སོགས་བཞི་ཅུ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཞིབ་མ་
ངས་མི་ཤེས། ཁྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་དབྱིས་བྱིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཆོག་
སྤུངས་པོ་རེ་བརྗོད་ཐུབ་ན་ལས་རི་མ་རི་བཞིན་ཤེས་པ་སྤྱི་མཉམས་པོ་ཡིན་འགྲོ། ཡུན་
རིང་པོ་མ་སྤྱངས་ན་ཤེས་ཐབས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཁྱེད་སྤྱི་བའི་ལམ་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྡོན་ལ་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་
ནས་འགྲོ་དགོས་པས་ན། སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ་རྣམས་སྡོན་
དུ་བཏང་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན། ॥

ས་ལམ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་རྫོ་རྫོ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རྒྱབ་ཚུལ།

དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་ལས་རི་སྐད་བུ།

སྒྲི་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་ཆ་མ་དང་། །

འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །

ས་དང་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །

རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་སུ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། སྤྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ལ་སྤྱག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྱག་བསུལ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལུས་ཆོར་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསུལ་གཅིག་དང་། གཙོ་
བོ་ཡིད་སློའི་ཉིད་པའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་བའི་སྤྱག་བསུལ་གཅིག་བཅས་སྤྱག་བསུལ་ལ་
རིགས་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ལའང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ང་ཆོས་ཤེས་པ་
དེ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་ནི་ཐ་སྟད་རང་མཆོན་པའི་སྤྱག་བསུལ་ཞིག་ཡིན་ལ།
ཡིད་སློའི་ཉིད་པའི་སྤྲོད་གི་བདེ་སྤྱག་མང་པོ་ཞིག་ནམ་ཉིད་གིས་བཅོས་ནས་ཡོང་བ་
ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་ཞིག་ཡིན་ན། དབྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་ཕོག་
ནས་མས་པ་དེ་དང་། གཉེན་ནམ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་ཕོག་ནས་མས་པ་གཉིས་
ལུས་ཆོར་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་གཅིག་པ་ཡིན། དབྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་དེ་སྤྱག་པ་ཞིག་
དང་། གཉེན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མདེུ་དེ་ཡག་པ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ནང་གི་བསམ་
སློའི་ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད། དཔེར་ན། རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་
ཁུལ་གྱིས་རྟོར་ནས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མེས་ནང་ཁོང་ཁྱོ་མི་ཟ་
བ་ཡོད་ཤས་ཆེ། རིགས་འགའ་ཞིག་ནི་དབྱ་ཡིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཡང་། རང་ཁུལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་བསམས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོ་ཟ་བ་
སྤྱག་པ་ཡོང་མིད། གང་ལྟར་བསམ་སློའི་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་ཆེན་
པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ལུས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་མཆོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བསམ་སྒྲོའི་
ནང་དུ་གཅིག་ཨུ་ཙམ་རེད་སྟེ་ལ་དང་། ཅིག་ལོས་ལ་མི་བཟོད་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་
དཔེར་ན། མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཅིག་གིས་འདི་རའི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་
དགའ་པོ་བྱེད་བ་དང་། མི་གཅིག་གིས་འདི་རའི་དགྲ་ཡིན་ཞེས་མི་དགའ་བ་བྱེད་བ་
དེ་གཉིས་ཐད་ཀར་ལུས་ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ནང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་
ནས་འདུ་ཤེས་འདྲིན་སྤངས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་རིང་ཕན་ཆད་
རའི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་དགའ་པོ་བྱེས་སའི་མི་ཞིག་གིས་རང་ལ་གཏམ་ངན་བཟོད་བ་
ཞིག་གོ་ཐོས་བྱུང་ན། ཁོས་ཀྱང་ར་ལ་འདི་ལྟར་བཟོད་ཀྱི་འདུག་སྟེ་ནས་སང་ཉིན་མི་
དེ་དགྲ་ལ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་དབང་
གིས་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་ལུས་ཚོར་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་དུད་འགྲོ་དང་ར་ཚོ་སྤྱན་
མོང་ལ་ཡོད་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་བ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་
དགོས་བ་ཡིན་ལ། བྱེད་འོས་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྤྱད་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་སེལ་སྤྱབ་བ་
ནི་རེ་ཞིག་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ལ་ཡོང་ཐབས་
མེད། འོན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་སྤྱི་བ་ཅན་ནས་གཅོད་སྤྱབ་
བ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུས་ཚོར་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱང་སེལ་སྤྱབ་བ་ཡིན། གཙོ་བོ་ནི་ར་རང་
ཚོ་གསོན་པའི་རིང་ནང་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བ་དེ་ལ། བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

དཔེར་ན། ར་ཚོ་ཐོད་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ནི། སལ་ཆེར་

ནང་བསམ་སྒྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དངངས་སྤྱག་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ་ཡོད། དཔེར་ན། ང་
རང་ཆོར་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པ་དེ་རིགས་ལ་རང་བཞིན་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དེ་ནི་ང་རང་
གི་ལས་ཡིན་བསམ་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཐོག་ནས་རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་
བ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་མ་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་བསམ་པའི་སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་། མི་
བཟོད་ལྷ་བྱ་བྱེད་པ་ཅུང་ཅུང་བ་ཡོད། ཡང་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བྱ་
བཏང་ན། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་འདི་འབྲ་རང་རེད་བསམ་པ་དང་། མདོར་ན་ལས་
ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་
ལས་ཡོང་རྒྱ་མེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ང་
ལ་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བསམ་པའི་ནད་མི་འཁྲོག་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་བྱེད་
པ་དེ་ཅུང་བ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་བྱ་བཏང་ན།

སྤྱག་ན་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁུར། །
སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེམ་པར་ཤོག །
སྦྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྟོ། །
ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གོ་
ཆོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། ཉམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་
དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ང་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྦྲིན་པར་ཤོག་བསམ་པའི་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱུངས་པ་དེ་བྱུང་དགོས་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན།

སྦྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྟོ། །

ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་གིས་སྟོན་བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཐས་གཏུགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟོས་ནས་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་ན་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་
བུ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱག་ལོ་བྱུང་བས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་ཁོང་ཁྱོའི་ལངས་པ་ལྟ་བུ་མེད་
ལ། ཡང་སྦྱིད་ལོ་བྱུང་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་གཤེད་ལྟ་བུ་མེད་པར་ནམ་ཡང་སེམས་
བ་དེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

མི་ཆེ་འདིར་ཆ་བཞག་ཀྱང་། བསམ་སྒྲོའི་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཆེན་
པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ། ལྷན་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁན་ཞིག་
དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་གཞན་གྱི་སྟོབ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ང་རང་ཆོའི་ནང་བསམ་སྒྲོའི་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ལ། བསམ་སྒྲོ་ཞེས་པ་དེ་རིམ་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་འང་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་འཕམ།
འཇིན་སྦྲངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་དག་སྦྱོར་གང་དག་ཡོད་
པ། ཕྱོགས་རིམ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་སྤྱག་བསུལ་བར་བྱེད་མཁན་དང་། མ་སྦྱིད་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་སེལ་
ཐབས་ལ་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་རིགས་གང་དག་ཡིན་པ་ཅད་བཅད་ནས་དེ་དག་
དང་དུ་ལྷངས་ཤིང་། སྤྱག་བསུལ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་མི་འདོད་པར་བལྟས་

ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དུ་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཐུབ་པ་
གཏན་གཏན་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆེ་ཕྱི་མ་མཐོང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ག་
གསོན་པའི་རིང་ལ་གཏན་གཏན་སེམས་སྦྱིད་པ་ཡོང་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གཏན་ཁེལ་བ་
ཡིན།

དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱིད་པ་བྱུང་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་ཤིང་། འབྱུང་བ་
རང་བབ་སུ་གནས་རྒྱ་དེའི་ཐོག་ནས་ལུས་བདེ་བ་ཡོང་ཞིང་། མདོར་ན་ལུས་བདེ་བ་
དང་སེམས་སྦྱིད་པ་ཡོང་བ་དེས་རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་
པའི་མི་རྣམས་ལ་དོན་མེད་ཀྱི་འཁྲུག་ཚོད་དང་། སྤག་དོག། འབྲན་སེམས་བྱས་ནས་
རྟོག་བྱ་བ་བཟོ་བ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་བདེ་བའི་ཞོར་ལ་
གཞན་རྣམས་ལ་འད་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་བྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ན། རང་
ཉིད་སྦྱིད་པོ་མེད་ལ། རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་གཡས་གཡོན་མི་བདེ་བ་བཟོས་
པ་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་ཆིག་བྲུས་ཆེ་སྟོད་སྤལ་ན་སྟེ་དབྱགས་རིང་བཏང་ནས་སྟོད་
དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་མ་སྦྱིད་པའི་ཞོར་ལ་དགའ་ཉེ་སྟོད་ཀར་
རྣམས་ཀྱང་འཁྲུགས་ནས་མ་སྦྱིད་པ་བཅས་དེ་འབྲེལ་དང་ནས་མི་ཆེ་སོང་ན་པངས་
པོ་ཡིན། ཡང་མི་དེ་རིགས་ལ་རིག་ཅལ་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་
བྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། སེམས་འཁྲུག་དུས་གནོད་འཆེ་ཆེན་པོ་བཟོ་ཉོན་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་དུ་ཨ་རིའི་ནི་ཁུ་ཡོག་གི་ཁང་ཆེན་གཏོར་དུས་
འདི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་། མི་ཞེས་པ་འདིའི་སྟོ་མ་དུལ་བར་ང་རྒྱལ་དང་། ཞེ་སྤང་། སྤག་

དོག་ཁོན་འཛིན་བཅས་ཀྱི་བསམ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། མི་དེའི་རྣམ་དཔྱད་
ཁོན་འཛིན་དང་། ཞེ་གནག་གི་བསམ་བ་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ན་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ལག་རྩལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་
པོ་སོང་བ་དེས་གཏོར་བ་ཤིག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་གཏོར་བའི་གནས་རྒྱལ་ཡོང་གི་འདུག
དེར་བརྟེན་མིའི་སེམས་དུལ་པོ་མ་བྱུང་ན། རང་གཞན་རོགས་གསུམ་ཆང་མ་བྱུང་ལ་
སྒྱུར་ཞིང་། མི་ལུས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་བ་ནི། སྤྱི་ཚམ་ཉིད་ནས་མི་ལུས་
བྱུར་པོ་ཆེ་མིན་ཡང་། ཉར་སོན་བའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྒྲོག་གཏོར་སྤངས་ཉོན་མོངས་
རགས་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན། དེ་ནི་མི་ལུས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཆགས་བ་ཡིན། དངོས་
གནས་པན་སེམས་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཡོད་ན། དེ་ནི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་
ཆགས་བ་ཡིན།

མདོར་ན་ང་རང་ཆོའི་བསམ་སྒྲོག་གཏོར་སྤངས་ཤེས་དགོས་བ་དང་། དེ་ཤེས་
བ་ལ་སྒྲོན་མཁན་ཞིག་དགོས་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཚམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཤམ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ཚམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་ཚམ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་བ་དེ་
ཚམ་གྱིས་དེ་དག་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་
རང་ཆོ་སྒྲོབ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྒྲོབ་སྒྱུར་དེ་ཚམ་གྱི་ཆད་མཐོ་
པོ་མེད་མཁན་ཞིག་ལ། དགོ་ཤིང་ཡང་དེ་ཚམ་གྱི་ཆད་མོངས་བ་ཞིག་མེད་ཀྱང་
གནད་འགག་ཆེ་བ་མེད། སྒྲོབ་སྒྱུར་ཆད་མཐོ་པོ་ནང་དོན་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་། རྒྱ་
ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆོད་གྱིས་དགོ་ཤིང་ཡང་ཤེས་ཡོན་ཆད་དང་
ལྡན་བ་ཞིག་དགོས་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཚམ་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་ཞེས་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་མའི་
མཆན་ཉིད་ནས་བཟུང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྟོབ་དཔོན་བར་ཀྱི་སྤྲུལ་མའི་མཆན་ཉིད་གཞུང་
སོ་སོའི་སྐབས་རྣམས་གཞག་ཞིབ་སྤྲ་གསུངས་ནས་གལ་ཆེར་བརྩིས་པ་གནང་དོན་
འདི་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སྤྲུལ་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བཅའ་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཆོས་ད་ལྟ་བར་བྱེད་མ་སྟེང་
བའི་ལས་དང་། རྒྱས་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པས། ལས་སྟོན་བྱེད་མཁན་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། ང་ཆོའི་ནང་བསམ་སྒྲོར་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བའི་ལས་སྟོན་
མཁན་ནི་སྤྲུལ་མ་ཡིན། སྤྲུལ་མ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་ཆད་ཡོད་པ་ཅུ་ཀྱིས་མི་ཆོག་
པར་ཉམས་སྟེང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེར་བརྟེན་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་མ་ཆད།
ལུང་དོན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་ཉམས་སྟེང་ཡོད་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་ཏེ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལ། བྱུང་བའི་
ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་མ་རང་གིས་བསྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་
སུ་བསྐྱབས་ཏེ་འབད་བཅོན་བྱས་ན། ཆེ་སྒྲིད་ཀྱི་མི་ཆེ་དེ་ཆེ་སྟོད་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡོང་ངེས་ཡིན། དེ་ནི་སྤྲུལ་མའི་བཀའ་བཞིན་རང་གིས་འབད་བཅོན་བྱས་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན། དོ་ནུབ་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་མི་པལ་པ་ཞིག་སང་ཞོགས་ལངས་པའི་སྐབས་
སུ་སྒྲོ་བྱུང་འགྱུར་སོང་བ་དེ་འདྲ་རེ་བྱུང་སྤྲུལ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་། སྟོན་གོམས་བག་

ཆགས་སད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ལས་དེ་མིན་ཁག་པོ་ཡིན། འགྱུར་བ་ནི་རིམ་བས་
འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟའི་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་། ལོ་ལྟའི་གོང་གི་
བསམ་སྒྲོ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་གང་འདྲག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ལོ་ལྟ་རྒྱག་གོང་གི་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་དང་། ད་ལྟའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་གཉིས་ལ་ཅུང་ཅད་མི་
འདྲ་བ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། ལོ་ལྟ་རྒྱག་གོང་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཞི་བདེ་རི་ཅམ་
འདྲག་པ་དང་། དེར་སྐྱབས་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགྱུར་བ་
མན་བྱ་ཕྱིན་པ་དེས་རང་གི་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེ་བྱ་སོང་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དངངས་
སྐྱབ་དང་། རེ་དོགས་ཀྱི་ནམ་ཉོག་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ནས་
སེམས་སྟོད་ཤིག་ཤིག་གི་ཆོར་བ་མང་བ་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་
སེམས་རིམ་བས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་གི་ཡོད། ཁ་སའི་སེམས་དང་དེ་རིང་གི་སེམས་
གཉིས་བསྐྱར་ནས་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་མཐོང་མི་ཐུབ། ཉིན་སྟེང་ཞག་སྟེང་ཐོན་ཞེས་
བ་ནི། སྟོབ་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ཉིན་སྟེང་ཞག་སྟེང་ཡོང་ཞིང་། ཁ་སང་མ་ཤེས་པ་
ཞིག་དེ་རིང་ཤེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཉིན་སྟེང་ཞག་
སྟེང་པར་བཞག་སྟེང་ཀྱང་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ལོ་སྟེང་ཡོང་རྒྱར་སལ་ཆེར་རེ་
བ་བྱེད་ཆོག་པ་དེ་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན། དུན་རིང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དང་། དུན་རིང་
དམིགས་ནམ་སྐྱབས་ནས་རིམ་བས་བཟོད་ཐབས་བྱས་ན། འདྲུས་བྱས་སོན་མི་
གནས་པ་ཡིན་པས། ལོ་བརྒྱར་མི་སྟེ་སྟམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ད་གཤོད་ན་སྟེ་འོང་ཞེས་
བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་སྟོས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་གཏན་གཏན་སེམས་ལ་

འགྲུར་བ་འགྲོ་བ་ཡོང་ཐུབ།

ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། སེམས་ལ་འགྲུར་བ་ཐེབས་པའི་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དཔག་ཆོད་ཀྱི་ལོ་བཅུ་ཉི་ཤུའི་གོང་དང་། ལོ་སྟམ་ཅུ་
བཞི་བཅུའི་གོང་། དེ་ནས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་བཅུའི་གོང་བཅས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།
བསམ་སྒོའི་ནང་འགྲུར་བ་གཏན་གཏན་སོང་འདུག ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་མི་གཅིག་པ་
ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་ཚོལ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་ཤེས་པ་ཞིག་དང་།
དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འབད་ཚོལ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན། གཏན་གཏན་རིམ་བས་
འགྲུར་བ་ཐེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་དང་། འགྲུར་བ་ཐེབས་པའི་འབྲས་བྱར་མི་དེ་
སྟོང་ཤིག་ཤིག་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མི་ཆེ་འདི་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུལ་ཐུབ་པ་
བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན།

རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་
རྒྱ་རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བྱང་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་དེ་
རང་གི་ནང་གི་དགྲ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དོ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་
ཞིག་བྱུང་ན། གཏན་གཏན་མི་ཆེ་ལ་འགྲུར་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསོན་
པའི་རིང་འགྲུར་བ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། འཆི་ཁར་གཏན་གཏན་དགེ་
སེམས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྟེ་བ་སྟེ་མ་སྟེ་
གནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་མིན་ནི། གལ་འགངས་ཆེ་ཤོས་འཆི་ཁའི་དགེ་སེམས་
སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ཤུས་ཡོད། དུས་རྒྱུན་མི་སྟོན་པ་གསོག་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྟེས་ན། སྟེ་བ་སྟེ་མ་ལན་གཅིག་

བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་
སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཙོ་པོ་གཅིག་སྐྱབས་དེར་དགེ་སེམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་བྱེད་མཁན་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་པོའི་ནང་གི་གཙོ་པོ་ནི། དུས་རྒྱུན་ནས་དགེ་བའི་སྒོ་ལ་
གོས་ས་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བྱུང་བའི་རེ་
བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་མིན་རང་གི་ངོས་ནས་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་ཞིག་མེད་པའམ་ཡང་ན་
འཛིགས་སྤང་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ། ལུ་སྤྱུག་ཡོངས་སྦྱོང་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་ཆགས་
སེམས་བྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྤྱ་ནས་གྲོངས་པ་ཡིན་ན་ཐབས་སྦྱོ་པོ་
ཡིན།

ཡང་ཞེ་སྤང་བྱགས་བྲག་པོས་ངའི་དབྲུ་དེ་དང་འདི་འདུལ་རྒྱུར་ལུས་བ་དེའི་
སྦྱོན་ལ་ང་རང་གི་སོང་བསམ་སྟེ་ཁོང་ཁོའི་ངང་ནས་གི་ན་ཏ་ཅང་ཐབས་སྦྱོ་པོ་ཡིན།
དེ་ལྟར་འཆི་ཁར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བྱགས་བྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། གཤེན་པོ་དེའི་
རྗེས་སུ་སྤྱག་མཆོད་འབུལ་བྱས་ཀྱང་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། ལྷ་མཉོགས་
བ་ལྟན་ཞིང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱན་སྤྱ་པན་ཐོགས་ཡོང་ཤས་ཆེ། དེ་
མིན་འཕོ་བ་རྒྱག་རྒྱུ་སོགས་ནི་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། བཙུན་ལྟན་འདས་ཉིད་
ཀྱི་ཀྱང་།

ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་བའི་ལམ་བསྟན་གྱིས། །

ཐར་བ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །

ཞེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་བཟང་ངན་གང་ཞིག་ཡོང་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་
པ་ལས། མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཟོ་སྟབས་སྐྱུ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་
ཆང་མས་མི་ཆེ་བཟང་པོ་སྐྱེལ་ཐབས་དང་། རྒྱན་དུ་དགོ་སེམས་ཡག་པོ་སྒོམ་སྟབས་
པ་བྱུང་ན་འཆི་ཁར་དགོ་སེམས་ཡག་པོ་སྐྱེ་སྟབས་པ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྐྱེ་
བ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན། ཆོ་འདིར་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་
འབྲས་བུར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་མཇུག་བ་དང་། དེའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོ་སྟོན་དགོ་བར་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སང་དེ་ཉམས་
ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན།

སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། །

འབྲས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། །

ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྩོགས་ནས། །

རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྤར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་སྟོན་ལམ་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་
ལ། སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ལོ་ཆུན་
དུག་ཅུ་བདུན་ཅུར་སྐབས་ཀྱང་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྟེན་ཏེ་དེའི་བྱུང་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བཟོས་པར་རྟེན་གྲངས་ཆང་བ་ཞིག་ཟུག་ཏེ།
ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། ཉུ་སྤྱ། ཨོྫ་ག་ཏེ་ག་ཏེ་སྤར་ག་ཏེ་སྤར་སྤྱ་ག་ཏེ་བོ་རྩེ་སྤྱ་སྤྱ།
ཞེས་སོང་ཞིག་སོང་ཞིག བ་རོལ་དུ་སོང་ཞིག བ་རོལ་དུ་ཡང་དག་པར་སོང་ཞིག

བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཞིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན་ལམ་ལ་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐབ་
ནས་བཟོད་ཚུལ་གྱི་རྩ་བའི་སྒྲིམ་གཞི་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་སྟེ་ཅང་གལ་ལག་དང་ས་
ཆེན་པོ་ཡིན།

ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པའི་མ་རུངས་པའི་
སེམས་འདི་རི་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིམ་བས་འགྱུར་བ་ཡོང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་
པའི་ཐོག་ནས་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟེ་ཞིག་བྱུང་ན། བསམ་སྒྲུབ་ནང་བྱེད་སྟངས་
འདི་འདྲ་ཡིན་བསམ་པའི་ཆོད་ཐིག་བ་དང་། ལག་ལེན་ཐོག་ཀྱང་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་
བཟོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་སེམས་ལ་ངེས་སུ་བ་ཡོང་སྟེ་ཡིན། དེ་
ལྟར་འཆར་གཞི་ཆ་ཆར་སྒྲོ་ངོར་ངེས་སུ་བ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་ཆར་
མས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྒྲོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་
ཐོག་ནས་སྟེ་རྒྱུན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟེ་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་མ་ནོར་
བའི་གཞུང་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་ཉན་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །